

APCSEL29

Szűcs Sándor

CSAPAT | ÉPÍTÉS

A KIEMELKEDŐ CSAPATMUNKA ÖSSZETEVŐI

Szűcs Sándor

CSAPATÉPÍTÉS

A kiemelkedő csapatmunka összetevői

APCSEL29

2010

TARTALOM

01. Együttműködés: a csoport és a csapat közötti különbségek
02. Küldetéstudat: a közös cél ereje
03. Alkalmazkodás egymáshoz
04. Erős elkötelezettség
05. Aktív kommunikáció
06. Kiválóság: a minőség iránti elkötelezettség minden részletben
07. Megbízhatóság
08. Fegyelmezettség
09. Felelősség(vállalás) és megfelelés
  - ellenőrizhetőség és elszámoltathatóság
10. Lelkesedés és szenvedély
11. Felkészültség és hozzáértés
12. Önzetlenség: mások győzelmének munkálása
13. Kitartás és elszántság
14. Probléma-központúság helyett megoldás-orientáltság

PÁR GONDOLAT BEVEZETÉSKÉPPEN...

Jómagam tipikusan autodidakta ember vagyok, állandóan olvasok, tanulok, napi életritmusom része, hogy folyamatosan fejleszem a gondolkodásomat, a készségeimet, és támogatom a látókörömet. Ez a kis könyv tulajdonképpen ezeknek a reggeleknek, délelőttöknek a foglalata, kiegészülve a gondolataimmal, a sorok között meghúzódó egyetértéssel, és a gyülekezeti munkában, missziótársaságnál, vagy akár a saját vállalkozásaimnál átélt tapasztalataimmal. Bár a könyv célja a jó csapatmunka felépítésének és megerősítésének segítése – mégsem a csapatról szól, hiszen az egyénekből, csapattagokból áll. Ez személyes könyv, személyes feldolgozásra! Meg lehet beszélni közösen a témákat, sőt, tanácsolom is az együttes feldolgozását ezeknek a leckéknek – a megvalósításhoz mégis mindannyiunk egyéni döntése, elkötelezettsége, felelőssége szükségeltetik! Ezek a gondolatok tehát a csapattagokat szólítják meg, és mindenki számára személyes kihívást, lehetőségeket és feladatokat jelentenek. A célom az volt ezzel a könyvvel, hogy a gyülekezet vezetősége, a szolgálócsoportjai, az ifjúsága, az összes olyan kisebb-nagyobb közössége, amely emberekből épül fel, és közös célokért együtt tevékenykedik, útmutatást és támogatást kaphasson arra, hogy ezt sokkal hatékonyabban tegye ezután. Nem kell csodát várni egy ilyen kis könyvecskétől – ez csak egy a számtalan segédanyag közül. De bízom abban, hogy Isten Szentlelke fel tudja használni arra, hogy eltökéltebben, motiváltabban, lelkesebben és elkötelezettebben küzdjünk egymásba kapaszkodva azokért a nemes célokért, amelyekre Urunk elhívott bennünket, amelyekért érdemes egyáltalán küzdenünk e világon, és amelyek által emberek élete változhat pozitív irányban.

Valószínűleg sok igehirdetés hallottál már – talán mondtál is el, ami a gyülekezet közösségéről és építéséről szólt. Ezeknek a témáknak a feldolgozása azonban kicsit eltér a szószékről megszokottaktól. Vezérfonalam John C. Maxwell csapatépítésről szóló könyve volt. Ezt dolgoztam fel és egészítettem ki még több gondolatébresztő idézettel, amit akár kinyomtatva írásztalunk fölé, vagy akár a gyülekezeti faliújságra is kitűzhetünk, hiszen nem szégyen a nálunk bölcsőbbektől tanulnunk.

Hozzátettem minden fejezethez egy-egy bibliai történetet vagy igeszakaszt, ami az adott témát bemutatja „teológiai” szempontból is – a folytatásban ugyanis a nagyon is hétköznapi, hús-vér tennivalókat gyűjtöttem csokorba. Szeretem a Bibliát olvasni, mert Isten Lelke azon keresztül vezet és inspirál – és bibliai alapokra helyezve az egész csapatépítő „vállalkozás” rögtön alkalmassá válik arra, hogy akár istentiszteleteken, bibliaórákon, ifiken vagy házicsoportokban beszélgethessünk olyan témákról, amik egyébként talán nem kerülnének elő ennyire konkrétan megfogalmazva és kibontva. Több részt emeltem be a 365 napos lelki diéta anyagából is, hiszen abban is ezekhez hasonló témákkal foglalkozom, de ha így is tettem, kiegészítve, kibővítve fogsz találkozni az esetleg ott már olvasott gondolatokkal. (Aki nem tudja, miről van szó, látogassa meg honlapunkat, a www.apcsel29.hu címen!)

Hiszem, hogy egy jó csapatban az egyéni lehetőségek és teljesítmények messze túlszárnyalják mindazt, amire bárki is képes lehet „egyéniben”. És hiszem, hogy Isten nem magányos farkasokként akar látni bennünket, hanem egy ha nem is tökéletes, de mindenképpen hatékony, örömteli, prosperáló és gazdagító csapatban, közösségben – koinóniában. Azonban sok ember „egymásra dobálva”, egy légtérben, egy szervezeti egységben még nem lesz csapattá automatikusan. Ebben szeretnék segíteni ezzel a tizenegy leckével. Remélem megéri azt az időt és energiát ez a könyvecske, amibe a megírása került, és sokak számára, sok csapat számára lehetnek Istenünk kegyelméből áldássá ezek a gondolatok és tanácsok. Ezért imádkozom, és ezért dolgozom! Őszintén köszönöm, hogy megtisztelsz azzal, hogy elolvasod könyvemet!

2010. augusztusának elején

1. EGYÜTTMŰKÖDÉS: A csoport és a csapat közötti különbségek

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„A közös győzelmet mindig a közös munka előzi meg!”
John C. Maxwell

„Minden erőtök az összefogásban rejlik, és minden rátok leselkedő veszély a széthúzásban!”
Henry Wadsworth Longfellow

„Egyetlen szervezet sem támaszkodhat zsenikre, mert azokból kevés van és megbízhatatlanok. Egy szervezet erejének az a próbája, hogy többet tud-e felszínre hozni egy közönséges földi halandóból, mint amire az képesnek látszik, előhívja-e rejtett energiáit, hogy azzal másokat is segítsen képességeik kibontakoztatásában. Egy szervezet célja, hogy átlagos embereket átlagon felüli tettekre tegyen képessé.”
Peter Ferdinand Drucker

„Az együttműködés: megsokszorozódás!”
John C. Maxwell

„A siker receptjének talán legfontosabb alkotóeleme annak ismerete, hogyan jöhetünk ki jól az emberekkel.”
Theodore Roosevelt

MIT TANÍT A BIBLIA?

A csapatépítés alapelvét szeretném megmutatni bevezetésként az Újszövetségből:

„Mert ahogyan a test egy, bár sok tagja van, de a test valamennyi tagja, noha sokan vannak, mégis egy test, ugyanúgy a Krisztus is. Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk, akár zsidók, akár görögök, akár rabszolgák, akár szabadok, és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. Mert a test sem egy tagból áll, hanem sokból. Ha ezt mondaná a láb: „Mivel nem vagyok kéz, nem vagyok a test része”, vajon azért nem a test része-e? És ha ezt mondaná a fül: „Mivel nem vagyok szem, nem vagyok a test része”, vajon azért nem a test része-e? Ha a test csupa szem, hol lenne a hallás? Ha az egész test hallás, hol lenne a szaglás? Márpedig az Isten rendezte el a tagokat a testben, egyenként mindegyiket, ahogyan akarta. Ha pedig valamennyi egy tag volna, hol volna a test? Így bár sok a tag, mégis egy a test. Nem mondhatja a szem a kéznek: „Nincs rád szükségem”, vagy a fej a lábaknak: „Nincs rátok szükségem!” Ellenkezőleg: a test gyengébbnek látszó részei nagyon is szükségesek, és amelyeket a test tisztességtelen részeinek tartunk, azokat nagyobb tisztességgel vesszük körül, és amelyek ékesség nélkül valók, azok nagyobb megbecsülésben részesülnek: az ékeseknek azonban nincs erre szükségük. Isten szerkesztette így a testet egybe: az alacsonyabb rendűnek nagyobb tisztességet adva, hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem kölcsönösen gondoskodjanak egymásról a tagok. És így ha szenved az egyik tag, vele együtt szenved valamennyi, ha dicsőségben részesül az egyik tag, vele együtt örül valamennyi. Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai.”

Korintusi első levél 12:12-27

A gyülekezetet, „Krisztus teste” különböző testrészek, tagok organikus, együttműködő, összetartozó, egymástól 100%-ban függő egysége. És amikor az egységről van szó, még egy nagyon fontos bibliai alapelvet komolyan kell vennünk – a 133. zsoltár ír erről:

*„Ó, mily szép és mily gyönyörűsége, ha a testvérek egyetértésben élnek! ... **Csak** oda küld az ÚR áldást és életet mindenkor.”*

CSAK – ezt a kis szócskát nem szoktuk komolyan venni. Az egység nem egy ideális állapot, hanem az ALAPFELTÉTELE annak, hogy Isten egy

közösséget megáldjon. Enélkül ugyan megváltottak közössége lesz, mert a megváltás Isten ingyenes ajándéka Jézus Krisztusban, de nem lesz áldott! Vagyis elmarad a növekedés, a prosperálás, a fejlődés, elmaradnak a megtérések is. Egyszerűen egység nélkül nincs áldás! Ez a bibliai alapelv! Miért? Mert Istennek fontosabb az, hogy formáljon bennünket, mint hogy eredményeket produkáljunk. Mert ez a második – hosszútávon és hitelesen – mindig az elsőnek a következménye.

Egyszóval egy jól működő csapatot az egység tesz azzá, ami. Hogy az többé nem különálló tagok összessége, hanem a sok egyén lemond bizonyos dolgokról azért, hogy többé ne egyénként éljen tovább, hanem a csapat része legyen. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy mindenről le kellene mondania – sőt, van, amiről nem lehet, illetve nem szabad – de igenis van, amit fel kell adnunk a csapatba tartozásért.

Jelen esetben a testrészek mind engedelmességgel tartoznak a fejnek. Ez egy önkéntes célorientáltságot jelent, vagyis a tagok lemondanak a saját céljaik elsődlegességéről a test, az egész csapat elsődlegességéért – és mindezt a fejnek alárendelve magukat valósítják meg. Amikor ez megtörténik, mindenki egyenrangúvá válik, és a különbségek nem az értékükben, a hasznosságukban fog megmutatkozni, hanem a szerepeik, feladataik, felelősségeik különbözőségében. Ezt könnyű megérteni, mert ez természetes, mert ez nem teremt szakadásokat közöttünk, hiszen mindannyian értékesek vagyunk, és ha az értékeinket összeadjuk, a közös végeredmény mindig sokkal-sokkal nagyobb, mintha az egyéni teljesítményeket, lehetőségeket matematikailag összegeznénk. Egy csapat teljesítményének végeredménye soha nem egyenlő a csapatot felépítő egyének teljesítményének összegénél – hanem mindig sokkal-sokkal nagyobb.

KIFEJTÉS

Két fogalmat fogunk most egymással szembe állítani. Az első a KOOPERÁCIÓ. Azt jelenti: együttműködés. A pontosabb meghatározása így

szól: együttműködés, összedolgozás, összehangolt tevékenységek egy közös cél érdekében, együttes részvétel egy folyamatban. A kooperáció elengedhetetlen feltétele minden közös győzelemnek. De van egy ehhez nagyon hasonlító másik kifejezés is, ez pedig a KOLLABORÁCIÓ. Az Értelmező Kéziszótár ezt is egyszerűen együttműködésként definiálja, azonban az etimológiai elemzés alapján pontosított meghatározás így szól: együtt vesződik, kínlódik, gyötrődik valakikkel. Sajnos ezt a fogalmat szinte kizárólag a lázadással társítja össze a legtöbb ember – de most én elsősorban az etimológiai elemzésre szeretnék utalni, és nem az elterjedt használatára.

Nagyon hasonlít a két fogalom, a másodikban azonban valamivel több van, mint az elsőben. Az első egy érdek-közösség. Ki lehet szállni belőle, mert egy olyan együttműködés, amelyet valamilyen közös cél motivál. Ha a célt elértük, véget ér az együttműködésünk, hiszen az egy projektre szólt. Ha menet közben kiderül, hogy másképp jobban boldogulnánk, ki lehet szállni belőle. A kollaborációban azonban nem a közös cél, hanem maga a közösség van a fókuszban. A másikéért is dolgozok, vesződök, éppen ezért nem hagyom abba akkor sem, amikor az már tényleg kezd elviselhetetlenül nehezzé válni.

Egy példa talán segít: képzeljünk el egy jó focistát egy harmadosztályú csapatban. Ahhoz, hogy a csapata győzzön, hogy feljebb jusson a másodosztályba, az edzéseken és a mérkőzéseken is komoly kooperációra van szükség. Ha valaki önző, akkor a közös győzelmet kockáztatja. Egy jó játékos egyszerűen tud kooperálni, hiszen tudja, hogy egyedül nem győzhet az ellenfél csapatán, csak a csapata győzhet le egy másik csapatot. Szóval ez a kooperáció.

Most képzeljük el, hogy a játékosunk kap egy igazán jó ajánlatot egy elsőosztályú klubtól. Mit tesz egy jól kooperáló játékos? Természetesen elfogadja az ajánlatot, hiszen neki ez minden szempontból egy nagyszerű lehetőség, amit a saját karrierje szempontjából vétek lenne kihagynia. Ő arra a legnagyobb haszonra koncentrál, amelyet elérhet, és amelyhez a lehető legnagyobb hasznot kínáló partnerrel kell együttműködnie.

A kollaboráció azonban más. Ha a játékosunk nem kooperáló, hanem kollaboráló a saját csapatával, akkor a csapata és a játékosársai felé érzett elkötelezettsége és szeretete miatt nem vált csapatot, hanem tovább küzd azért, hogy a saját csapata bejusson a másodosztályba, és később esetleg akár az elsőbe is. Egyszóval nem a maga érdekét nézi, hanem a csapat érdekét, és a közös érdekért kész háttérbe szorítani a saját egyéni érdekeit is. Itt nem egy projektért működnek együtt emberek, hanem a közösségért, egymásért.

Nos, az igazán jó csapatjátékos kollaboráló. Együttműködik, mert elkötelezett azok felé, akik ebben az együttműködésben szintén elkötelezték magukat. És a csapattársai felé elkötelezett, nem egy közös nyereség felé vagy főképpen nem a saját egyéni nyeresége felé. Az ilyen emberekből felépülő csapatnak óriási megtartó ereje van. Lehet, hogy egy-egy kiugró képességű vagy teljesítményű ember lassabban halad előre, mintha csapatot váltana vagy egyéniben küzdene, de annak, hogy marad, olyan emberek győzelme lesz az eredménye, akik önmagukban vagy nélkülük nem tudnának győzni. Mi a különbség tehát a kétféle hozzáállás között? A győzelem nem különbség, mert a tehetséges és szorgalmas emberek így is-úgyis győztesek lesznek. A különbség ott van, hogy a kooperáló ember egyedül fog győzni, vagy legalábbis mindenkit leráz útközben, akik hátráltatnák, míg a kollaboráló ember győzelemhez segít másokat is, tehát megsokszorozza a győzelmét. Az ára ennek a valószínűsíthető lassabb célbajutás és több áldozat. De azt hiszem, ennyit mindenképpen megér az, hogy nem csak mi érünk célba, hanem másokat is odasegítünk.

Az együttműködésnek ehhez a szintjéhez a csapattársak felé meghozott nagy elkötelezettségre van szükség. Csak ez fogja kiállni a minden csapatmunkában előforduló feszültségek próbáját. Mint ahogyan láttuk a bevezető bibliai példákban is: a test tagjai együtt szenvednek, és együtt részesülnek a dicsőségben. De az utóbbi, a győzelem és a dicsőség csak azoknak adatik meg, akik az együtt-szenvedés idején sem hagyják ott a

csapatot, mondván, hogy ez nem éri meg, gátolja a személyes fejlődésüket vagy túl sok egyéni áldozatba kerül a csapat közös győzelme.

Félek, hogy túl sok olyan keresztény van, akik inkább kooperálnak, mintsem kollaborálnak Krisztussal, illetve az ő csapatával, a gyülekezettel.

MIRE VAN SZÜKSÉG AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSHEZ?

---

1. Soha ne tekintsd riválisoknak a csoportod tagjait, hanem mindig nézz rájuk úgy, mint segítőtársaidra, akikkel egymásra vagytok utalva!

Az élet minden területét az érvényesülésért való harc jellemzi. Sajnálatos módon azonban ez a harc egyre inkább atomizálódik. Míg régen nemzetek rivalizáltak egymással földrajzi területekért, később különböző politikai vagy üzleti érdekközösségek versenyeztek, ez ma egyre inkább eltolódik az egyén szintjére. Ha nem így lenne, magasabb szinten állna a hazánkért, munkahelyünkért, gyülekezetünkért érzett lojalitásunk. Ez a darwini öröksége az emberiségnek, amely az évszázadok során túlságosan mélyen beleívódott a mindennapjainkba és a gondolkodásunkba: csak az erősek érvényesülhetnek, a gyengéknek pusztulniuk kell. Az együttműködő csoportok tagjai számára azonban sokkal fontosabb az egymás kiegészítése, mint az egymással való rivalizálás. Egy csoport ugyanis mindig erősebb lehet bármekkorára nőtt egyénnél is – ez a tanulsága a „sok lúd disznót győz” közmondásnak is. Az együttműködés lényege tehát az önkéntes egymásra utaltság, amely nem abból a kényszerhelyzetből fakad, hogy úgyszincs más lehetőségünk, hanem abból a felismerésből, hogy együtt tudunk és akarunk győzni. Ebben az önkéntes elkötelezettségben senki nem fog önmagának ártani, tehát nincs értelme a rivalizálásnak, mert azzal saját magunkat gyengítjük és akadályozzuk.

2. A csapattársaidhoz mindig bizalommal viszonyulj, és soha ne gyanakvással!

Ez attitűd – vagyis belső beállítottság – kérdése. Azt jelenti, hogy a másik embert mindaddig jóindulatúnak tekinted, amíg az ellenkezője be nem

bizonyosodik. Ha megbízol az emberekben, vagyis ha ismeretlenül is megelőlegezed a bizalmat, akkor automatikusan jól fogsz bánni velük, nagyra értékeled őket és őszinte, bátorító légkört tudsz kialakítani velük. Ez elengedhetetlen a jó csapatmunkához. Ha jól bánsz valakivel, pozitív, örömteli és hálás választ generálsz. A gyanakvás és a bizalmatlanság azonban mindig távolságtartást és feszültségeket fog eredményezni, és ebben a légkörben a közös munka is sokkal nehezebb.

3. Mindig a csapatra összpontosíts, és csak azon keresztül nézz önmagadra!

Amikor csapatban dolgozol, minden újabb kihívásnál döntened kell, hogy saját magadra fókuszálsz, vagy továbbra is a csapat egészét tartod szem előtt. Ez akkor is igaz, ha a nyereségről van szó, akkor is, ha az áldozatról. A legtöbb csapatot éppen az veri szét, hogy a tagjai akkor, amikor a lehetséges nyereségekről van szó, kiválnak a csapatból, és a nyereséget igyekeznek egyedül maguknak megszerezni, míg amikor áldozatot kell hozni, azonnal a többiek után kiáltanak, hogy együtt hordozzák a terheket, hiszen egyedül talán el sem bírják. Tipikus példája ennek az, amikor a gonosztevők együtt kitervelik a bankrablást, együtt megcsinálják, majd a végén a főgonosz megöli az összes társát, hogy egyedül osztozhasson a zsákmányon. Mi a baj ezzel a koncepcióval – már elvonatkoztatva a bankrablástól? Hogy ezt csak egyszer lehet megcsinálni! Mert az ilyen emberrel ezután már senki nem akar együtt dolgozni.

4. Mindig a közös győzelemre törekedj!

Egy igazi csapatjátékos úgy döntött, hogy soha nem AKAR egyedül győzni! Ő a csapata győzelmét választotta a saját győzelme helyett. Miért? Mert a csapatba ő is beletartozik, tehát ő maga mindenképpen győztes lesz, azonban a győzelmét megoszthatja másokkal, ami a győzelem megsokszorozását jelenti!

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Együttműködő embernek tartod magad?
- Meglehet, hogy nem akadályozod a csoportodat, de nem is teszel érte. Gondolkodj azon, mivel gazdagítod a saját csoportodat (munkatársak, család, gyülekezet, szolgálócsoport, stb.) – és írd fel minél több olyan dolgot, amit te adsz bele a közösbe!
- Nyújtasz együttműködési lehetőséget csapattársaid számára? Mivel és milyen mértékben járulsz hozzá a csapatod győzelméhez vagy hatékonyságához?
- Különösen azokkal kapcsolatosan érdekes ez a kérdés, akiket egyébként nem igazán kedvelsz.
- Írd egy listát arról, hogy kiknek és miben szoktál segíteni abban, hogy a közösen végzett területeken előbbre jussanak! Ezután érdemes elbeszélgetni ezekkel az emberekkel arról, hogyan látják azt a segítséget, támogatást vagy erőforrást, amelyet nyújtasz nekik. Ha elégedettek, akkor ez közelebb hoz benneteket egymáshoz, ha elégedetlenek vagy javaslataik vannak, hogyan csinálhatnád jobban, akkor ezzel segítenek neked. Tehát mindkét esetben mindkét fél jelentős előnyhöz juthat.

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. Találj valakit, akivel együtt húzod ugyanazt a szekeret!

Keress valakit, akinek hasonlóak az értékei és erősségei, mint neked, és ugyanazt a szerepet tölti be, ugyanazt a feladatot végzi a csapatban, mint te! Kezdj el tudatosan információt megosztani vele a saját tapasztalataidról, és adj át neki mindent, amit tudsz, hogy ő még jobban tudja tenni a dolgát! És beszélgetsetek arról, hogyan tudtok együtt dolgozni!

2. Találj valakit, aki kiegészít!

Az együttműködés egy másik lehetősége, hogy olyan embert keresel magadnak, aki azon a területen erős, amelyen te gyenge vagy. Kérd meg őt, hogy tanítson, hogy fektessen beléd, hogy támogasson és járuljon hozzá ahhoz, hogy a gyenge területeiden is győzelmet tudj szerezni! Ezzel őt megerősíted a saját értékességében, és te is fejlődhetsz.

Természetesen ezt te is megteheted fordítva, a saját erősségeiddel szolgálva másoknak, akik éppen ott gyengék, ahol te tudsz segíteni.

3. Tanulj meg kivonulni a képből!

Előfordulhat, hogy egy adott helyzetben te inkább akadályozod a csapatot, mintsem segíted. Egy jó csapattag néha leül a kispadra, hogy mások is játékhoz juthassanak. És főképpen leül a kispadra, ha tisztában van azzal, hogy egy frissebb, tehetségesebb, szükségesebb csapattagnak kell átadnia a helyét. Mert a célja nem az, hogy ő kinn legyen a pályán, hanem hogy a csapata nyerjen.

Tehát tanulj meg mérlegelni a saját szerepedet és lehetőségeidet becsületesen, és engedj másokat is előtérbe kerülni!

4. Soha ne bújj ki a felelősség alól!

Vagyis ne csak a győzelemben akarj osztozni, hanem a terhek viselésében is!

Készíts egy listát arról, hogy csapatodnak milyen terheket kell közösen hordoznia! Ebben szerepelhetnek az anyagiaktól kezdve az időbeli ráfordításon át a lelki terhek vagy a terhelt csapattagok gondozása is. Ezután mindegyik mögé írd oda, hogy te milyen részt vállalsz a csapat közös terheinek hordozásában!

Nagyon hatékony lehet, ha ezt mindenki elvégzi, és közösen ki is értékeli a csoport, mert sokszor fordul elő, hogy a teherhordás nincs menedzselve egy csapatban, és egyesek aránytalanul nagy terheket hordoznak, és ebbe könnyen bele is roppanhatnak, amit viszont a csapat nem engedhet meg magának, vagy valaki nem a neki megfelelő terhet hordozza – hiszen

anyagi terhet a maga is anyagi szükségben élő vagy lelki terheket a lelkileg gyenge nem bír sokáig.

2. KÜLDETÉSTUDAT: A KÖZÖS CÉL EREJE

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„A siker titka a célunk melletti állhatatos kitartás”

Benjamin Disraeli

„Akinek az életében megvan a „miért”, az képes megtalálni csaknem minden „hogyant”!

Friedrich Nietzsche

„Ha két nyulat kergetsz, mindkettőt elszalasztod!”

ismeretlen szerző

„Ez a kor mintha már csak élni akarna, szerep és küldetés nélkül. Én azt hiszem, így nem lehet élni.”

Márai Sándor

„Légy akárki, csinálj akármit, ha valamit igazán akarsz, az azért van, mert ez a kívánság a Mindenség lelkében született meg. Ez a te küldetésed a földön.”

Paulo Coelho

„Minden embernek kell, legyen egy feladata ebben az életben - kötelességen belül, vagy azon felül is talán -, mert különben nem lenne értelme annak, hogy él. Az emberi világ több kell, legyen, mint egy bonyolult szerkezetű gép, melyben minden ember egy fogaskerék szerepét tölti be... Minden embernek kell, legyen egy feladata, egy titkos küldetése, mely Istentől való.”

Vass Albert

„Ha feladod az álmod, behalsz.”

Flashdance című film

„Csak azok az emberek szomorúak, akiknek nincs céljuk.”

Cassandra Clare

„Bármilyen távolinak látszik is a cél, mindig van rá mód, hogy legyőzze az akadályokat. Fontolóra veszi a lehetőségeket, megélezi a kardját, megtölti szívét szükséges állhatatossággal, hogy szembe tudjon nézni a kihívásokkal. ... A világnak semmi másra nincs szüksége, mint példákra, olyan emberekre, akik az álmaik szerint tudnak élni, és képesek harcolni az elképzeléseikért.”

Paulo Coelho

„Amíg nem találsz valamit, amiért küzdhetsz, beéred azzal, ami ellen küzdhetsz.”

Chuck Palahniuk

„Korunkkal az a baj, hogy tele van útjelző táblákkal, de sehol sincs megjelölve a cél.”

Louis Kronenberger

„Ahová érdemes eljutni, oda sosincs rövidebb út!”

Bevelry Sills

„Az életnek két célja lehet: először elérni, amit akarunk, s ezután örülni neki. Csak a legbölcsebbek teljesítik a másodikat.”

Logan Pearsall Smith

„Amit a cél elérésével kapunk, közel sem olyan fontos, mint amivé válunk, amíg azt elérjük.”

Zig Ziglar

„Az akadály az a rémisztő dolog, amelyet akkor látunk, ha levesszük szemünket a célról.”

Henry Ford

MIT TANÍT A BIBLIA?

Amikor látták, hogy milyen bátran beszél Péter és János, és felfogták, hogy ők írástudatlan és iskolázatlan emberek, elcsodálkoztak. Fel is ismerték őket, hogy Jézussal voltak, de mivel látták, hogy velük együtt ott áll a meggyógyult ember is, semmit sem szólhattak ellenük. Felszólították tehát őket, hogy menjenek ki a nagytanács elől, és így tanakodtak egymás között: „Mit tegyünk ezekkel az emberekkel? Mert hogy nyilvánvaló csoda történt általuk, azt tudja Jeruzsálem minden lakosa, és nem is tagadhatjuk. De hogy tovább ne terjedjen a nép között, fenyegezzük meg őket, hogy többé ne szóljanak az ő nevében egyetlen embernek se.” Miután tehát behívták őket, megparancsolták, hogy egyáltalán ne beszéljenek és ne tanítsanak Jézus nevében. Péter és János azonban így válaszolt nekik: „Igaz dolog-e az Isten szemében, hogy inkább rátok hallgassunk, mint Istenre: ítéljétek meg magatok; mert nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk.”

Apostolok Cselekedetei 4:13-20

Az első keresztényeknek nagyon erős küldetéstudatuk volt. Amikor a nagytanács megfenyegette őket, egyszerűen megmondták nekik: nem tehetünk mást, csak a dolgunkat. Ezután is hirdetni fogjuk a Jézus Krisztusról szóló evangéliumot. Az ilyen belső szenvedélytől átítatott küldetéstudattal rendelkező embereknek és csapatoknak óriási ereje és sodrása van. Nem véletlen, hogy ezzel a küldetéstudattal pár évtized alatt világvallássá nőtt föl egy világ háta mögött élő maroknyi ember hitvallása! És talán pont ez az izzó, leállíthatatlan, megfélemlíthetetlen küldetéstudat hiányzik a mai emberekből, keresztényekből, és ezért marad befejezetlen megannyi megkezdett munka, misszió, és élet.

A másik klasszikus példája ennek a küldetéstudatnak Mózes, ahogyan tízszer is visszamegy az egyiptomi fáraó elé, és csak mondja-mondja, hogy engedd el Isten népét. Nem fél, nem adja föl, nem unja meg, nem hátrál meg – egyszerűen hajtja a küldetéstudata. És ki is vezeti a népet az egyiptomi szolgaságból. Isten mindig olyan vezetőket keres, akiknek szilárd küldetéstudata van – mert azokra rá lehet bízni életeket, éveket,

jövőt, még akkor is, ha nem tökéletesek, ha vannak hibáik. De ismerik a célt, ahová menniük kell, ahová másokat vinniük kell, és megvan bennük az a jó értelemben vett makacsság, ami nem engedi letérni őket a számukra rendelt útról. EZ a küldetéstudat! És mint ilyen, ez bizony alapvető keresztény érték és jellemvonás – mivel Jézus Krisztus mindannyiunk számára megjelölte azt a küldetést, aminek sok egyéb mellett elodázhatatlan és kikerülhetetlen részévé kellene válnia az életünknek: hogy bizonyosságot tegyünk a hitünkéről, és embertársainknak elmondjuk az evangélium üzenetét. Amikor a keresztény egyének elveszítik a lélekmentésre szóló küldetéstudatukat, és ezt átveszi egy szakma (a lelkipásztorok) vagy az intézmény (a gyülekezet), akkor Isten népe mellékvágányra tér, és nincs miért csodálkoznunk azon, ha sem számban, sem minőségben nem tapasztalható a növekedés, a prosperitás és az áldás.

MEGHATÁROZÁS

Manapság a legtöbb embernek van valamilyen foglalkozása, amit tanult éveken keresztül, amiben dolgozik akár évtizedeken keresztül. Van hobbija, aminek hódol, ki tudja mennyi ideje. Keresztény emberként van szolgálata, amelyben igyekszik hűségessé bizonyulni. De mégis kevés az olyan ember, akinek van KÜLDETÉSE. Ma erről lesz szó pár gondolat erejéig.

Mit jelent a küldetés?

1.) Egy CÉL, amelyre érdemesnek találtad feltenni az életedet. Általában hosszútávú cél, és pontosan körülírható, meghatározható. A küldetéshez soha nem elég valamiféle általánosság, közhely, sablon – a küldetés egy személyről, egy közösségről szól – az pedig mindig nagyon konkrét. Sőt, minél pontosabban van meghatározva a cél, annál valószínűbb a küldetés sikere is.

Például az még nem „küldetés”, hogy „missziózzunk”. Ez ma már szinte megfoghatatlan fogalom, mert minden belefér, mindenféle tevékenység,

mindenféle célcsoport. Cél az, hogy elérjük a nyugdíjasokat a környezetünkben lévő lakótelepen, és nekik csináljunk egy keresztény nyugdíjasklubot. És küldetése annak van a nyugdíjasok missziója felé, aki ezt felvállalja, aki ezért a célért kész kitartóan dolgozni, áldozni, aki élére áll ennek a „vállalkozásnak” és vezetője lesz. (A küldetéssel rendelkező emberek mögött mindig vannak követők, innen lehet felismerni őket!)

2.) A küldetés egy POZITÍV JÖVŐKÉP. Valami nagyszerűnek, nemesnek a várása, látása és láttatása másokkal is. Akinek küldetése van, látja, még hozzá folyamatosan látja maga előtt a célt, a jövőt, ahová el akar érní. Pontosan tudja az irányt, még ha néha korrigálni is kell egy-egy lépést, de tudja, hova tart! A küldetés nem tűr meg kétséget, bizonytalanságot. Világosan ragyogó jövőkép, ami lelkesít, motivál, erőt ad, inspirál.

3.) Egy érzés, amely hajt, vonz a cél és a jövőkép felé. Egyesíti a meggyőződéseidet, az értékeidet, a tetteidet, az identitásodat. Leginkább a SZENVEDÉLY szóval lehetne ezt az „érzést” kifejezni. Benne van az érdeklődési területed, a hobbid, a „szenvedélyed”. És ami a legjellemzőbb „része” ennek az érzésnek, ami nélkül a küldetés nem az, ami, az az ÖRÖM. Öröm nélkül a küldetés csak kényszer, csak egy „melő”, amin túl kell lenni. Öröm nélküli (jó értelemben vett) szenvedély nem létezik.

4.) Persze a szenvedélyes küldetéstudat már sokkal több, mint egy érzés. ELKÖTELEZETTSÉG is egyben. Mégpedig állhatatos, céltudatos, „kemény” és határozott elkötelezettség. Ez különbözteti meg azokat, akik célba jutnak, és akik nem. Az elkötelezettség mindig önfegyelmet igényel, enélkül nem működik. És talán a legnagyobb dolog önmagunkat fegyelemben tartani, az időnket, a gondolatainkat, a beszédünket, a célhoz való ragaszkodásunkat.

5. És végül: a küldetés az ÁLMAID MEGVALÓSÍTÁSA. Mert minden ember álmodik egy életet magának. Elképzeljük, hogyan szeretnénk élni, milyen körülmények között, mit szeretnénk csinálni... Amikor valaki rátalál a küldetésére, akkor az álmok és a valóság között többé már nem egy áthidalhatatlan szakadék lesz, hanem megjelenik egy valóságosan is

felépíthető híd a kettő között. És minden egyes nap a hídépítésről fog szólni ezután – míg meg nem érkezünk a túloldalra, és fel nem építjük az „álmainkat”.

A legtöbb embernek nincsen küldetéstudata, elhivatottsága. Csak szakmája, foglalkozása, munkahelye, karrierje. Bemennek a gyárba, az irodába, ott töltenek napi 8 órát, és alig várják, hogy „szabaduljanak”. Ez egyfajta belső elégedetlenség, amely két részre osztja a legtöbb ember életét: van, amit nem akar csinálni, de muszáj, mert így tud megélni – és van, amit szeret csinálni. Sajnos az arányok nagyon rosszak itt: az első felemészti az életidejük legnagyobb részét. Hány ember gondol úgy a munkájára, hogy az kidobott idő, mert voltaképpen nem teszi boldoggá, elégedetté – csak egy robot, egy névtelen rabszolga, egy eszköz, egy tárgy, „töltelék”, egy akármikor helyettesíthető cserealkatrész a nagy egészben, és nincs jelenősége annak, amit tesz, a személyiségének, az életének, az „életművének”.

Csak egy megjegyzés: ezeknél az embereknél ez a kettősség már az iskolában elkezdődik az órákkal és a szünetekkel. Mert küldetéstudat nélkül az órák olyasmik, amiket túl kell élni, a vizsgákat meg kell úszni, a tanulás és az önképzés szükséges rossz – és a szünetek, a vakációk jelentik az örömet, az élményeket, a felüdülést.

Mennyivel más ez az egész az olyan embernél, aki küldetéssel él. Annak a tanulás egyszerre létszükséglet és élvezet. Az ilyen ember szeret tanulni, és nem a szüneteket várja, hanem az órákat! Nem véletlen, hogy a legtöbb ember, aki valami nagy dolgot tett az asztalra, tipikusan autodidakta típusú ember volt, aki a szabadidejének nagy részét is az önmaga fejlődésébe fektette be. És ez azután meghozta a gyümölcsét. És ez ugyanígy van a munkájukkal kapcsolatosan is. Minden egyes munkanap kihívás, öröm, egy olyan keret, amit nagyszerű dolog tartalommal megtölteni. A küldetéssel élő emberek számára nem válik szét a munkájuk „szeretem” meg „nem szeretem” kategóriákra.

A legtöbb ember valószínűleg nem is állást keres, nem egy jó karrierre vágyik a szíve mélyén, hanem elhivatottságra, küldetésre – egy olyan életre, amelyet érdemes leélni! Egy szakma – önmagában – még túl kevés az ember számára – mert az ember Isten teremtményeként alkotásra van elhívva, nem arra, hogy egy cserélhető eszköz legyen a világ működésének biztosításában. Egyetlen foglalkozás nem elég méltó az emberhez – csak a küldetés méltó hozzá! Aki rátalál a sajátjára, annak lesz egy mély belső motivációja arra, hogy hozzátegyen valamit a világhoz, az élethez, más emberek életéhez.

És még valami: sajnos lehet keresztény életet is, sőt, akár szolgáló, vezetői, lelkesítő életet is élni valódi küldetés nélkül. Amikor csak megszokásból, érdekből, kényszerből (mert nincs más) tesszük a dolgunk. Biztos vagyok abban, hogy az egyház térvessztésének egyik nagy oka a mai világban az, hogy eltűnt a keresztény emberekből a szenvedély és a küldetéstudat. Már „csak” gyülekezetbe járunk, imádkozgatunk, alkalmakat tartunk – de már nem akarjuk megváltoztatni a világot. Már nem akarjuk lángba borítani a környezetünket. Megvan a kiszámítható medre annak a „kereszténységnek”, amit „csinálunk”, és mellette éljük az életünket, élvezzük a kedvteléseinket. Már igazán nem is tanulunk, nem is készülünk, nem vagyunk edzésben, csak „vagyunk”. Küldetés nélkül.

Jézus ezt mondta: **„Az én eledelem az, hogy teljesítem annak akaratát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját.”** (János 4:34) – Nyugodtan kicserélhetjük az „eledel” szót a küldetésre. A szenvedélyre. Az öröme. Az elhivatottságra. És ha lesz nekünk is ilyen eledelünk, akkor nem lesz többé az életünk ennyire szétvált, kétpólusú, amelynek csak az egyik felét (és sajnos általában a kisebbiket) élvezhetjük.

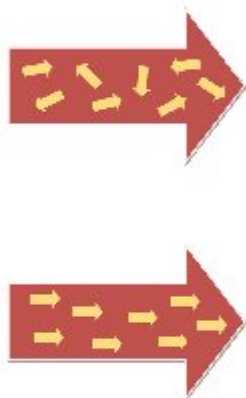
KIFEJTÉS

Mik egy csapat közös küldetéstudatának felépítő elemei?

1. A KÖZÖS CÉL

Nézd meg ezt az ábrát:

A közösség ereje a csapatot felépítő egyének erejének sokszorososa. Nem csupán az összege, hanem annál mindig sokkal több! Azonban egy közösség nem tud anélkül hatékonyan előre haladni, hogy a tagjai ne ugyanazon fáradoznának. Sokszor a csapatok szétesésének ez a leggyakoribb oka: a közöttük lévő tudatos vagy önkéntelen széthúzás. Amikor az egyik erőfeszítése, lelkesedése kioltja a másikat, mert az ellenkező vagy csak eltérő irányú. Ha a csapatban nincsen egység a közös célok megfogalmazását és az irántuk való szenvedélyes lelkesedést illetve elkötelezettséget illetően, akkor a közös a csapat küldetését előbb-utóbb, gyorsan vagy lassan, de biztosan fel fogja emészteni a csapatot felépítő egyének saját küldetéstudata. Voltaképpen a közös küldetéstudat az egyetlen olyan tényező, amely valóságos és hatékony egységet képes formálni egy sor különálló individuumból.

2. A VEZETŐK VEZETNEK

A totális egyenjogúság, a felelőségek hierarchiája nem működőképes, nem igazságos és még csak nem is biblikus. Bár nagyon szeretnénk

valamiféle „igazság-egyenlőség-testvériség” jelszava mögé bebújni, az igazság az, hogy Isten is mindig vezetőként keresztül vezette a népet, a klasszikus nyugati demokrácia is arról szól, hogy az általunk megválasztott vezetők vezetnek bennünket. Ennek milliányi oka van – fogadjuk el ezt kiindulópontként, mert vitatkozni nem érdemes róla.

A küldetéstudattal rendelkező csapattagok, akik elkötelezték magukat egy csapat mellett, ezzel együtt önként elfogadták a csapat vezetését illetve vezetőjét is. Elfogadták helyüket a csapatban – azzal a tudattal, hogy ez természetesen folyamatosan változhat és mozoghat egy sor külső és belső körülmény hatására.

Csapatban játszani azt jelenti, hogy bizonyos mértékben lemondunk az önállóságunkról, megszűnünk egyének lenni, és elfogadjuk, hogy a csapat részeként, a test tagjaiként olykor mást vagy másképpen kell tennünk, mint ahogy azt mi szeretnénk vagy helyesnek látnánk. A jó csapatjátékos

- bíz a vezetőjében,
- tudja, hogy a vezetője többet lát az összképből, mint ő maga
- tisztában van azzal, hogy csapattagként az ő szerepe egy rész szerepe, és ezeket valaki(k)nek össze kell hangolnia
- és tisztában van azzal, hogy a vezetők nem véletlenül váltak vezetőkké.

Jó esetben náluk van az a szaktudás, tapasztalat, lehetőség, háttérforrás, felhatalmazás, felelősség – és a bibliai oldalt is beleszőve a felsorolásba – az isteni elhívás is, amely érdemessé teszi őket a követésre és az engedelmessegre. Vagyis a csapatjátékos tud engedelmeskedni, és jó követő.

Sajnos a csapatok közös bukásának sokszor oka az, ha akár csak egy-két ember nem hajlandó elfogadni helyét a csapatban, és lázad, vagy csak egyszerűen nem teszi a dolgát. Ahhoz, hogy egy klasszikus óramű hasznavehetetlenné váljon, a rengeteg kisebb-nagyobb fogaskerekből elég ha csak egy meghibásodik – a funkcióját többé nem tudja betölteni! Ebben az értelemben a fogaskerekek mindnyájan egymásra vannak utalva – a vezető „csupán” harmóniát teremt közöttük. Ez a dolga. Ha ennél többet akar – akkor megszűnik jó vezetőnek lenni – de ez már egy másik téma.

3. ÁLDOZATHOZATAL

A saját akaratomról, bölcsességemről, önállóságomról való akár csak részleges lemondás már önmagában óriási áldozat. Azonban a csapatjáték ennél többet igényel belőlünk. A saját teljesítményünk elé kell helyeznünk a csapat teljesítményét. Mert nem egyéniben küzdünk, nem az a célunk, hogy elsőként befussunk a célba, hanem hogy a csapatunk együtt legyen győztes. És bizony néha óriási egyéni áldozatokkal jár egy-egy csapatgyőzelem. Mi az, ami kárpótolhat bennünket? Hogy nem egyedül állunk a dobogón! Hogy másokat is odasegíthetünk.

És még valami: a közös áldozathozatalnak mindig nagyobb az ereje és a következménye, mint az egyéninek. Itt adódik össze a csapattagok különálló áldozathozatala, és emeli fel a csapat együttes teljesítményét minden egyéni lehetőség fölé!

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Meg tudod-e fogalmazni, mi a csapatod közös küldetése? Vajon mennyire azonos a csapattagok fejében lévő küldetéstudat és célkitűzés? Érdemes egyszer egyeztetni, talán teljesen váratlanul: egy papírt elővéve mindenki írja le, mi a közösség célja. Rögtön ki fog derülni, mennyire közös a cél valójában!
- Fel tudod-e adni a saját ambícióidat a csapatod együttes céljai érdekében? Mi az, amiről lemondanál, és mi az, amiről nem? Hol a határ, és miért pont ott húztad meg? És ha a csapat tagjai mind válaszolnának, vajon mekkorák lennének az elkötelezettségben az eltérések?
- Bízol-e a vezetőidben? Tudsz-e engedelmeskedni nekik? Ha nem, akkor mit lehet tenni, hogy ez helyreálljon – hiszen így nem sokra fogja vinni a csapat!
- Bármilyen szempontból akadályozod-e a saját csapatodat? Talán még sosem gondoltad végig ezt a lehetőséget, de érdemes egyszer egy ilyen ellenőrző listát is készíteni magunknak, és végigmenni rajta, mert

eddig talán nem tudatosult bennünk az, ha valahol valamiben éppen mi jelentjük a többiek és a közösség előtt a továbbhaladás akadályát! Nem lesz könnyű ezt beismerni magunk előtt, vagy elismerni a többiek előtt – de ha valóban csapatban gondolkodunk, akkor érdemes minél előbb orvosolni ezt a problémát, még akkor is, ha ehhez le kell lepleznünk magunkat!

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

Avagy mit tehetsz a közös küldetéstudat megerősítése érdekében?
Most csak két fontos tanács:

1. ELLENŐRIZD A KÖZÖS ÉS AZ EGYÉNI CÉLOKAT!

Érdemes ezeket papírra leírni, és időnként folyamatosan ellenőrizni. Egy csapat csak akkor hatékony, ha tudja, mi a célja, ha ezt mindenki ugyanúgy tudja, ez mindenki számára ugyanannyira fontos, és mindenki kiveszi a részét a megvalósításból.

Írj küldetésnyilatkozatot, ha még nincs ilyen! Legyen ez nyilvános, publikus, és legyen szem előtt! Kérj aláírást, személyes elkötelezettséget! Bontsd le a közös célt a csapattagokra, és mindenkinek legyen részküldetése, amely ellenőrizhető, mérhető – és amely teljesíthető!

2. NYÚJTSD A LEGJOBB FORMÁDAT!

Vagyis ne látszatra szolgálj, akkor sem, ha nem vagy a csapat „látványeleme”, hanem csak háttérmunkát végezel! Ne felejtsd: a közös célért önként lemondnál az egyéni dicsőségről! Ha ezt nem tudod őszintén megtenni, akkor nem vagy a csapat építő tagja, inkább csak a hordaléka, és az ilyen félszívű, nem őszinte hozzáállás előbb-utóbb mindig kibukik, konfliktusokat és keserűséget szül. Az a tapasztalat, hogy sajnos nem minden ember alkalmas arra, hogy csapatban játsszon. Vannak, akik sosem akarnak annyira és őszintén alkalmazkodni, áldozatot vállalni, háttérben maradni, hogy egy csapat hasznukat vegye. De Te nyújtsd a

legtöbbet magadból, mint aki nem látszatra szolgál, hanem magának Istennek! Ez a bibliai mérce! És ez az, amivel egyáltalán érdemes „játszani”. Arról nem beszélve, hogy minden valamire való, becsületes közösségben azokból kerülnek ki a jövő vezetői, akik egyszerű háttérmunkásként is, kezdőként is a legtöbbet adták a tehetségükből, a szorgalmukból, az elkötelezettségükből, a lelkesedésükből a csapatnak és a csapattársaiknak is!

3. ALKALMAZKODÁS EGYMÁSHOZ

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„A rugalmatlanság az emberi esendőségek egyik legrosszabbika. Megtanulhatod, hogyan légy úrrá az indulataidon, a félelmeiden vagy a lustaságodon az önfegyelem által – a merevségre azonban nincs ellenszer. Az mindig magában hordozza a pusztulás csíráját.”

Ismeretlen szerző

„A küzdelem mindig a körülményekhez való alkalmazkodás.”

Gichin Funakoshi

„Baldogok a rugalmasok, mert alakjuk nem torzulhat el!”

Michael McGriff

MIT TANÍT A BIBLIA?

„Némelyek, akik Júdeából jöttek le, így tanították a testvéreket: „Ha nem metélkedtek körül a mózesi szokás szerint, nem üdvözülhettek.” Mivel pedig Pálnak és Barnabásnak nem kis viszálya és vitája támadt velük, úgy rendelkeztek, hogy ebben a vitás ügyben Pál, Barnabás és néhányan mások is menjenek fel az apostolokhoz és a vénekhez Jeruzsálembe. Miután a gyülekezet útnak indította őket, áthaladtak Fönicián és Samárián, elbeszélték a pogányok megtérését, és nagy örömet szereztek minden testvérnek. Amikor megérkeztek Jeruzsálembe, örömmel fogadták őket az apostolok és a vének, ők pedig elbeszélték, mi mindent tett velük Isten. Előálltak azonban néhányan, akik a farizeusok pártjából lettek hívókké, és azt mondták, hogy körül kell metélni azokat, és meg kell parancsolni nekik, hogy tartsák meg Mózes törvényét. Összegyűltek tehát az apostolok és a vének, hogy tanácskozzanak ebben az ügyben. Amikor nagy vita támadt, Péter felállt, és így beszélt hozzájuk: „Atyámfiai, férfiak, ti tudjátok, hogy régtől fogva engem választott ki Isten közületek, hogy az

én számból hallják a pogányok az evangélium igéjét, és higgyenek. A szíveket ismerő Isten pedig bizonyítást tett mellettük, amikor éppen úgy megadta nekik is a Szentlelket, mint ahogyan nekünk, és nem tett semmi különbséget közöttünk és közöttük, mert hit által megtisztította szívüket. Most tehát miért kísértitek azzal Istent, hogy olyan igát tegyetek a tanítványok nyakába, amelyet sem atyáink, sem mi nem tudunk elhordozni? Ellenben abban hiszünk, hogy mi is az Úr Jézus kegyelme által üdvözülünk. Éppen úgy, mint ők.” Ekkor elcsendesedett az egész gyűlés, és meghallgatták Pált és Barnabást, amint elbeszélétek, milyen sok jelt és csodát tett általuk Isten a pogányok között. Amikor elhallgattak, megszólalt Jakab, és ezt mondta: „Atyámfiai, férfiak, hallgassatok meg! Simon elbeszélte, hogyan gondoskodott Isten először arról, hogy a pogányok közül népet szerezzen az ő nevének. És ezzel egyeznek a próféták szavai, ahogyan meg van írva: Ezután visszatérek, és felépítem Dávid leomlott sátorát, romjait is felépítem, és helyreállítom, hogy keresse az emberek maradéka az Urat, és mindazok a pogányok, akik között elhangzik az én nevem. Így szól az Úr, aki ezt véghezviszi, és aki ezt öröktől fogva tudja. Ezért én úgy gondolom: ne terheljük meg azokat a pogányokat, akik megtérnek Istenhez, hanem rendeljük el nekik, hogy tartózkodjanak a bálvány okozta tisztátalanságtól, a paráznaságtól, a megfulladt állattól és a vértől. Mert Mózesnek ősidőktől fogva minden városban megvannak a hirdetői, hiszen a zsinagógákban minden szombaton olvassák őt.” Akkor az apostolok és a vének, az egész gyülekezettel együtt, jónak látták; hogy férfiakat válasszanak ki maguk közül és elküldjék őket Pállal és Barnabással Antiókhiaába: mégpedig Júdást, akit Barsabbásnak hívtak, és Szilászt, akik vezető emberek voltak a testvérek között.”

Apostolok Cselekedetei 15. rész

Az első gyülekezet – egy egyébként nagyszerű csapat – tagjai között „meghasonlás” támadt bizonyos teológiai problémák miatt. Mondhatni, küszöbön állt az első egyházszakadás. Különböző érvek és ellenérvek, tradíciók, emberöltőnyi tapasztalatok, meggyőződések feszültek egymásnak, és a „csapatszellem” kezdett megbomlani.

Szeretem nagyon ezt a bibliai történetet, mert sajnos nem túl sok ilyen nagyszerű példát találhatunk Isten népének rugalmasságára. Ha itt a különböző „pártállású”, teológiai hátterű keresztények nem lettek volna rugalmasok, nem tudtak volna alkalmazkodni egymáshoz, illetve a Szentlélekhez, akkor már itt megtörtént volna az első egyházszakadás. De dönteni kellett, többek között arról is, hogy az egységük, a közösségük fontosabb-e néhány tradicionál, vagy sem. Sajnos az egyháztörténelem későbbi időszaka (és főképpen az utolsó egy-két évszázada) tele van szakadásokkal. Amikor egy közösség tagjai inkább ragaszkodtak mereven, makacsul az elméleteikhez, a szokásaikhoz, mint a társaikhoz, az emberekhez. A rugalmatlanság, az alkalmazkodás hiánya, a makacsság, a lelki-szellemi gőg túl sokszor győzte le az egyházban, a gyülekezetekben a másik iránti szeretetet és elkötelezettséget. És elméletek, tradíciók, ízlések miatt (amelyek vajmi ritkán voltak üdvösségkérdések!) túl sokszor veszítettek el közösségek embereket, csapattársakat. Az ilyen fajta rugalmatlanságból sürgősen ki kell gyógyulnunk, mert ez mindig eltorzít bennünket!

KIFEJTÉS

A személyiség merevsége és a csapatmunka nem fér össze. Miért? Egyszerűen azért, mert a csapat nem egyetlen személyiségből áll, hanem többből. Ha pedig több személynek kell együttműködnie, akkor annak az alapfeltétele az egymáshoz való alkalmazkodás a közös cél érdekében. Aki nem tud alkalmazkodni, aki nem tud közösben gondolkodni, az mindig egyedül marad, az nem része a csapatnak. Az egymáshoz való alkalmazkodás – mondhatnánk más szóval illeszkedésnek is – az összes lényeges emberi közösség alapeleme: a házasságnak, a családnak, a gyülekezetnek, a munkahelynek, a barátságnak. Az alkalmazkodás azt jelenti, hogy a saját céljaimat, adottságaimat, akaratomat alárendelem a közösnek illetve a közösségnek. Ez az önzés tudatos megtagadása, és az egyén háttérbe szorítása a többiek érdekében. Természetesen a cél mindig a közös győzelem, amelyben

benne vagyok én is – ez különbözteti meg a balekokat a jó csapatjátékosoktól.

A merevség és rugalmatlanság azt jelenti, hogy a saját akaratomat, véleményemet, döntésemet a csapaté elé helyezem. Az ilyen hozzáállás először mindig befékezi a csapat együttes teljesítményét. Rosszabb esetben a csapatmunka be is fulladhat akár egyetlen túlságosan merev tagjától, jobb esetben csak veszít a hatékonyságából, és ezt előbb-utóbb úgy korrigálja, hogy kiveti magából a rugalmatlan tagot, vagy ha azok kerültek többségbe, akkor elhagyja azokat. Tehát a rugalmatlanság mindig lassulást eredményez, amely ha nem kezelik, előbb-utóbb minden esetben érzelmi, munkatársi vagy teljes fizikai szakadáshoz fog vezetni.

A gyülekezetek egyik legnagyobb betegsége a gyülekezeti tagok rugalmatlansága. Egészen pontosan az, hogy az egyéni kegyességet, véleményt, kultúrát fölébe helyezik a gyülekezet közös céljának, és ezzel megkezdődik a közösség klikkesedése, szétesése, hiteltelenné válása, amely a missziómunkát nagyon jelentősen pusztítja.

MILYEN KÉSZSÉGEK SZÜKSÉGESEK AZ ALKALMAZKODÁSHOZ?

1. TANÍTHATÓSÁG

A megmerevedés általában a fejben kezdődik: a rugalmatlanná váló ember gondolatai beszűkülnek, a tudása és nyitottsága betokozódik, és ha úgy gondolja, hogy bármilyen téren is neki többé nincs szüksége tanulásra, fejlődésre, akkor voltaképpen megáll a fejlődésben. Ráadásul, ha megengedi magának azt a luxust, hogy kijelentse: az ő véleményét és döntését többé semmi nem befolyásolhatja és módosíthatja, azzal egyenesen Isten helyébe emeli magát, akinek nincs szüksége mások figyelembe vételére ahhoz, hogy az igaz, helyes és hatékony döntéseket meghozza.

Az alkalmazkodás alappillére a tanulásra való igényesség. Hiszen ezzel a folyamatosan bővülő ismerethez és tapasztalathoz, valamint az abból

fakadó kihívásokhoz kell rögtön alkalmazkodni, és amíg valaki ebben a folyamatban benne van, addig folyamatosan változik. Ez a változás pedig a növekedés útja.

Mit jelent a taníthatóság az egymáshoz való alkalmazkodásban?

Kérdéseket, amelyeket egymásnak feltehetünk, és válaszokat, amelyekkel másokat kiséghetünk. Az információ, tudás és tapasztalatok önkéntes és segítőkész megosztását egymással. A segítség és kiigazítás elfogadását. A másik ember nagyra értékelését. Az ellenőrzés igényét és elfogadását. A folyamatos növekedés elvárását.

2. MAGABIZTOSSÁG

A jól alkalmazkodó emberek magabiztosak. Ez nem önhittséget jelent, hanem azt az egészséges magabiztosságot, amely a helyes identitásból, értékrendből és önismeretből fakad, amelyet a Biblia is fontosnak tart. Azok, akiknél hiányzik ez az egészséges magabiztosság, minden változást, amelyet a körülmények, a célok és a csapattársak elvárnak tőlük, fenyegetésnek tekintenek. Az alkalmazkodást megöli a gyanakvás, és az elkeseredett ragaszkodás mindahhoz, amit korábban már – a változás előtti körülmények idején – kiismertek. A magabiztos emberek azonban a kihívásokat lehetőségekként tartják számon, mivel az önmagukról és a világukról alkotott képük nem a körülményeiken alapulnak, hanem a belső meggyőződésükön. Ha ők szembetalálják magukat egy kihívással, akkor azt mondják: képes vagyok rá – és meg is kell tennem a csapatért és a közös célért! Az érzelmeiket nem a félelem és az abból fakadó düh, keserűség vagy kétségbeesés fogja meghatározni, hanem a felelősség és az elkötelezettség. Ezek nem érzelem-kérdések, éppen ezért tudnak átsegíteni az érzelmi viharokon is, amelyekbe az egymáshoz való alkalmazkodás sokszor belesodor bennünket.

Mit jelent a magabiztosság az egymáshoz való alkalmazkodásban?

Meg tudom fogalmazni, mi a csapatom célja, értékrendje és mindebben mi az én feladatam. Tisztában vagyok a saját értékeimmel, és tisztában vagyok a többiekével is. Tudom, mit tudok jól csinálni, és azt teszem is – de tisztában vagyok a hiányosságaimmal is, és tudom, mi az, amit nem szabad elvállalnom. Nem ijedek meg a kihívásoktól, de tudok nemet mondani arra, ami hátráltatná a vállalt kötelezettségeimet. Felelősséget vállalok a tetteimért és az elkötelezettségeimért.

3. KREATIVITÁS

A kreativitás valami új létrehozása – a változás generálása. Ez az, amit a merevség elutasít. A kreatív emberek mindig nyitottak a változásokra, tehát alkalmazkodó-képesek, hiszen ők maguk is benne vannak a változások megalkotásában. Kétféle embertípus van abból a szempontból, hogy miként viszonyulnak a kihívásokkal – például egy változást igénylő emberi kapcsolathoz, ami elromlott. Az első típusú ember mindazt, ami a megszokott módon nem működik, kidobja, mert nem ér meg neki akkora áldozatot, amelybe a megjavítása, újrakezdése, átformálása kerülne. A másik típusú ember azonnal azt keresi, hogyan lehetne újból működőképpé az, ami nem működik. Az első a hiba miatt kidobja az egészet – míg a második mindig az egész képet látja, és mert neki az számít, a hibát kész kijavítani vagy esetleg mellőzni. Ez természetesen kreativitást igényel, hiszen ki kel találni valamit, hogy ebben az új helyzetben is működjön – míg a rugalmatlan ember nem akar kitalálni semmit. Miért? Sok okot lehetne a felszínen sorolni, de a mélyén valószínűleg az alkalmazkodás és a rugalmasság ősellensége, az önzés áll. Az önzés nem kreál – vagyis nem hoz létre – semmit önmagán kívül, a kreativitás lényege ugyanis éppen az adás, a teremtés, a változás előidézése, amelyért én dolgozok, a saját erőmből adok bele és valami rajtam kívülállót hozok így létre.

Mit jelent a kreativitás az egymáshoz való alkalmazkodásban?

Azt, hogy szemmel tartom a csapattársaimat, mikor tudom őket meglepni valamivel, ami örömet okoz nekik. Megpróbálok mindenben megoldás-

centrikusan gondolkodni, és elkötelezem magam, hogy a problémák elől soha nem futni fogok, hanem szembeszállok velük, és küzdök, amíg meg nem oldódnak.

4. SZOLGÁLATKÉSZSÉG

Csapatban játszani azt jelenti, hogy a saját győzelem helyett a csapat győzelmét szolgálom. Az alkalmazkodás önmagam tudatos szolgálatba állítása a másikért, a közösért. A szolgálatkészség ellentéte az „elvárás-készség”. Az ilyen emberek nem mások szolgálatát választják, hanem azt várják el, hogy mások szolgálják őket – szolgálják ki az ízlésüket, véleményüket, kényelmüket, szokásaikat és az elvárásaikat. Ők tehát egyhelyben maradnak – ez a rugalmatlanság képe – míg másoknak kell mozogniuk öfeléjük.

A szolgálatkész emberek aláztosak és szorgalmasak. Mindig a másokra tekintenek, és tevékenyek: a szolgálat soha nem valamiféle elméleti attitűd, hanem tettekben megnyilvánuló döntéseket jelent. A döntés pedig egy elkötelezettség alkalmazása – vagyis alkalmazkodás egy másik ember vagy a csapat szükségéhez vagy igényéhez.

Mit jelent a szolgálatkészség az egymáshoz való alkalmazkodásban?

Kész vagyok én megtenni az első lépést. Nem várok, míg kijelölnek valamire, hanem keresem a lehetőséget arra, hogy adhassak és szolgálhassak. Szívesen és önként mozdulok, amikor hívást hallok – akár kimondják, akár csak én veszem észre. Pontosan tisztában vagyok azzal, mi az, amit hozzátehetek egy másik ember és/vagy a csapat előre jutásához – és ezt meg is teszem. Mert örömet találok abban, ha örömet okozhatok.

5. ÁLDOZATHOZATAL

Az alkalmazkodás önmagában áldozathozatal, hiszen saját magamat kell megtagadnom a csoportért vagy akár csak egyetlen tagjáért. Ez talán nagyobb áldozat, mint ha ki kellene fizetnünk egy összeget. Az áldozatunk

nagysága és motivációja mindig megmutatja az elkötelezettségünk mértékét is. Vagyis azok, akik elkötelezettek a csapat tagjaiért és a közös célokért, készek áldozatot hozni, vagyis készek alkalmazkodni. Aki erre képtelen, annak az elkötelezettsége nem elegendő és nem is méltó a csapathoz való tartozáshoz.

Mit jelent az áldozathozatal az egymáshoz való alkalmazkodásban?

Azt, hogy kész vagy változtatni a szokásaidon és a döntéseiden, ha a csoport érdeke és céljai ezt kívánják. Hogy támogatód mások elképzeléseit a tiéid ellenére is. Hogy kész vagy újabb szerepeket felvenni vagy feladatot is váltani, ha a tiédet valaki sokkal jobban betölti, mint eddig te. Hogy amikor szükség van rád, kész vagy időt, anyagiakat, munkát befektetni másokba, a csapatba.

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. Váljon szokásoddá a tanulás!

Olvass rendszeresen olyan könyvet, amely segíti a munkádat! Havonta legalább egy könyvet ajánlatos elolvasni, ha fejlődni szeretnél. Lehetőleg készíts belőle olvasónaplót, amely később segíthet a lényeges dolgok felidézésében.

Amit nem tudsz, mindig kérdezd meg!

Ha valami újat tanultál, írd fel egy kártyára, majd a nap végén beszélj meg valakivel. Bőven elég, ha csak elmondod a tapasztalatodat, esetleg kikéred a véleményét róla, mert ez jelentősen hozzájárul az új információ elmélyüléséhez. Ebben lehet partnered a házastársad, kollégád, barátod, bárki, akit érdekel az, ami téged is érdekel.

2. Értékelj újra a saját szereped a csapatban!

Szánj időt arra legalább negyedévente, hogy értékeled a saját szereped/feladatod és az abban nyújtott teljesítményedet a csoportban. Lehet, hogy valaki más jobban tudná csinálni, amit eddig te csináltál, vagy kialakult egy olyan lehetőség, amelyben a benned rejlő adottságok sokkal jobban ki tudnak teljesedni, mint eddig. Ha változásra van szükség, kommunikálj a vezetőkkel és az érintettekkel, és merj változtatni!

3. Gondolkodj mindig pozitívan!

A legtöbb embernek a kihívásokkal való konfrontációban a legelső gondolata az, „miért nem lehet ezt megcsinálni?” Tudnod kell, hogy ez mindig a változás elkerülésébe való belekapaszkodás kísérlete. Kérdezd ezt: „HOGYAN lehet ezt megcsinálni?” Keress szokatlan, új, eddig nem próbált megoldásokat, légy kezdeményező és kreatív, és ne add fel addig, míg a működő módszert meg nem találod a probléma megoldására!

EGY ELGONDOLKODTATÓ FELADAT

Találj ki egy szituációt, amely visszaadja ennek az idézetnek a tartalmát:

„Boldogok a rugalmasok, mert alakjuk nem torzulhat el!”

A történetben az aláhúzott három lényeges kulcsfogalom mindenképpen legyen hangsúlyos!

4. A KIMAGASLÓ ELKÖTELEZETTSÉG

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Összejönni – ez a kezdet. Együtt maradni – ez már haladás. Együtt eljutni a célig –ez a siker.”

Henry Ford

„Ha elkötelezettjei vagyunk valakinek vagy valaminek, akkor feladni nem lehet alternatíva. Az elkötelezettség különbözteti meg a felszínes kapcsolatot a tartós kapcsolattól.”

Adam J. Jackson

„Nem akkor nyered el jutalmad, ha belekezdesz valamibe, hanem egyedül és csakis akkor, ha ki is tartasz mellette..”

Sienai Szent Katalin

„A mély elkötelezettség egy álm iránt nem jelent korlátokat és kényszert: felszabadít. Még egy bonyolult, kanyargós ösvény is elvezethet a célohoz, ha egészen a végéig elmész.”

Paulo Coelho

„Tudja, miért ijesztő az elkötelezettség? Az élet valódi lesz tőle. Nem terv többé. Nem az, amit remél az ember, hanem a valóság. “

Idézet a 109. utas című filmből

„A kimagasló teljesítmény a kimagasló elkötelezettségből származik.”

Andrew Matthews

„Minden valóban szeretetteljes kapcsolatban jelen van az elkötelezettség érzése.”

Morgan Scott Peck

„Ha csak azt tesszük, ami nem esik nehezünkre, soha nem leszünk sikeresek. Abból tudhatjuk, hogy jó úton vagyunk a sikeres élet felé, ha az út, amelyen járunk meredeken felfelé halad.”

Gary Chapman

MIT TANÍT A BIBLIA?

„Ezek voltak Dávid legkiválóbb vitézei, akik támogatták őt királyságában, és egész Izráellel együtt királlyá tették, az ÚR igéje szerint, melyet Izráelről mondott. Ezek voltak szám szerint Dávid hősei: Jásobám, Hakmóni fia, egy főtiszt, aki úgy forgatta a lándzsáját, hogy egy ízben háromszáz embert döfött le. Utána következett Eleázár, az ahóhi Dódó fia, egyike a három vitéznek. Ő volt Dáviddal Efesz-Dammimban, ahova a filiszteusok harcra gyülekeztek. Volt ott egy árpával bevetett szántóföld. Amikor a hadinép megfutamodott a filiszteusok előtt, ők kiálltak annak a darab földnek a közepére, védték azt, és megverték a filiszteusokat. Így adott az ÚR nagy szabadulást. Egyszer a harminc vezér közül hárman elmentek Dávidhoz, a kősziklára, Adullám barlangjába, a filiszteusok serege pedig a Refáim-völgyben táborozott. Dávid akkor a sziklavárban volt, a filiszteusok előőrse pedig ugyanakkor Betlehemnél. Dávid eltikkadt, és azt mondta: Ki hoz nekem ivóvizet a betlehemi kútból, amely a kapunál van? Akkor ez a három ember áttört a filiszteusok táborán, és vizet merített a betlehemi kútból, amely a kapunál volt, elhozták és odavitték Dávidnak. De Dávid nem akarta meginni, hanem kiöntötte azt áldozatul az ÚRnak, és ezt mondta: Isten mentsen meg attól, hogy ilyet tegyek! Igyam meg ezeknek a férfiaknak a vérét, akik az életüket kockáztatták?! Mert az életüket tették kockára, amikor azt elhozták. Ezért nem akarta meginni. Ilyeneket vitt véghez ez a három vitéz Abisaj, Jóáb testvére volt ennek a háromnak a vezetője. Ő úgy forgatta a lándzsáját, hogy háromszáz embert döfött le. Ő volt a leghíresebb a három közül.”

Krónikák első könyve, 11:10-20

Dávidnak voltak elkötelezett emberei a csapatában. Olyanok, akik akkor sem adták föl, amikor mindenki más már rég árkon-bokron túl volt, úgy menekült a csatatérről. Akik ha kellett, az egész ellenséges hadseregen keresztülverekedték magukat egy kulacsnyi vízért. És nem azért, mert a királyuk azt parancsolta, hanem mert ennyire szerették és tisztelték őt. Ez óriási különbség! Az elkötelezettségük győzelmet hozott a legreménytelenebb helyzetekben is – és „halhatatlanná” tette őket, hiszen ezek az egyszerű katonák bekerültek a Bibliába, és kétezer éve emberek százmilliói olvassák a róluk szóló méltatásokat. Az egyik bevezető idézet jut eszembe: a kimagasló teljesítmény a kimagasló elkötelezettségből fakad. Ezt jó, ha megjegyezzük!

És még egy apróság: ezeknek az embereknek az elkötelezettsége nem csupán a saját dicsőségüket szolgálta – mert egy nagyon fontos dolgot olvasunk róluk: ők támogatták Dávidot, sőt, hozzájárultak, hogy királlyá legyen. Az elkötelezettségük Dávid királyságának egy nagyon fontos építőeleme volt, ami már nagyságrendekkel túlmutat a személyes hőstetteken.

KIFEJTÉS

Az elkötelezettség nagyon beszédes kifejezés a magyar nyelvben: benne van a kötél szó, amely odakötöz ahhoz, ami felé meghoztam az elkötelezettségemet. És ha hozzákötöttem magam valamihez, akkor ahhoz hozzáragadok, tehát ragaszkodom is.

Az elkötelezettséget sokszor érzelmi döntésnek hisszük – pedig ez nem egészen igaz. Az igazi elkötelezettség ugyanis nem egy érzés, hanem egy jellemvonás, amely lehetővé teszi, hogy beteljesítsük azt, aminek elköteleztük magunkat. Az érzelmeink hullámszerűen – az elkötelezettségünknek azonban sziklaszilárdnak kell lennie! Olyan csapat lehet csak győztes, amelynek a tagjai az érzéseiktől, érdekeiktől és

körülményeiktől függetlenül a már meghozott döntéseiknek megfelelő módon cselekszenek.

Sokszor a nehézségek és próbák mutatják meg elkötelezettségünk valódiságát. A küzdelmekben az ember eltökéltsége izmosodik, hiszen terhelés alatt van. Ugyanúgy működik ez, mint az izomfejlesztés: súlyokat kell emelgetni ahhoz, hogy erősödjünk. A kihívások és a küzdelmek táplálják az elkötelezettséget, az elkötelezettség pedig táplálja a nagy eredményeket hozó kemény munkát. Minél többet dolgozol valamin, annál kisebb az esélye, hogy feladd, hiszen minden nappal egyre nagyobb befektetésről mondanál le. Ez nagyon lényeges alapelv: várd el az elkötelezettséget az elején, és ha kitartó vagy, a végére ez belső igényé és szenvedéllyé változik.

Amikor igazán sikeres és tehetséges embereket látunk, hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy annak, aki tehetséges, sokkal könnyebben megy az elköteleződés. Lehetséges, hogy egyeseknél ez igaz, de semmiképpen nem általános alapelv. Az elkötelezettség és a tehetség csak akkor adódik össze, ha tudatosan össze is kapcsolod őket! Ha nem így lenne, akkor nem veszne kárba megannyi tehetség. Korántsem biztos, hogy több erőre vagy pénzre, nagyobb tehetségre vagy jobb lehetőségekre van szükségünk a sikerességünkhöz, mint amennyivel rendelkezünk, hanem csak jóval nagyobb elkötelezettségre! Ha igazán elszánjuk magunkat arra, hogy a lehető legtöbbet ki akarjuk hozni mindabból, amink van, rá fogunk csodálkozni, hogy sokkal többre vagyunk képesek, mintsem álmodtuk volna!

És meg egy fontos dolgot tudni kell az elkötelezettség működéséről. Nagy dolog meghozni egy elkötelezett döntést, de még nagyobb dolog kitartani mellette. Hogy mennyire tudunk hűségesek maradni a meghozott elkötelezettségeinkhez, az értéküktől függ. Amikor egy elkötelezettséged az életed szilárd értékein alapul, sokkal kisebb ellenállással kell megküzdened ahhoz, hogy hűséges maradj hozzá, mivel nem kell annak fontosságát időről időre mindig újraértékelned. Egyszerűbben fogalmazva: ha szilárdan hiszel abban, ami felé elkötelezed magad, menni

fog a dolog. Ha nem hiszel benne, vagy kétségeid vannak, az elkötelezettséged mindig ostrom alatt fog állni.

Az elkötelezettség a csapatmunka szempontjából azt jelenti, hogy a csapat mellett kötelezem el magam – vagyis a csapatomhoz kötöm magam. Történjen bármi, ragaszkodom a csapatomhoz, a társaimhoz, akikkel egy erős szövetséget kötöttünk egymással. Talán ez az egymásért való elkötelezettség legerőteljesebb szava a nyelvünkben: szövetségkötés.

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Mi határozza meg a döntéseidet? Az érzéseid, a körülményeid, mások befolyásolása vagy a korábban meghozott elkötelezett vállalásaid?
- Ha növekednek a terhek, szűkül a tér, kellemetlenné válik egy szituáció, kilépsz a vállalásaidból, vagy inkább kitartasz?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. Kösd össze az értékeidet és az elkötelezettségeidet!

Készíts listát a személyes és szakmai elkötelezettségeidről.

Valamivel később, például másnap próbáld megfogalmazni egy másik listában az életed legalapvetőbb értékeit anélkül, hogy az előző listát elővennéd. Koncentrálj azokra az egyetemes értékekre, amelyeket igaznak tekintesz az életedben (például ilyen értékek lehet az, hogy a családod elsőbbséget élvez a munkádnál, hogy nem mész bele illegális dolgokba, hogy minden körülmények között igazat mondasz, stb. stb.)

Miután ezzel is megvagy (ez nem lesz rövid idő!), vedd elő az elkötelezettségeid listáját, és vedd össze, mennyiben felelnek meg a vállalásaid a vallott értékeidnek. Sokszor ilyenkor derül ki, hogy bizony nem az értékeid szerint élsz. Hát köteleződj el mellettük!

Mivel az életed értékei az igazán fontosak, értékeld újra az elkötelezettségeidet, és ami nem felel meg az életelvednek, abból szállj ki, ahogy tudsz, mert hosszútávon konfliktust fog okozni benned a szembenállásuk, és így is-úgyis vereségre vagy ítélve azokon a területeken.

Érdemes minden újabb elkötelezettség felvállalása előtt átgondolni, mennyire felel meg mindaz az életed alapértékeinek, és csak olyat vállalj, amely összhangban van azokkal!

2. Vállalj kockázatot – vagyis fizess meg az elkötelezettséged árát!

Ha elkötelezettséget vállalsz, akkor ezzel kockázatot is vállalsz. Hiszen eldöntöd, hogy nem szállsz ki akkor sem, ha előre nem látott dolgok, nehézségek, károk vagy problémák jönnek szembe veled. És pontosan ez adja az elkötelezettség értékét: hogy benne van a felelősségvállalás is. És még valami. A sportvilágban van egy mondás: „Még soha senki nem bánta meg, hogy a legjobb formáját hozta!” – Az elkötelezettség azt jelenti, hogy a legjobb formádat hozod. Hogy vállalod az árát is annak, hogy a csapathoz tartozz – legyen szó házasságról, munkáról vagy gyülekezetről. Érdemes készíteni egy listát arról is, hogy milyen területeken kell kockázatot vállalnod az elkötelezettségeidért. Érdemes ezekre a területekre jobban odafigyelned, mert ezek az elkötelezettségeid lesznek a legsérülékenyebbek.

3. Mindig értékeld nagyra csapattársaid elkötelezettségét is!

Amikor csapatban játszol vagy dolgozol, akkor a csapattársad sikere és győzelme rajtad is múlik, és a tiéd őrajta is. Együtt léptek a dobogóra, vagy együtt lesztek vesztesek. Nem várhatsz el másoktól nagyobb elkötelezettséget, mint amekkorát te is meghozol. Az elkötelezettség azonban mindig generálható! Mint a legtöbb pozitív dolog az életben, ez is pozitív módon emelhető: bátorítással, elismeréssel, támogatással, nagyra értékeléssel.

Ha elismered, sőt, jutalmazod mások elkötelezettségét, ezzel egy még magasabb szintre tudod emelni azt. Hiszen valljuk be őszintén, bennünket is ez emel fel. Ha egy csapatban ezt adják egymásnak a tagjai, akkor az egész csapat egymás iránti elkötelezettségi szintje folyamatosan emelkedhet.

Tehát gondold végig, mit tehetsz ezügyben! Kiket milyen területen dicsérhetsz meg jogosan! (Jogtalanul soha ne dicsérj, mert azt hízelgésnek nevezik, és egy idő után átlátszóvá és visszataszítóvá válik!) Ha valaki jól teljesített, mindig köszönd meg! Tedd példává magad és mások előtt azokat, akiket valamilyen területen érdemes követni! Ez azt is jelenti, hogy tudatosan keress és mutass fel példaképeket!

5. AKTÍV KOMMUNIKÁCIÓ

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Egy csoport számos hangból áll, amelynek egyetlen lelke van.”

John C. Maxwell

„Beszél az emberről, ahogy az ember beszél.”

Véghelyi Balázs

„A rossz szándékkal mondott igazság, többet árt, mint bármely hazugság!”

Kínai közmondás

„A vitázó, felelő és letorkoló emberek ügyeik boldogtalan sáfárai. A győzelmet elnyerik néha, de a jóakaratot soha, holott annak több hasznát vennék.”

Benjamin Franklin

„Azok, akiket embertársaik nem érdekelnek, a legnagyobb nehézségekkel küzdenek az életben, és a legnagyobb akadályt jelentik mások számára. Minden emberi balsiker tőlük származik.”

Dale Carnegie

„Bármilyen nyelven is beszélsz, sosem tudsz mást mondani, mint ami vagy.”

Ralph Waldo Emerson

„Ha egy problémát kimondasz, félig már meg is oldottad.”

Görög közmondás

„Nem kell mindig mondanunk valamit. Sokszor az emberek jobban értékelnek minket azért, amit nem mondunk ki.”

Andrew Matthews

„Gondolkozz úgy, mint egy bölcs, de beszélj mindig a közemberek nyelvén!”

William Butler Yeats

„A kiváló kommunikációs készség kifejlesztése feltétlenül szükséges az eredményes vezetéshez. A vezetőnek képesnek kell lennie arra, hogy megossza tudását, elképzeléseit, hogy továbbadja a sürgősség és a lelkesedés érzetét másoknak. Ha a vezető nem képes világosan átadni egy üzenetet, és nem képes cselekvésre ösztönözni másokat, akkor még az sem számít, hogy van üzenete!”

Gilbert Amelio

MIT TANÍT A BIBLIA?

„Akkor ezt mondta Mózes az Úrnak: Kérlek, Uram, nem vagyok én ékesen szóló. Ezelőtt sem voltam az, de azóta sem vagyok, hogy szolgálóddal beszélj. Sőt nehéz ajkú és nehéz nyelvű vagyok én. De az ÚR ezt mondta neki: Ki adott száját az embernek? Ki tesz némává vagy süketté, látóvá vagy vakká? Talán nem én, az ÚR?! Most azért menj! Én leszek a te száddal, és megtanítalak arra, hogy mit beszélj! De ő azt felelte: Kérlek, Uram! Küldj mást, akit küldeni tudsz! Ekkor az ÚR haragra gerjedt Mózes ellen, és azt mondta: Van neked egy testvéred, a lévita Áron. Tudom, hogy ő jól tud beszélni. Sőt jön is már eléd, és ha meglát, szívből fog örülni. Beszélj azért vele, és add szájába a szavakat! Én pedig a te száddal és az ő szájával leszek, és megtanítalak benneteket arra, hogy mit cselekedjetek. Ő majd beszél helyetted a néppel. Ő lesz a te szád, te pedig istenként állsz mellette.”

Mózes második könyve, 4:10-16

Amit itt olvasunk, azt ma úgy fogalmazzunk: Mózes „kikövetelte” Istentől a neki megfelelő szóvivőt. És bár Isten egészen biztosan képessé tudta volna tenni Mózeset is arra, hogy professzionális kommunikátora legyen, elfogadta ezt a felállást is, és Áron személyében munkába állt Izráel első

hivatásos szóvivője. Ez a momentum csak egy példája annak, hogy mekkora szerepe van annak, hogy ha egy vezető nem tud jól kommunikálni, akkor megkeresse és működtesse a kiváló kommunikáció lehetőségét, mivel enélkül a vezetői szándékoknak sokkal kisebb százaléka tudja a csapatot győzelemre vezetni.

A beszéd hatalmáról egyébként nagyon sok igeszakaszt találunk a Bibliában, a Példabeszédek könyvétől kezdve Jakab leveléig, de ehhez a részhez is olyan példát kerestem bevezetésül, amely kifejezetten csapatépítési szempontból üzenetértékű.

KIFEJTÉS

Ha nem tanulsz meg jól kifejezni magad, ha nem tanulsz meg kifejezetten „ékezőszerűen” beszélni és írni, részed lesz abban a naponkénti kudarcban és megaláztatásban, hogy erényeid vagy tudásod töredékével bíró emberek elorozzák előled a sikereid legnagyobb részét. Mert hiába vannak jó gondolataid, ha nem tudod átadni őket, és hiába tudod, mit kell tennie a többieknek, ha nem tudod irányítani és motiválni őket. Ez a kommunikáció egyéni szempontja.

És mondjuk ki egyenesen: csapatmunkát látni nem fogsz, ha nem tudnak a csapattagok kifejezetten jól, azaz hatékonyan kommunikálni egymással! Hiszen az egymással való érintkezés nélkül a csapat nem összhangban működő részek egysége, hanem csupán össze-vissza ténfergő egyének gyűjteménye. Ez pedig a csapat közös szempontja.

MIRE VAN SZÜKSÉG A HATÉKONY KOMMUNIKÁCIÓHOZ?

---

1. Különösen vigyázz arra, hogy senki ne különüljön el a csapatban!

A csapatmunka egyik legnagyobb ellensége az izoláció. Valahányszor izolálódik, azaz kiszakad a közösségből egy csapattag, az egész csapat veszít. Mivel szokott ez elkezdődni? Szinte mindig azzal, hogy kívül reked a

kommunikációs hálón. Egyszerűen lemarad a csapat számára fontos információkról. A végeredmény szempontjából mindegy, hogy ebben ki a hibás, a csapattagok vagy ő maga – ha valaki kimarad az információáramlásból, akkor előbb-utóbb kívül marad a közösségen is. Ha pozitív oldalról közelítjük meg, akkor minél többet tudnak a csapattagok egymásról, minél jobban ismerik egymást, a csapat közös értékeit, céljait és módszereit, annál inkább megértik egymást. És minél inkább értik egymást, annál inkább vigyáznak egymásra. Egy olyan csapattag, aki szenvedélyesen elkötelezett a közös célért, és minden szükséges információval rendelkezik ahhoz, hogy a feladatát végezhesse, motorja a csapatnak. Információ nélkül inkább a fékje.

2. Gondoskodj arról, hogy a csapattagok közel kerülhessenek egymáshoz!

A kommunikációs problémák zöme abból fakad, hogy nem értjük még eléggé egymást, ezért félreértjük egymás üzeneteit. A legtöbb kommunikációs probléma a szoros együttlétben kiküszöbölhető vagy megoldható. A közös együttlét a csapatépítés egy fontos eszköze. Ez lehet csapatépítő tréning, egy együtt töltött hétvége, közös utazások. Egy jól működő csoport tagjai között nagy az átjárás. Nem titkolóznak, nem klikkesednek, hanem megosztják egymással az életüket is. Nyílt kártyákkal játszanak, hiszen az a cél, hogy közösen győzzenek.

3. Minden esetben tartsd be a „huszonnégy órás szabályt”!

Amikor személyes konfliktusba kerül valaki, legtöbbször elkerüli azt az embert, akivel gondjai vannak. Fontos tudatosítani, hogy az idő önmagában soha nem oldja meg a konfliktusokat, inkább csak tartósítja. Ha nincs a legrövidebb idő alatt kezelve a probléma, akkor úgy járunk, mint a kicsiny sebbel, amit ha azonnal kifertőtlenítettünk volna, nem fertőződött volna el, és nem kellene miatta az egész lábunkat amputálni.

A HUSZONNÉGY ÓRÁS SZABÁLY azt jelenti, hogy ha bármilyen konfliktusba keveredtél egy társaddal, mindig beszélj meg vele 24 órán belül! Nem kell

azonnal meg is oldani, mert nem biztos, hogy ez lehetséges, de 24 órán belül kezd meg a problémáról való tárgyalást az érintettel. És ne mással, hanem vele – illetve ha másnak is beszélsz róla, akkor is a muszáj, hogy az érintettel is beszélj ezen az időintervallumon belül. Tanuld meg: minél előbb beszéltek róla, annál hamarabb tudjátok rendezni, és annál hamarabb tudtok a probléma helyett újból a közös célra fókuszálni. A konfliktusok mindig elvonják a figyelmet, az erőt és a kedvet a közös munkától – ezért létszükséglet, hogy soha ne engedjünk teret a probléma növekedésének!

4. A fontos információkat mindig írd le!

Azokat az információkat, amelyek felelősségvállalással járnak, minden esetben érdemes leírni. Ez a tiszta és nyílt kommunikáció megőrzése miatt ajánlatos. Ahogy a régi mondás tartja: „a szó elszáll, az írás megmarad” – a leírt információnak mindig nagyobb kötelező ereje van a csupán szóban elhangzottaknál. Természetesen mivel a szó élő kapcsolatot jelent, minden információt érdemes szóban közölni, és írásban megerősíteni. Ez nagyon sok félreértés és kommunikációs probléma alól kihúzza a talajt, és sok kapcsolati konfliktus megelőzhető ezzel az egyszerű szabállyal.

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Kellő kapcsolatot ápolsz csapattal minden tagjával, vagy vannak kedvenceid, akikkel könnyű kommunikálni, és vannak, akiket elhanyagoltál? Ha igen, akkor törekedj arra, hogy az elhanyagolt csapattagjaidat a lehető legrövidebb idő alatt felkeresd!
- Hajlamos vagy arra, hogy elkülönülj a csoporttól, hogy a munkád eredményesebb legyen? – Vannak magányos farkas típusú emberek. Ők önmagukban nagyon hatékonyak, de nem csapatjátékosok, sőt, általában inkább rombolják a csapatszellemet, mintsem építik.
- Mennyire vagy mások számára elérhető és hozzáférhető? Felveszed a telefonjaidat? Komolyan veszed a kérdéseket, amelyekre tőled várják a kimerítő választ? Válaszolsz időben az e-mailjeidre? Félre tudod tenni a munkádat, ha egy csapattársadnak rád van szüksége?

- Hogy állsz a 24 órás szabály betartásával?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. Légy őszinte!

A nyílt kommunikáció erősíti a bizalom kialakulását, amely az elkötelezettség egyik tartópillére. Ha rejtett céljaid vannak, ha kívülről nézve úgy tűnik, hogy üzenetsz, ha a rossz híreket cukormázzal bekenve próbálsz meg beadni, minden esetben károsítod a csoporton belüli kapcsolatrendszered.

Gondold át képzeletben csapatod tagjait, és válassz ki egy-két olyan embert, akikkel kifejezetten rossz a kapcsolatod, nem kommunikálsz velük vagy nem vagy őszinte és nyílt velük. Szánd el magad, hogy ezen változtatni fogsz! Írd le a problémáidat velük kapcsolatban, és a következő 24 órában vedd fel a kapcsolatot ezekkel az emberekkel, hogy megkezdődhessen a kapcsolatok rendezése.

2. Légy gyors!

Ha olyan a mentalitásod, hogy inkább halogatsz a dolgok megbeszélését, végy erőt magadon, és tartsd be a 24 órás szabályt minden más esetben is (az előző feladattól függetlenül)!

3. Légy nyílt! Mindig vond be a többieket is mindenbe, amibe csak lehet!

Vannak, akik visszatartják az információkat, ha nem muszáj megosztani őket. Ez azonban – még ha nem is lenne muszáj mindent elmondani, mert közvetlenül nem érinthet mindenkit – mégis inkább megszegényíti a kapcsolatokat, mintsem támogatná. Jegyezd meg: az emberek azokért a célokért dolgoznak szívesen, amelyeknek a részesei – nem csak a kiszolgálói! Az információk megosztásával, tudatos áramoltatásával az összetartozás érzését erősítheted a többiekben is. Ezért minden közösséget érintő és érdeklő információt tégy a lehető legkönnyebben

elérhetővé mindenki számára! Az információforrás amúgy is mindig vezetői pozíciót eredményez. (Jó esetben abból is fakad!)

4. Légy számonkérő és számonkérhető!

A kimondott szónak akkor van értelme, ha súlya is van. A súlya pedig mindig mérhető. Ez azt jelenti, hogy ha valamit elhatározunk és kommunikáljuk, akkor mindig számon is kell kérni annak a várt következményeit. Különben kiüresedik a beszédünk, hiteltelenné válunk és előbb-utóbb már nem fognak hinni nekünk, és nem is lesznek kíváncsiak ránk. A megbeszélte dolgokhoz tartsuk magunkat, és ezt várjuk el a többiektől is!

6. KIVÁLÓSÁG

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Az emberek elfelejtik, milyen gyorsan végeztél egy feladattal – de arra emlékezni fognak, mennyire csináltad jól.”

Howard W. Newton

„A titok, hogyan leljük örömünket a munkánkban, egyetlen szóban rejlik: kiválóság. Ha az ember tudja, hogyan csináljon valamit igazán jól, máris örömét leli benne.”

Pearl Sydenstricker Buck

„Abban nincs semmi csodálatos, ha valaki másnál kiválóbbak vagyunk. Igazi csoda a korábbi önmagunkhoz képesti kiválóbbságban mutatkozik meg.”

Hindu közmondás

„Egy ember életének minőségét világosan megmutatja, mennyire akar kiváló lenni abban, amit csinál – fogjon bármibe is.”

Vince Lombardi

„Csak a kicsinyes embereknek vannak rosszindulatú megjegyzései, és csak a kicsinyes emberek sértődnek meg ezeken. Légy nagy ember!”

Andrew Matthews

MIT TANÍT A BIBLIA?

Szolgák! Félelemmel és rettegéssel engedelmeskedjétek földi uraitoknak, olyan tiszta szívvel, mint a Krisztusnak. Ne látszatra szolgáljatok, mintha embereknek akarnátok tetszeni, hanem Krisztus szolgálóiként cselekedjétek Isten akaratát: lélekből, jóakarattal szolgáljatok, mint az Úrnak és nem mint embereknek; mert tudjátok, hogy ha valaki valami jót tesz, visszakapja az Úrtól, akár szolga, akár szabad. Ti pedig, urak, ugyanígy

bánjatok velük, hagyjátok a fenyegetést, mivel tudjátok, hogy, él a mennyekben az Úr, aki nekik is, nektek is Uratok, és aki nem személyválogató.

Efézusi levél 6:5-9

Ugyanez az igeszakasz a Magyarázó bibliafordítás szerint:

5. Munkahelyeteken legyetek becsületes munkások, tiszteljétek a feletteseiteket, és minden munkát úgy végezzetek, amit rátok bízna, mintha magának Krisztusnak kellene megfelelnetek. 6. Ne látszatra végezzétek el a rátok bízott feladatokat, mintha ez nem lenne annyira fontos, mivel nem "elki" dolog. Vegyétek tudomásul, hogy Isten szemében a munkátok terén nyújtott hozzáállásotok és teljesítményetek ugyanannyit nyom, mint amit a gyülekezeti munkában tesztek! 7. Akárhogy is bánnak veletek, ti soha ne úgy viszonyuljatok a munkatársaitokhoz, mint ők hozzátok, hanem mintha magának Istennek szolgálnátok! 8. És ha megtörténne, hogy a becsületes munkátokat és a jóindulatokat senki nem fogja honorálni, bízzatok Istenben, akinek kedves az ilyen szívű ember, és ő sokszorosan kárpótol és megajándékoz ezért benneteket! 9. Akik pedig a ranglétra felső fokain álltok, legyetek türelmesek, jóindulatúak beosztottaitokkal szemben, és soha ne éljétek vissza hatalmatokkal, mert felettetek is áll valaki, ha más nem is, Isten egészen biztosan, aki számon kéri tőletek, hogyan éltetek azzal, amit tőle kaptatok!

A kiválóság legnagyobb ellensége a kiválóság látszata. Amikor valami úgy néz ki, mintha kiváló, nagyszerű, gyönyörű lenne – de csak kívülről az, távolról az, felszínen az. A Biblia azt tanítja, hogy Isten a kiválóságot, a tőlünk telhető maximumot preferálja. Nem a tökéletességet – mert az a mi számunkra nem elérhető. Amikor azt tanítja Jézus a hegyi beszédben, hogy „legyetek tökéletesek, mint ahogyan a ti mennyei atyátok tökéletes – akkor tulajdonképpen arról beszél, hogy nekünk érettekké, felnöttekké, kiválókká kell válnunk, mert ez illik a mi valóban tökéletes Atyánkhoz! A

görög kifejezés ugyan megegyezik, mégis a jelentése teljesen más isteni és emberi alannal! Ezt jó, ha nem felejtjük el, mert így elkerülhető Isten „lefokozása” a mi szintünkre, és elkerülhető az is, hogy olyan ideálokat emeljünk magunk elé, amik eleve elérhetetlenek. Egyik út sem bibliai.

Csináljatok mindent úgy, mintha magának Istennek kellene elszámolni érte. Mert valójában Istennek kell elszámolni minden tettünkkel. És lehet, hogy embereket megtéveszthetünk, de Istenünket nem tudjuk! Arról nem beszélve, hogy ez a mentalitás nem is illik hozzánk, krisztusi emberekhez! Ha a másokra, az embertársunkra úgy tekintünk, mint magunkra, ha ugyanazzal a mércével mérünk, amivel szeretnénk, hogy nekünk is mérjenek, akkor a kiválóság egy belülről fakadó, az igazságból és a valódi szeretetből táplálkozó önkéntes igényt jelenti és testesíti meg számunkra, mint követelményt. Nem egy objektív mércét, hanem a tőlünk telhető legtöbbet!

KIFEJTÉS

A kiválóságra való törekvés személyiségjegy. Hiszem, hogy fejleszhető. Ezt manapság leginkább a „kompetencia” szóval adják vissza: magas kompetenciája van annak, aki egy bizonyos területen kiváló a hozzáértésében, a felkészültségében és az eredményeiben. Minél több magas kompetenciájú tagja van egy csapatnak, annál erősebb a csapat maga is.

Legyen a kiválóság elvárás először mindig önmagunk iránt, azután egymás felé is. Követeljük meg a kiválóságot a csapat minden tagjától, mert a kiválóság mindenkit felemel: azt is, aki kiválóan teljesít, és azt is, aki annak a hasznát élvezi. A hozzá nem értés azonban csak kárt okoz: művelőjének kudarcélményt, felhasználójának pedig csalódást. Márpedig ezt a két dolgot jó elkerülni.

MI JELLEMZŐ A KIVÁLÓSÁGRA TÖREKVŐ EMBEREKRE?

---

1. Elkötelezettek a magas minőség iránt

Tudomásul kell vennünk, hogy a világban óriási harc dűl az érvényesülésért. Márpedig ebben a harcban győzni csak a kiválóknak sikerül! Az elégséges, az átlagos, a tucat ma már nem elég a sikerhez. Az igazán kompetens emberek soha nem érik be a közepszerűséggel. Nem csak tessék-lássék végzik a munkájukat, nem a látszatnak dolgoznak, hanem a magas minőségre törekszenek. Van tartásuk és önbecsülésük ahhoz, hogy kiváló teljesítményt nyújtsanak. Erőfeszítéseiket és tehetségüket arra összpontosítják, amivel foglalkoznak, és mindent beleadnak, hogy ők maguk is elégedettek legyenek, és másoknak is örömet szerezzenek.

A csapat szempontjából a kiválóságnak abban rejlik az ereje, hogy a kiválók közé tartozni mindig kiváltság és nagy előny. Az emberek szívesen csatlakoznak olyan csapathoz, amely kiváló emberekből, győztesekből áll, mintsem olyanokhoz, akikről tudható, hogy alacsony színvonalon teljesítenek. Ráadásul a kiválók között a gyengébb is jobban teljesít, mert a közös igény illetve a többiek segítő tapasztalata felhúzza a gyengébb láncszemeket is. A kiválóság fejlődésre és növekedésre ösztönöz egy csoportban, ezért a kiválóság mindig az egyik leginkább motiváló jellemzője minden csapatnak.

2. Figyelmet szentelnek a részleteknek is

A Challenger űrrepülőgép 1986-os szerencsétlenségét egyetlen kicsi alkatrész, egy szigetelőgyűrű okozta. Egy óriási vállalkozás sikere és hét ember élete ezen az egyetlen apró részleten múltott.

A kiváló végeredményt csak a benne rejlő kiváló részletek hozhatnak. Az igényességre törekvő ember nem csak a nagy és látványos dolgokban törekszik a magas minőségre, hanem a nem látható részletekben is, mert tudja, hogy ezek összessége adja a végeredmény értékét is. A kiválóságra

való törekvés tehát mentalitás, egy belső elvárás önmagunkkal szemben, amely példaértékű és motiváló lehet mindenki más számára is.

Ha nem akarsz kudarcot, mindig nagyon ügyelj a részletekre is! Főképpen egy csapatban, ahol csapatjátékosként amúgy is részletekért vagyunk felelősek. Együtt dolgozunk, részterületek vannak ránk bízva, és az egészért illetve a többi részterületen dolgozóért egyaránt tartozunk azzal, hogy a magunk feladatát a lehető legmagasabb színvonalon végezzük el. Csak akkor lesz az egész értéke magas szintű, ha a részletek kidolgozottsága is magas szintű.

3. Következetesek

A magas szakértelemmel dolgozó emberek rendkívül nagy megbízhatósággal dolgoznak. A következetesség azt jelenti, hogy a kiválóság iránti elkötelezettségemet minden munkámban, minden körülmények között igyekszem teljesíteni. A kitűzött cél pedig mindig a 100%. A következetesség aprólékosságot, precizitást, állhatatosságot, becsületességet igényel, és nagy megbízhatóságot eredményez.

4. Beismerik és kijavítják a hibáikat

Akinek a presztízs számít, az az elismertségért dolgozik. Akinek azonban a kiválóság az erénye, nem elismerésre, hanem megelégedésre vágyik. A kirakatban nem mutatnak jól a hibák és a tévedések, tehát el kell takarni őket – míg ha valaki a kiváló végeredményre törekszik, minden hibáját kész azonnal kijavítani a cél elérése érdekében. A kiválóságra való törekvés nem azt jelenti, hogy az ilyen ember már tökéletes – hanem azt, hogy a célja nagyszerűségét mindig fontosabbnak tartja a saját maga nagyszerűségének látszatánál! Inkább késsen a Challenger kilövése két napot, mert túl lassú voltam a részletek ellenőrzésénél, mintsem felrobbanjon!

5. Azzal foglalkoznak, amihez értenek

A kompetencia egy adott területre vonatkozik. A magas kompetenciájú emberek tisztában vannak értékeikkel és tehetségükkel, és arra a területre koncentrálnak erejüket, amelyhez igazán értenek. Ez azt is jelenti, hogy vannak területek, amelyekben elismerik, hogy mások jobbak, és ott engedik azokat érvényesülni, akik kiválóbbak náluk.

Ha ez egy csapatban jól működik, akkor minden részterület megtalálja a maga kompetensét, aki a legkiválóbban tud teljesíteni, és így egy kiváló végeredmény jöhet létre.

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Arra összpontosítod az erődet, amihez a legjobban értesz? Vagy szétforgácsolódasz a szerteágazó vállalásaid közepette?
- Milyen területeken vagy képes kiemelkedő teljesítményre? És mely területeken találsz jobbat magadnál a csapatodban? – Beszélj ezekről a csapattársaidal is!

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. Válaszd ki a saját szakterületed!

Aki mindenhez akar érteni, az végül semmiben sem lesz kiváló! Jelölj ki egy részterületet, amelyben amúgy is jó vagy, és amelynek tökéletesítésére elkötelezed magad! Találd meg azt a területet, amelyben képességeid összefonódnak az érdeklődéseddel és a lehetőségeiddel. Legfeljebb két-három ilyen területet válassz, állítsd fontossági sorrendbe, és beszélj meg a csapattársaidal, nehogy ugyanazokon a területeken dolgozzatok párhuzamosan többen, míg más területek lefedetlenek maradnak.

2. Tisztázd le a részleteket is!

Sokszor addig dolgozunk minőségi módon, míg a kezdeti lelkesedésünk és lendületünk tart. Határozd el magad, hogy az utolsó 10%-át is ugyanolyan precízen hajtod végre vállalt feladataidnak, mint a legelső lépéseket!

Ha belekezdesz egy új munkába, készíts részletes tervet a megvalósításhoz! Írd le, és vezesd a részműveletek elvégzését. Ez kialakíthatja a részletekkel és az apróságokkal való elszámolás jó szokását benned, amelyet ha hosszabb időn keresztül következetesen gyakorolsz, megbízhatóvá tesz téged.

3. Ellenőriztesd le a munkádat egy független szakértővel!

Ez az önellenőrzés igényessége. Ha elvégezted a feladatod, kérd ki egy hozzáértő szakmai véleményét a teljesítményedről. Az őszinte és hozzáértő értékelés nagy segítség a fejlődésed szempontjából. Amit jól végeztél, abban megerősít, a hibáid és hiányosságaid tudatosításában és leküzdésében pedig támpontot és segítséget ad. Ehhez természetesen hozzátartozik, hogy fogadd nyitott szívvel a kritikát, és feltételezd mindig azt, hogy valódi segítőkészség motiválja a negatívumok néven nevezését is.

7. MEGBÍZHATÓSÁG

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Bizalom nélkül képtelenség megosztani a felelősséget.”

Tad Williams

Annyira megbízható és oly` szigorúan feddhetetlen barátokat kell választanunk magunknak, hogy ha megszűnnek is barátaink lenni, bizonyosak lehessünk benne, hogy nem élnek vissza bizalmunkkal, és nem válnak ellenségeinkké.

Jean de La Bruyére

A gyanú megbetegít, a bizalom meggyógyít.”

tuvai közmondás

Tudod, mi a legkellemetlenebb érzés, amit el bírok képzelni? Ha képtelen vagy megbízni abban az emberben, akit a világon mindennél jobban szeretsz.

Cassandra Clare

Nagy dolog hinni magadban, és még nagyobb hinni a többiekben.

Tatiosz

Évek kellene a bizalom kiépítéséhez, de elég néhány másodperc a lerombolásához.

Paulo Coelho

A legtöbb ember azt gondolja, hogy ha őszinte, akkor ezzel mások visszaélhetnek. Pedig ez nem így van. Ha én őszinte vagyok, és kimondom, ami velem történt, megszabadulok a tehertől. Egy. Kettő: ha valaki ezt így vagy úgy kiferdíti, és elmondja másnak, akkor abból megtudom, hogy valójában milyen ember.

Dr. Csernus Imre

Ha azt tartod barátodnak, akiben nem bízol meg ugyanannyira, mint magadban, súlyosan tévedsz, és nem ismered eléggé az igazi barátság jelentőségét. Mindent együtt tisztázz barátoddal, de elsősorban vele légy tisztában. A barátságkötés után bízni kell, előtte mérlegelni.

Seneca

Két ember közt a legrövidebb út az egyenes beszéd.

Szilágyi Domokos

Semmivel sem nyújthatunk nagyobb segítséget egy embertársunknak, mint ha felelősséggel ruházzuk fel, és biztosítjuk őt bizalmunkról.

Booker T. Washington

MIT TANÍT A BIBLIA?

Dániel kiemelkedett a főkormányzók és a kormányzók közül, mivel rendkívüli lélek volt benne; ezért a király őt akarta az egész ország élére állítani. A főkormányzók és a kormányzók igyekeztek ürügyet találni Dániel bevádolására az ország ügyeinek az intézésében, de semmiféle ürügyet vagy hibát nem tudtak találni, mert megbízható volt; sem hanyagságot, sem hibát nem lehetett találni nála. Akkor ezek az emberek azt mondták: Nem találunk semmiféle ürügyet, hogy bevádolhassuk ezt a Dánielt, hacsak Istenének a törvényével kapcsolatban nem találunk ellene valamit.

Dániel könyve 6:4-6

Semmiféle ürügyet, hanyagságot vagy hibát nem tudtak találni benne, mert Dániel megbízható volt... Ez tette őt követhető vezetővé. A zsidókhöz írt levélben ugyanezt az alapelvet látjuk (13:17-18):

Bízatok vezetőitekben, és hallgassatok rájuk, mert ők vigyáznak lelketekre úgy, mint akik erről számot is adnak. Hadd tegyék ezt örömmel és ne sóhajtozva, mert ez nem válnék javatokra. Imádkozzatok értünk! Mert meg vagyunk győződve arról, hogy lelkiismeretünk tiszta, hiszen mindenben helyesen akarunk eljárni.

A vezetés előfeltétele a bizalom és a megbízhatóság. Ha egy vezetőben nem lehet bízni, akkor nem szívesen fogja követni senki. Viszont a megbízható vezetők mögé önként felsorakoznak azok, akik bíznak benne.

És még egy gondolat: a bizalom mindig a teljesítmény előtt jár. Ugyan a bizalmat sokszor a múltbéli teljesítményekre alapozzuk, vagyis, ha valaki kiérdemli a bizalmunkat, akkor bízunk benne (míg el nem veszíti) – a bizalom mégis több, mint a teljesítmények „honorálása”. A legjobb bizonyítéka ennek az, hogy Isten ránk bízta az evangéliumot, és bízik bennünk, bízik abban, hogy az ő tervét meg tudjuk valósítani:

Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét. Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel!

Korintusi második levél 5:17-20

KIFEJTÉS

A megbízhatóság egy kapcsolatban sokszor észrevétlen érték marad mindaddig, amíg el nem vész. Akire mindig számíthatunk, azok életünk és munkánk „bútordarabjai” lesznek, amelyek sokszor fel sem tűnnek a mindennapos megbízható „használat” miatt. Azonban ha egyszer csak nem lenne a szobánkban az ágyunk, amiben minden nap aludtunk, felfordulna a világ.

Egy csapat mindig pontosan tudja, kik a megbízható tagjai, akikre minden körülmények között számíthatnak, és kik azok, akikre nem lehet számítani. A csapattagok mindig azokhoz fordulnak, akikről tudják, hogy készen állnak a feladatukra. Elkötelezettek, felkészültek és tetterre készek.

A megbízhatóság kulcsszava a HŰSÉG. És ha csapatról van szó, akkor először mindig a csapathoz való hűség, azután a közös célokhoz való hűség. És a második az elsőből fakad. A hűség – ahogy ezt a bibliai görög nyelv nagyszerűen vissza is adja – egyben HITET is jelent. Hitet a csapatban, a társainkban és a közös céljainkban. A hit alapja pedig a BIZALOM. Ezt pedig mindig megelőlegezzük, hiszen a folyamat elején még nem látjuk a végeredményt. Amikor bízunk valamiben vagy valakiben, akkor számítunk rá, és aszerint hozzuk meg a döntéseinket és végezzük a feladatainkat. Amikor valaki megbízhatatlanná válik, ezzel a megelőlegezett bizalommal él vissza. Amikor viszont számíthatunk valakire, mert megbízható, akkor a megelőlegezett bizalomnak tesz eleget.

A megbízhatóságunknak két szintje van: az első, ez a külső, a tetteinkben való megbízhatóság. Lehet-e számítani arra, hogy megteszem azt, amivel tartozok, amit ígérek, amit várnak tőlem. A mélyén pedig az áll, hogy lehet-e számítani RÁM? Sokszor a tetteinkben nem tudunk annyit nyújtani, amennyit szeretnénk, amennyit kellene, és csalódást okozunk egymásnak. De amíg számíthatok a másik elfogadására, szeretetére, amíg bízhatok benne mint BARÁTOMBAN és TÁRSAMBAN – addig a cselekedeteinkben történő hiányosságok mindig megbocsáthatók és kijavíthatók lesznek. Ha azonban ez a belső, nagyon személyes bizalom törik össze a csapatban, bizalom a másik ember, a vezető, a csapat SZEMÉLYE iránt, ott mélyen a szívünk mélyén, amikor úgy érezzük, hogy azon többé már nem segít semmilyen jó szó vagy helyes tett, akkor a közösségnek és a csapatnak vége.

És még egy fontos gondolat: a megbízhatóság – mint a többi érték is az életünkben – folyamatosan munkálódik ki bennünk. Ez a fejlődésünk, növekedésünk útja. Először a kis dolgokban, azután a nagyobbakban,

először csak egy-két területen, aztán egyre többen tudunk megbízhatók lenni. Hogy az emberben való bizalom a tettei által alakul-e ki, vagy azért bízunk a tettekben, mert bizalmat szavazunk a másiknak, mint embernek – nem tudom. Talán mindenkinél másképpen van. Vagy talán az első az alapszint, amikor a bizalmunk kiérdemelhetővé válik sok hűséges tett következtében, a „haladó” szinten viszont már megelőlegezzük a személy iránti bizalmunkat cselekedetek nélkül is.

MI JELLEMZŐ A MEGBÍZHATÓ EMBEREKRE?

---

1. Világos indítékok

A megbízhatósághoz szükséges bizalom csak világos és nyílt indítékokra és motivációkra épülhet fel. Mit jelent ez? Arisztotelész egyszer azt mondta: „Bármit is teszünk, egyik szemünket mindig valami más egyében tartjuk.” Vagyis a tetteink mögött mindig van valami mögöttes szándék és motiváció. Ezt nevezik érdeknek. Lehet ez az érdek aktív, ami azt jelenti, hogy számíthatsz rám, de ezért cserébe várok valamit tőled, vagy ebből én is nyerek valamit, amire te nem gondoltál vagy amiről nem tudsz. (Ugyanis ettől válik az érdek tisztátalanná, ha ugyanis nyíltak vagyunk egymással és egymást gazdagító közösségben vagyunk, akkor teljesen természetes, hogy a közös munkából mindenki nyer és gazdagodik.) És lehet ez az érdek passzív is, amikor nem közvetlen profitért teszek valamit a másikért, hanem csak azért, hogy elfogadjon, értékeljen, szeressen – mert úgy érzem, hogy enélkül ez nem működne.

A világos indíték nyíltságot és becsületességet jelent: ha önzetlenül segítek, akkor a szívemben sem várok ellenszolgáltatást. Ha azt mondom, hogy a csapatért dolgozok, akkor ennek a látszata és a tartalma is megvan, és nem fogom a csapat érdeke és java elé helyezni a sajátomat.

2. Felelősségtudat

A megbízható csapatjátékos második jellemzője a magas fokú felelősségtudat. A felelősségtudat talán az egyetlen olyan tulajdonság, amely kivétel nélkül minden sikeres és nagy hatású embernek a jellemzője. Ha az indítékaink és a motivációink megmutatják, miért is akarunk valójában megbízhatóak lenni, akkor a felelősségtudatunk annak a mutatója, hogy valóban megbízhatóak is akarunk-e maradni. Ha nem viseled a terheket, nem vezetheted a csapatot, sőt, előbb-utóbb a tagjai közül is kibuksz. Megbízható az, aki a rá szabott terheket elhordozza, a munkájával elszámol, a rá bízott feladatokat elvégzi. Ha valaki cserbenhagyja a társait, a vezetőit, nem végzi el azt, amit elvállalt, nem vállalja érte a felelősséget, azzal legközelebb már senkinek nem lesz kedve együtt dolgozni. A csapattagok egyéni felelősségtudata és felelősségvállalása egyik táptalaja a csapat összetartó erejének, vagy egyik fő oka a szétesésének.

3. Rendelkezésre állás

Ez a fogalom mostanában a webszerverekkel kapcsolatban szokott feltűnni, ott ugyanis a legtöbb szolgáltató feltünteti a 99,99%-os rendelkezésre állást. Ez azt jelenti, hogy ha csak nem omlik össze az ország internetes hálózata vagy az épület, amelyben a szerver van, a szolgáltatás biztonságosan elérhető lesz, azaz lehet számítani arra, hogy működni fog.

A rendelkezésre állás az elérhetőség és a megbízhatóság rendszerességét jelenti. Ha nem számíthatsz a csapat valamelyik tagjára *mindig*, akkor voltaképpen soha sem számíthatsz rá. De nehogy félre értsd: itt nem arról van szó, hogy mindenre igent kell mondani. Hanem arról, hogy amire igent mondasz, azt meg is csinálod. A megbízhatatlanság azt jelenti, hogy valamit elvállalsz, és annak ellenére nem csinálod meg. És ha ez csak egyszer előfordul, akkor a bizalom mindig megsérül. Képzeld el, hogy az autód minden ok nélkül egyszer csak leáll. Nem tudod az okát. Aztán újra indul. Lesz-e benned szorongás, hogy vajon legközelebb mikor áll le? Egészen biztosan.

A rendszeresség szintén jellemvonás, amely a kis dolgokban éppúgy megnyilvánul, mint a nagy felelősséggel járókban. Másrészt arról is magában foglalja, hogy amiben rendszeresek és következetesek vagyunk, abban akkor is lehet számítani ránk, ha abban nem feltétlenül leljük örömünket, de meg kell csinálnunk. Ahogyan Winston Churchill megfogalmazta: *„Nem elég, ha megteszünk minden tőlünk telhetőt – időnként azt kell tennünk, amire szükség van.”* Lehet, hogy első olvasásra nem egyértelmű ennek a mondatnak az értelme és súlya, de egy nagyon lényeges igazságot hangsúlyoz: hogy nem csupán abban kell naggyá lennünk, amit meg akarunk csinálni. Az igazság az, hogy időnként meg kell tennünk olyan dolgokat is, amelyekhez egyáltalán nincs sem kedvünk, sem elhívásunk, sem tehetségünk – mégis muszáj megcsinálni! Lehet, hogy azért, mert nincs más, vagy akinek a dolga lenne, valami miatt nem végezte el vagy jól a feladatát, és most valakinek, akinek nem lenne feladata vagy kötelessége, mégis cselekednie kell. És a megbízható ember ilyenkor is rendelkezésre áll.

4. Elszámoltathatóság

A megbízható ember nyílt – éppen ezért elszámoltatható. Amikor ellenőrzik, abban nem a bizalmatlanság vagy a gyanakvás jelét látja, és azt nem ellenséges érzésekkel fogadja, hanem a munkája természetes részének tekinti. A kontroll célja ugyanis – ameddig az helyesen működik – soha nem a büntetés, a kritizálás, hanem egyrészt mindig a hibák és hiányosságok segítő feltárása a még nagyobb siker és eredményesség érdekében, másrészt pedig a méltó elismerés és megbecsülés kifejezése, amely erősíti az összetartozást és a lojalitást a csapat és a cél felé egyaránt.

A megbízható ember tehát kész elszámolni a vezetői és a csapattársai felé minden rá ruházott feladattal – vagyis vállalja a felelősséget. Ha hibázik, elismeri. Ha jól végezte a feladatát, és megdicsérik, akkor sem érzi rosszul magát.

Az elszámoltathatóság alapja az önmagunk felé való elszámolás, és az eredmény becsületes felvállalása mások felé is. És ez a megbízhatóság mozgatórugója: egy belső attitűd, hogy objektív és igényes vagyok magammal szemben is, tehát először én vagyok saját magam ellenőre. Mert ha ezen a vizsgán becsülettel átmegyek, akkor a tőlem telhető legjobb módon teljesítettem – vagyis megtettem a magam részét.

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Vajon a csapattársaid megbíznak benned? – Könnyen lemérhető ez abból, mennyire gyakran és természetes bizalommal bíznak rád feladatokat és felelősségeket. Ha ugyanis a kommunikáció megfelelő egy csoportban, akkor a megbízhatóság lesz a felelősségátadás következő mércéje.
- Mennyire vagy rendszerető az életed dolgaiban? Ha valaki igényes a környezetére, az esetek nagy részében megbízhatóbban áll hozzá a munkájához is. Mivel a nagy dolgok mindig a kicsikből állnak össze, amennyire megbízható vagy a részletekben és az apróságokban, ugyanannyira leszel megbízható a nagy feladatokban is – a megbízhatóság ugyanis általában nem a feladat nagyságától, hanem a feladatot végző személy mentalitásától és jellemétől függ.
- Mitől függ a teljesítményed? A hangulatodtól, az időjárástól, a körülményektől – vagy az elkötelezettségedtől? A megbízhatóság próbája sokszor épp az az időszak, amikor nehéz hűségesnek maradni az elsődleges prioritásokhoz, mert lennének indokaink arra, hogy miért nem lehetett ránk számítani.

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. Vizsgáld meg a saját motivációidat!

És légy magadhoz kíméletlenül őszinte! Ha ezt eddig nem tetted volna meg, kérlek vegyél magad elé papírt, és írd le, mik motiválnak abban, hogy a csapatod része legyél, és azért áldozatokat is hozva munkálkodj!

Ha ezt megtetted – és kérlek addig ne is olvass tovább! – tekintsd át az indítékaidat és motivációidat abból a szempontból, hogy ezek közül melyek vannak hasznára azoknak a csoportoknak, amelyeknek tagja vagy: a családnak, a munkatársaidnak, a gyülekezetednek, stb. Mennyi az ebből, ami rólad szól – amit magadért teszel, és mennyi az, amit a csapatért?

Szánj időt arra, hogy átgondold, hogy a csoportjaid szempontjából van-e szükség a motivációid átértékelésére vagy a hangsúlyok átrendezésére!

2. Tudd meg, mennyit ér a szavad!

Kérdezd meg öt csoporttársadtól ezt – személyesen!: „Ha elhatározok valamit, azt szerinted mennyire veszem komolyan? – Kérlek, saccold meg 1-től 10-ig, hogy mennyire vagyok hű az önmagam által vállalt kötelezettségeimhez!”

A megkérdezettek között legyenek fölötted, melletted és alattad állók egyaránt, mert könnyen kiderülhet, hogy ha egy felettesednek kell teljesítened, azt megteszed, ha egy veled egy pozícióban lévőnek, akkor már nem annyira. Ebben az esetben valószínűleg nem tiszták és nyíltak a motivációid, mert csak a pozíciónak akarsz megfelelni, s nem önmagadhoz és a partnereidhez vagy hű!

Ha a válaszok nem tetszenek, ne kezdj el vitázni vagy védekezni! Ez egyszerűen közvélemény-kutatás, amelyben a csapattársaidtól visszaigazolást kapsz arról, hogy ők milyenek látnak. Lehet, hogy ez nem egyezik meg az önmagadról alkotott képpel, de azt megmutatja, milyenek látnak mások.

Ha a válaszok átlaga kevesebb 9-nél, kezd el írásban rögzíteni minden ígéretedet, és tedd elszámoltathatóvá magad egy társaddal, akinek legalább hetente megvitátjátok, mennyire sikerül betartani az ígéreteidet.

Ez egyben a harmadik feladat is:

3. Találj valakit, aki emlékeztet a vállalt kötelezettségeidre és a felelőségeidre!

Sokkal jobban fogod tudni keresztülvinni vállalásaidat, és ezzel jobban tudsz növekedni a megbízhatóságodban, ha van egy társad, aki ebben segít neked! Az elszámoltathatóság mindig áldozatba kerül: önként kiszolgáltatjuk magunkat annak, hogy hibát és hiányosságot keressenek bennünk. De addig, amíg ennek mi vagyunk az előidézői, tanulhatunk és fejlődhetünk. Ha menekülünk ettől a kiszolgáltatottságot jelentő helyzettől, hogy védjük a rólunk kialakult képet, sokkal lassabban és nehezebben tudunk formálódni.

8. FEGYELMEZETTSÉG

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„A fegyelem az a tisztítótűz, amelyben a tehetség képességgé válik.”
Roy L. Smith

„A türelem nem egy passzív dolog, ellenkezőleg, az aktivitást jelenti, valójában az erőfeszítéseink összpontosításáról van szó.”
Edward G. Buwer

„Amit a nagy jelentőségű alkalmakkor véghezviszünk, attól függ, amivé a számtalan kis alkalomban való hűségünk bennünket formált. Az tehát, hogy mivé válunk és meddig jutunk el, évek hosszú során át tartó önfegyelmünk eredménye.”
H. P. Liddon

„Ezer évnyi hírnév múlhat egy órányi viselkedésen.”
Japán közmondás

„A siker nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy képesek legyünk elutasítani a célunk szempontjából jelentéktelen feladatokat.”
R. Alec MacKenzie

„A siker titka, hogy megtanuld, hogyan használd fel a fájdalmat és az örömet ahelyett, hogy a fájdalom és az öröm használna ki téged. Ha ezt megtanulod, te tartod kézben az életedet, ha elmulasztod, kiszolgáltatod magad az életnek.”
Anthony Robbins

„A legnagyobb hatalom, önmagunknak parancsolni.”
Seneca

MIT MOND A BIBLIA?

Jerikó olyan alaposan be volt zárva Izráel fiai miatt, hogy se ki, se be nem mehetett senki. Ekkor azt mondta az ÚR Józsuénak: Lásd! A kezedbe adom Jerikót és királyát vitéz harcosaival együtt. Vegyétek hát körül a várost, valamennyi harcos kerülje meg egyszer a várost. Így tégy hat napon át! Hét pap vigyen hét kosszarvból készült kürtöt a láda előtt. A hetedik napon hétszer kerüljétek meg a várost, és a papok fújják meg a kürtöket. És ha majd hosszan fújják a kosszarvakat, ti pedig meghalljátok a kürt szavát, hatalmas harci kiáltásban törjön ki az egész nép. Akkor le fog omlani a város kőfala, és a nép bevonulhat, mindenki egyenest előre. Józsué, Nún fia tehát hívatta a papokat, és így szólt hozzájuk: Vegyétek föl a szövetség ládáját, hét pap pedig vigyen hét kosszarvból készült kürtöt az ÚR ládája előtt. A népnek pedig ezt mondta: Vonuljatok föl, vegyétek körül a várost, és a fegyveresek vonuljanak az ÚR ládája előtt. És úgy történt, ahogyan Józsué megmondta a népnek. A hét pap, aki a hét kosszarvból készült kürtöt vitte, az ÚR előtt vonult, és fújta a kürtöket. Az ÚR szövetségládája pedig utánuk haladt. A fegyveresek a kürtöket fúvó papok előtt haladtak, az utóvéd meg a láda után ment, és folyton fújták a kürtöket. A népnek ezt parancsolta Józsué: Ne kiáltatok, a hangotokat se lehessen hallani, és egy szó se jöjjön ki a szátokból addig, amíg azt nem mondom nektek, hogy törjetek ki harci kiáltásban. Körülvitette tehát az ÚR ládáját, megkerülve egyszer a várost. Azután visszatértek a táborba, és a táborban töltötték az éjszakát. Másnap korán reggel fölkelte Józsué, a papok pedig fölvtették az ÚR ládáját. A hét pap, aki a hét kosszarvból készült kürtöt vitte, az ÚR ládája előtt ment, és folyton fújta a kürtöket. A fegyveresek előttük haladtak, az utóvéd pedig követte az ÚR ládáját. Folyton fújták a kürtöket. A második napon is megkerülték egyszer a várost, azután visszatértek a táborba. Így cselekedtek hat napon át. Történt pedig a hetedik napon, hogy hajnalhasadtával fölkeltek, és az addigi szokás szerint megkerülték a várost, de hétszer. Csak ezen a napon kerültek meg hétszer a várost. Amikor hetedszer fújták meg a papok a kürtöket, ezt mondta Józsué a népnek: Kiáltozzatok, mert nektek adja az ÚR a várost. Átok terhe alatt ki kell irtani a várost, az ÚRÉ az mindenestül! Csak a parázna Ráháb maradjon életben mindazokkal együtt, akik a házában vannak, mert

elrejtette a követeket, akiket kiküldtünk. Hozzá ne nyúljatok a kiirtandókhöz, különben rátok száll az átok; el ne vegyetek semmit a kiirtandókból, mert felidézitek az átkot Izráel táborára, és szerencsétlenségbe döntitek! Az összes ezüstöt és aranyat meg a réz- és vastárgyakat az ÚRnak szenteljétek, azok az ÚR kincstárába kerüljenek. Ekkor kiáltozni kezdett a nép, és megfújták a kürtöket. És amikor meghallotta a nép a kürt szavát, hatalmas harci kiáltásban tört ki, és a kőfal leomlott. A nép pedig bevonult a városba, mindenki egyenest előre, és elfoglalták a várost. Kardélre hánytak, kiirtottak mindent, ami a városban volt: férfit és nőt, ifjat és öreget, ökröt, juhot és szamarat. A két férfinak pedig, akik kémkedtek azon a földön, ezt mondta Józsué: Menjete be annak a parázna nőnek a házába, és hozzátok ki onnan őt és mindenét, ahogyan megesküdtetek neki! Bementek tehát a kémkedő ifjak, és kihozták Ráhábot, apját, anyját, testvéreit és mindenét; kihozták egész nemzetségét, és elhelyezték őket Izráel táborán kívül. A várost pedig mindenestül fölperzselték. Csak az ezüstöt és az aranyat, meg a réz- és vastárgyakat tették az ÚR házána kincstárába. De a parázna Ráhábot, apja háza népét és mindenét életben hagyta Józsué. Letelepedett Izráelben, és ott van mind a mai napig, mert elrejtette a követeket, akiket Jerikóba küldött kémkedni Józsué. Abban az időben mondta ezt az esküt Józsué: Átkozott legyen az ÚR előtt az az ember, aki hozzáfog, hogy fölépítse ezt a várost, Jerikót! Elsőszülöttjére rakja le az alapját, és legkisebb fiára állítsa föl kapuit! Az ÚR Józsuéval volt, és elterjedt a híre az egész országban.

Józsué könyve 6. rész

A hadsereg mindig a fegyelmezettségéről híres intézmény. Ez mégis egy olyan történet, amikor egy csapatnak a megszokottól eltérő módon kellett hihetetlenül fegyelmezetten viselkednie a győzelem érdekében. Valószínűleg nem arra kaptak kiképzést, hogy néma csöndben körbe-körbe masírozzanak egy város körül napokon keresztül, úgy, hogy a várvédők számára valószínűleg közröhej tárgyaivá legyenek. És tilos visszakiabálni, méltatlankodni, lenyilazni a gúnyolódókat. Egyszerre masírozni, mindenkinek egyszerre, egy emberként bízni a vezérben, és a

vezér Istenében, aztán amikor eljön az idő, egyszerre kiabálni, kürtölni, harcolni.

Jerikó elpusztítása nem csak a hit, hanem a fegyelmezettség csodája is volt. Egy hadsereg olyan módon harcolt, ahogy sem azelőtt, sem azután soha többé nem kellett harcolnia. Vita nélkül, ellenvetések nélkül, morgolódás nélkül, értetlenkedés és ezernyi „okos javaslat” nélkül. Elfogadtak egy parancsot, még ha látszólag értelmetlennek is tűnt, és egységesen, közösen engedelmeskedtek neki. Bizonyára voltak olyanok, akiknek a vérmérséklete nem a falkerülgetéshez volt szokva. De nem voltak atrocitások, Józsueának nem kellett azzal töltenie az idejét, hogy magyarázkodjon, győzködjön az embereit, szavazásokat tartson a terv ésszerűségét illetően... Egyszerűen mindenki tette a dolgát. És talán sok hónapos ostrom, óriási veszteségek, óriási áldozatok nélkül, hét nap gyaloglással bevették a várost.

És ezzel még nincs vége a fegyelmezettségnek. A parancs szigorú, és számunkra, a 21. században élő nyugati emberek számára kegyetlen: mindenkit kivétel nélkül ki kellett irtani. Van, amikor nincs helye a nagylelkűségnek, a szájalomnak, a kivételezésnek, a puhányságnak. Sem az önző zsákmányolásnak, a magunknak való gyűjtögetésnek. És ezen a téren is fegyelmezett tudott maradni egy egész hadsereg. Nem volt kivétel! Egy csapat, amely fegyelmezetten követte az utasításokat, egyrészt győzelmet szerzett, másrészt dicsőséget Istennek is, a vezérnek is, maguknak is.

A tanulság: nem mindig kell fejfel nekirohannunk a falnak, a nyers erőben vagy a taktikában, a saját harcedzettségünkben vagy a fegyvereink, eszközeink, forrásaink erejében bízunk. Van, amikor semmi más dolgunk nincs, csak fegyelmezetten róni a köröket. Akkor is, ha unalmasak, akkor is, ha hiábavalónak tűnnek, ha közben kigúnyolnak, ha teljesen idegen attól, amihez értünk vagy amit csinálnánk magunktól. Vannak szituációk, talán sokkal több is, mint gondolnánk, amikor semmi más nem fog győzelmet hozni nekünk, csak a szigorú fegyelmezettség és engedelmesség.

KIFEJTÉS

Fegyelmezett akkor vagy, ha megteszed azt is, amit igazából nem akarsz megtenni, annak érdekében, hogy elérd azt a célt, amit valójában el akarsz érni. Önfegyelem nélkül senki nem ér el nagy teljesítményt – sem egyéniben, sem csapatversenyben. Talán a sport a legkiválóbb példája annak, hogy önfegyelem nélkül senki nem jut el a dobogó közelébe sem. Az edzés azt jelenti, hogy összpontosítok a célomra – az összpontosítás alapja pedig a fegyelmezettség.

Az önfegyelem és a fegyelmezettség a helyes és szükséges irányba tereli a tehetségünket és az erőforrásainkat. H. Jackson Brown egyszer nagyon szellemesen így fogalmazott: „A tehetség és az akarat fegyelem nélkül olyan, mint amikor egy polip görkorcsolyával: óriási lendülettel mindenfelé képes mozogni, de hogy végül merre megy és meddig jut, azt sose tudhatod.”

Az önfegyelem egy másik dimenziója az önuralom. A jelentése benne van a szóban: uralkodni tudok magamon is. Ismét egy idézet, ezúttal Platónról: „Az első és legnagyobb győzelem életünkben mindig önmagunk legyőzése.” Az önuralom azt jelenti, hogy kitartunk a nyomasztó és csüggesztő ellenállások és akadályok ellenére is; amikor nem vagyunk hajlandóak feladni akkor sem, ha minden körülmény ellenünk esküszik össze; amikor féken tudjuk tartani énjünket, indulatainkat, érzéseinket és a szánkat; amikor a céljainkra és a feladatainkra tudunk összpontosítani akkor is, amikor minden más megpróbálja elvonni a figyelmünket arról. A kivételes eredményeket elérők mindig mesterei az önfegyelemnek és az önuralomnak.

És egy utolsó, nagyon lényeges figyelmeztetés: soha ne felejtse el, hogy az egészséges, erővel teli, lelkes, összeszedett és bevetésre kész önmagad a legtöbb, amit csapated többi tagjának felajánlatsz! És ha ezt mindenki kész felajánlani és meg is cselekedni, akkor egy nagyon erős csapat épül fel.

A fegyelem a csoport elvárása önmaga, mint csoport felé, és a tagjai felé. Ez a külső elvárás. Az önfegyelem ennek a külső elvárásnak való belső megfelelés.

MELY TERÜLETEKEN VAN SZÜKSÉG NAGY ÖNFEGYELEMRE?

1. Gondolkodás

George Bernald Shaw egyszer ezt mondta: *„Kevés ember szokott komolyan elgondolkodni valami felett évente két-három alkalomnál többször. Én azzal szereztem magamnak nemzetközi elismerést, hogy én hetente legalább egyszer gondolkodok.”* – Lehet, hogy ez kissé ironikusnak tűnik, de ha a „komolyan elgondolkodást” alapos, szerteágazó, őszinte és a megoldás megtalálásáig kitartó szellemi munkának vesszük, akkor lehetséges, hogy mégis van benne valami. Az tény, hogy a mai korszellem próbál leszoktatni bennünket a komoly gondolkodásról azzal, hogy mindent készen vagy legalább félkészben lők elénk. Az élet megannyi területén jókat ehetünk, azonnal fogyaszthatunk, de nem tanítanak meg főzni. Ezért szorul mindinkább háttérbe a kreativitás, az önállóság és a felelősség.

A fegyelmezett gondolkodás azt jelenti, hogy az előtted álló feladatokra koncentrálsz és a szükséges dolgokon töröd a fejed, amíg célba nem érsz. Ahhoz, hogy kihozzuk a józan eszünkből a legtöbbet, nem zseninek kell lennünk, hanem fegyelmezettnek.

2. Érzelmek

Az érzelmeket illetően két választási lehetőségünk van: vagy mi uralkodunk az érzelmeink felett, vagy azok uralkodnak felettünk. A csapat szempontjából ez nem azt jelenti, hogy ki kell kapcsolnunk az érzelmeinket, hiszen akkor a motivációnk és a lelkesedésünk alól kihúznánk a táptalajt, a csapat összetartozása pedig csak egy formális keret lenne – hanem azt jelenti, hogy nem engedjük meg azt a luxust, hogy az érzelmeink megakadályozzanak abban, amit tennünk kell, vagy

hogyan olyan dolgokat mondjunk vagy tegyünk, amit el kellene kerülni, mert csak rombolják a csapatot is, és gátolják a közös célok elérését is.

Hadd mondjak erre egy példát: Bobby Jones legendás híru golfozó volt. Ötévesen kezdte a sportot, és tizenkét éves korára már érett játékosként tartotta számon a golfszakma. Kimagasló teljesítménye volt, mégsem tudott győzni, mert ha valami nem úgy történt, ahogy számított rá, egyszerűen elvesztette a fejét. Úgy is hívták: „az ütőhajigáló”. Az edzője megmondta neki: ha nem tanulsz meg uralkodni magadon, sosem fogsz győzni! – Jones megfogadta mestere szavát, és elkezdett dolgozni azon, hogy fegyelmezni tudja az indulatait. Huszonnyolc évesen nyerte el a Golf Nagymestere címet. Az edzője így kommentálta a pályáját: „Bobby már tizennégy évesen fölényesen uralta a mezőnyt, de csak huszonegy éves korára tanulta meg uralni önmagát.”

3. Beszéd

A Bibliában, Jakab levelében ezt találjuk: „Aki képes arra, hogy uralkodjon a beszédén, az egész életét a kezében tudja tartani.” Sokszor azt hisszük, hogy a szavainknak nincs olyan nagy jelentősége, mint a tetteinknek. Ilyenkor azt felejtjük el, hogy a szavainknak bizony van teremtő ereje: hitet, bizalmat, reményt, örömet, közösséget teremhetnek – vagy épp hitetlenséget, bizalmatlanságot, megbántódást, dühöt, gyanakvást szülhetnek. Az önfegyelem talán legszembetűnőbb megnyilvánulása a beszédünk feletti kontroll. Hogy nem szalad ki szánkon az, aminek nem kellene – mert nem épít, nem segít, hanem csak árt.

Természetesen a beszédünk feletti uralom feltétele a gondolkodásunk és az érzelmeink feletti való uralom – hiszen sokszor nem gondolkozunk, mielőtt beszélünk, vagy az első indulataink jönnek ki a szánkon. A beszédünk a gondolkodásunk és érzelmeink megnyilvánulása. Ne felejtjük el: kétélű fegyver, ráadásul a veszélyesebbik fajtából: nagy győzelmeknek lehet az eszköze, de egyben a vereségünk okozója is lehet, ha nem jól „sül el”.

4. Időbeosztás

A mai emberek legnagyobb kincse és egyben bálványja az idő. Egyre gyorsabban élünk, de paradox módon mégis egyre kevesebb idő jut mindenre. És az időért való mindennapos hajszában legtöbbször összekeveredik a sürgős és a fontos tennivaló. Talán a leggyakrabban elhangzó kifogás, érv és egyben csúsztatás is úgy szól: „nincs időm”. Ha őszintén elgondolkoznánk az életünkről, meglátnánk, hogy természetesen van időnk, napi 24 óránk, csak rosszul gazdálkodunk vele. Nem az a baj, hogy nincs, hanem hogy nem jól osztjuk be, hogy az igazán értékes, minőségi idő sokszor a fegyelmetlenségünk, meggondolatlanságunk, a rosszul kialakított szokásaink és még ki tudja mi minden miatt oly kevés.

Tanuljuk meg: az időhiány valójában a fontossági sorrend hiánya, vagy az ahhoz való hűtlenségünk oka. A másik leggyakoribb hiba pedig az ésszerűtlenségünk. Azzal pocskoljuk el a legtöbb időt, ha nem gondoljuk végig a dolgokat.

Ha csapatban játszol vagy dolgozol, tanuld meg értékelni a másik ember idejét is! És soha ne lopd a másik idejét! Minden alkalom, amikor felkészületlen vagy, amikor nem lehet rád számítani, amikor nem végzed el a feladatod, nem csupán anyagi vagy kapcsolati problémát szül, hanem időhiányt is, amelynek mindig a családra, az önmagadra, a pihenésre szánt szükséges idő látja a kárát.

5. Tettek

Albert Hubertnek volt egy szellemes mondása: *„Ha te jre van szükséged, találj jobb módszert annál, hogy leülsz egy sámlira a rét közepén, arra számítva, hogy a tehén majd odaballag hozzád és megfeji magát.”* A gondolkodásod és az érzelmeid felett való kontroll, a jó időbeosztás nagyon lényeges dolgok, de nem helyettesítik a valóságos, bátor és eredményes cselekvést. A győzteseket a vesztesektől sokszor csak a cselekvés különbözteti meg. Egyszer valakitől azt hallottam, hogy kétféle ember létezik: az egyik akar, a másik akar akarni. Az egyiknek vannak

tettei, a másoknak vannak a tettekre néző szándékai, elképzelései, vágyai – de elmarad a megvalósítás. Azt hiszem, a magyarok különösen profik abban, hogy megtervezzék a tennivalókat, de a munkához szeretnek úgy odaállni, hogy más is odaférjen.

A fegyelmezettségre a cselekedetekben is nagy szükség van. Ha valamit pontosan százszor kell elvégezni ugyanúgy a kívánt eredmény eléréséhez, akkor nem hagyhatjuk abba sem a 25., sem a 99. alkalomnál. Sem a fáradtság, sem a kedvetlenség, sem a körülmények nem győzhetik le a célunkat – különben kudarcot vallunk. A tettekben való önfegyelem a kitartás vagy az állhatatosság. Egy csapat összetartó erejét semmi nem tudja olyan hatékonyan szétverni, mintha nem számíthatnak egymásra a csapattagok, mert a cselekedeteikben nem hűségesek a céljaikhoz, a társaikhoz és önmagukhoz.

A tettekben megnyilvánuló fegyelem másik nagy próbája az áldozathozatal. Sokszor automatikusan a legkisebb ellenállás felé mozdulunk, ha akadályokkal találkozunk, visszafordulunk vagy megdermedünk, ha meredekké válik az út, inkább nem is megyünk tovább, amikor áldozatokat kell hozni, inkább feladjuk. Pedig minden nagy tett sok-sok apró, kitartó, céltudatos lépésből áll össze. Egy csapatban pedig különösen kinézik azt, aki a győzelmekben és a jutalomban szívesen osztozik, de az odáig elvezető munkából kihúzza magát. A tettekben való fegyelem azt jelenti, hogy azt is megcsináljuk, amihez nincs kedvünk.

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Ha elkalandoznak a gondolataid, amikor figyelned kell valamire, észreveszed-e azonnal és vissza tudod terelni, vagy csak utólag eszmélsz rá, hogy kimaradt egy csomó rész?
- Észre szoktad venni magadon / vagy mások észreveszik rajtad, hogy nem figyelsz a beszélgetőpartneredre?
- Könnyen kilépsz-e a komfort-zónádból, hogy elvégezd a feladataid, vagy hajlamos vagy arra, hogy halasztod, tolod előre a munkáidat?

Másképpen fogalmazva melyiket veszed előre: amit meg kell tenned, vagy amit meg szeretnél tenni?

- Van-e időd, elegendő és minőségi időd arra, amit szeretnél tenni? Szoktál-e késni?
- Van-e bármilyen önként vállalt elkötelezettség az életedben, amely magas fokú fegyelmettséget igényel? Mennyire sikerül következetesnek lenned ehhez?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. Köss féket a nyelvedre!

Ha hajlamos vagy arra, hogy túlreagáld az eseményeket, vagy ha túl kritikus vagy az emberekkel kapcsolatban, és emiatt megbántasz másokat, köss féket a nyelvedre! Próbáld meg öt percig nem beszélni arról, ami kirobbanni készült belőled, hogy lehiggadj! Próbáld meg átfogalmazni a mondanivalódat, és csak akkor szólj, ha tudod úgy mondani, hogy abból kitűnjön a pozitív hozzáállásod.

2. Légy kemény önmagaddal szemben!

A fegyelem azt jelenti, hogy a szükséges dolgot tesszük meg a szükséges helyen és időben, a szükséges okból. Tekintsd át értékrendedet, kötelezettségeidet és ellenőrizd le, mennyire haladsz azok betartásában és felépítésében! Minden nap tudatosan tegyél meg legalább egy olyan dolgot, amit muszáj elvégezni, de kellemetlen.

Készíts emlékeztető feladat-listát, akár papíron, akár pl. az Outlookodban, rendelj a feladatokhoz határidőket, és próbáld betartani az írásban is rögzített feladataidat! – Az ilyen ütemterv elkészítése egyébként nagy segítség a helyes időbeosztás a feladatok iránti felelősségünk kialakításához! Gyakorold!

3. Menj elébe a kihívásoknak!

Hogy az önfegyelmedben és a lelki állóképességemben fejlődhes, válassz egy olyan feladatot vagy tervet, amely meghaladja a jelenlegi szintedet. Ez megköveteli, hogy fegyelmezetten cselekedj, mert egy ilyen rajtad túlmutató feladatot rutinból már nem lehet elvégezni. Legyen a feladat motiváló és értékes, de legyen reális és ellenőrizhető. Ha belevágsz, tarts ki, és meg fogod látni, hogy sokkal többre vagy képes, mint képzelted volna!

9. Felelősség(vállalás) és meg-felelés, ellenőrizhetőség és elszámoltathatóság

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Egy vezető mindent átengedhet másoknak – kivéve a végső felelősséget!”

John C. Maxwell

„A jó vezető pontosan olyan, mint egy kertész: felelősséget kell vállalnia azért, amit elültetett. Néha ki kell kapálnia a vadhajtásokat, de a jövőért dolgozik, azokért a gyümölcsökért, amelyek majd később fognak megérni.”

Nelson Mandela

„Végső soron nem vállalsz felelősséget az életért, amíg nem vállalsz felelősséget ezért a pillanatért - a mostért. Ugyanis a most az egyetlen hely, ahol az élet föllelhető.”

Eckhart Tolle

„A mai napon kezdődik el az életem, mert ma a világ egyik polgára lettem. Ma lettem felnőtt, mától másnak is számadással tartozom, nem csak magamnak és a szüleimnek. Már nem csak a jegyeimért felelek, mától a világnak tartozom számadással, a jövővel, az élet nyújtotta minden lehetőséggel. Mától kezdve a dolgom az, hogy itt legyek, nyitott szemmel, lelkesen, felkészülten. Hogy mire? Nem tudom. Bármire és mindenre. Hogy elkezdjem az életet és hogy szeressek, hogy vállaljam a felelősséget és éljek a lehetőségekkel.”

Részlet a Grace klinika című filmből

„Vannak az életben pillanatok, amikor menthetetlenül egyedül vagy. Ilyenkor hiába van társad, hiába van családotod, hiába vannak barátaid: egyedül vagy. Bizonyos kérdéseket egyedül kell megoldanod, senki nem segíthet rajtad, senki helyetted el nem végezheti. Kifejezhetem ezt úgy is,

hogy vállalnod kell valamit az életből, valami kockázatot, valaminek a felelősségét, egyedül, a magad erejéből.”

Vass Albert

„Van egy nagyon fontos jellemvonás, amely közös, és minden olyan személyben megtalálni, aki jelentős sikert ért el bármilyen területen - a személyes felelősségtudat. Valamennyien vállalják a felelősséget a döntéseikért és a tetteikért. Ők nem hibáztatják problémáikért a gazdaságot vagy az államot, az időjárást, nem hivatkoznak arra, hogy nehéz gyerekkoruk volt. A sikeres emberek nem várják tátott szájjal a sült galambot, nem várnak arra, amikor a körülmények kedvezőbbre fordulnak, ők nekikezdenek, és megteremtik. Ők nem mentségeket keresnek, hanem megoldásokat. Ők sikerre vannak ítélve.”

Adam J. Jackson

„A szabadság nem az, hogy valaki vállalja a felelősséget - a szabadság ott kezdődik, amikor valaki vállalhatja a felelősséget. A vállalhatja azt jelenti, hogy lehetőségünk van legalább kétféleképpen dönteni. Lehetőségem van másként élni. Ez a szabadság.”

Dr. Csernus Imre

„A hitelesség mindig ott kezdődik, amikor a negatív élményről is tudok oldottan beszélni, és közben tudom, hogy ezért én vagyok a felelős. Merem átélni az ezzel járó fájdalmat, de ezért is felelősséget vállalok azzal, hogy holnaptól mindent megteszek, hogy ezen változtassak napról napra.”

Dr. Csernus Imre

„Az emberek mindig a körülményeket okolják azért, amit az életben élnek. Én nem hiszek a körülményekben. Azok az emberek, akik boldogulnak ebben a világban, olyanok, hogy reggel felkelnek és megkeresik azokat a körülményeket, amelyekre szükségük van. Ha nem találják ilyet, megteremtik őket!”

George Bernard Shaw

MIT TANÍT A BIBLIA

Amikor azonban meghallották az ÚRisten hangját, amint szellős alkonyatkor járt-kelt a kertben, elrejtőzött az ember és a felesége az ÚRisten előtt a kert fáinak között. De az ÚRisten kiáltott az embernek, és ezt kérdezte: Hol vagy? Az ember így felelt: Meghallottam hangodat a kertben, és megijedtem, mert mezítelen vagyok. Ezért rejtőztem el. Az Isten erre azt kérdezte: Ki mondta meg neked, hogy mezítelen vagy? Talán arról a fáról ettél, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél? Az ember így felelt: Az asszony, akit mellém adtál, ő adott nekem a fáról, és így ettem. Akkor az ÚRisten ezt kérdezte az asszonytól: Mit tettél? Az asszony így felelt: A kígyó szedett rá, azért ettem.

1Mózes 3,8-13

A bűn lényege nem csupán az Isten elleni lázadás – ebből önmagában még lett volna megoldás. Hanem az Isten tekintélye alól történő kivonulás. Vagyis a felelősségre vonhatóság alól való kibúvás. Az ember nem akar több felelősséget vállalni a tetteiért, Ádám Évát vádolja, Éva a kígyót – és ez ma sincsen másképpen. Az ember nem vállalja a tetteiért a felelősséget. Mert mihelyt megtenné, szembesülnie kellene azzal, hogy mennyi mindent elrontott, mennyi mindenre képtelen, és minden evilági sikere és győzelme mögött ott tátonganak azok a mérhetetlen és megoldhatatlan problémák, amiket ő maga okozott, és amelyek befeltozásához bizony a legerősebbek ereje, a leggazdagabbak vagyona és a legokosabbak bölcsessége sem elegendő.

Sokat gondolkodtam azon, hogy ha Ádám akkor odaállt volna Isten elé, és felelősséget vállalt volna a közös bűnükért, megtörtént volna-e az Édenből való kiűzetésük. Én azt gondolom, hogy nem. Mert a felelősségvállalás egyben bocsánatkérés és bűnrendezés is – így helyreállt volna az eredeti rend. És ugyanez történik ma is, amikor valaki végre felelősséget vállal az egész életéért: kikerülhetetlenül Isten jelenlétébe sodródik, mert egyedül Jézus Krisztus váltságshalála képes kiegyenlíteni azt a számlát, ami bennünket terhel. A felelős ember tehát előbb-utóbb ráeszmél, mennyire

szüksége van Isten kegyelmére – mert felelni kell neki is, minden kimondott szóért, minden gondolatért és tettéért.

A felelősség tekintélyi rendbe helyezi az embert, ahol felette is, alatta is áll valaki. Mindkét irányba felelősséggel tartozik – bár a felelősségvállalás mást-mást jelent. Felfelé, Isten felé felelős engedelmességet, „lefelé”, a rá bízottak felé pedig felelős gondoskodást. Minden ember egyszerre követő és vezető – és felelőssége van, hogy a helyes iránytól ne térjen el, és a mögötte lévőket, az őt követőket se vezesse tévútra.

KIFEJTÉS

A világunk soha nem látott mértékben válik vádlók és áldozatok világává. A valóban létező személyes problémáinkért a múltunkat, a társadalmat, a politikusokat, a szomszédokat, a családjunkat, a körülményeinket, a Sátánt és a démonokat, néha talán Istent hibáztatjuk... és ki sem fogyunk a lehetőségekből, amikor kifogásokat és okokat kell keresnünk. Ezen a területen hihetetlen kreativitással bír minden ember.

LEGYÉL FELELŐS!

A nagy definíciók és elméletek helyett nagyon-nagyon egyszerűen szeretném megmutatni azt, ahogyan a felelősséget meg lehet ragadni. Ez nem a teljesség, de egy nagyon hasznos megközelítése a felelősségnek.

Nem mindenért vagyunk felelősek az életben, még egészen szűken a saját életünkben sem. Nem vagyunk felelősek (legalábbis személyesen és pillanatnyi módon) a természeti katasztrófákért, a vállalatunk tőzsdei bukásáért, azért, mert a főnökünk bal lábbal kelt fel, nem vagyunk felelősek mások hibáiért – és lehetne még hosszasan sorolni. A felelős ember azonban azt mondja, hogy igen, **bár nem tehetek mindenről én, de mindig van valami, amit én megtehetek!** Van egy olyan rész, amelyben nekem van lehetőségem cselekedni! És persze vannak olyan részek is, amelyek nem rajtam múlnak, de nem azokra várok, nem azokra

hivatkozok, hanem elkezdem a magam részével. A felelős hozzáállás azt jelenti, hogy megkeresem a saját részem, és azzal foglalkozok. A felelős hozzáállás így szól: „oké, ez van, akár az én hibámból, akár máséból, nézzük meg, mit tehetek én, hogy ez változzon!” És ezután elkezdek cselekedni.

És csak egy utolsó gondolat ezzel kapcsolatosan: Haddon Robinson mondta egy alkalommal, hogy ha meg akarsz gazdagodni, találj ki egy szolgáltatást azoknak az embereknek a számára, akik áldozatnak tartják magukat. Rengetegen vannak, és hidd el, milliósámra élnek és virulnak olyan vállalkozások, akik belőlük élnek – az áldozatok azonosításából, kiszolgálásából, képviseléséből, kezeléséből, biztosításából, a nekik nyújtott tanácsadásból.

Nézzük meg a felelősség kérdését egy másik szempontból – ez már kicsit keményebb hangvétellű lesz, mint az előző. Mert a másik nagyon jellemző dolog manapság, hogy az emberek sokkal inkább szeretnek a *jogaikra* hivatkozni, mint a kötelezettségeikre és felelősségeikre. Ez abból fakad, hogy az egészséges individualizmus, amely annak idején a reformációt is elindította, mára kegyetlen önzéssé deformálódott. Voltaképpen pont ezért nagyon nehéz igazán jó csapatot találni, mert a legtöbb ember a közös munkát is úgy tekinti, mint *mások* kihasználását a saját személyes előretörésére. De ez nem csapatmunka – ez társas önzés!

A mai ember nem szeret adni, inkább kapni akar. Nagyon nehéz számára az önzetlenség, mert mindenhol a mögöttes érdeket keresi. Mindent beárnyékol a gyanú, hogy a másik *magára gondol*, amikor nekem ad valamit. Éppen ezért a legtöbb ember számára a kötelezettségek és a felelősségek csak addig számítanak, amíg azok teljesítése hasznot jelent számára. Vagyis addig éri meg felelősséget vállalni, amíg megéri! Így gondolkodik a többség. Amikor a felelősségvállalás terheket, áldozatokat, munkát, anyagi felelősségvállalást jelent – ott rögtön hozzálátunk a kiskapuk keresésének, amiken kibújhatunk a felelősség alól. És a legszomorúbb, hogy minden egyes alkalommal, amikor kibújunk a saját felelősségünk alól, az nem szűnik meg, hanem átkerül valaki más vállára.

Vagyis amikor így magunkat mentjük, másokat terhelünk meg. Amit mi nem fizetünk ki, nem végzünk el, azt másoknak kell – helyettünk. Egy csapatban ebbe bele tud pusztulni! Persze az igazság az, hogy ha csak egy-két ilyen ember van egy egyébként jól működő, felelős tagokból álló közösségben, akkor ezeket a csapat egésze gyorsan izolálja és kiveti magából. Mindenesetre a tanulság ugyanaz: a felelősség alól való kibúvás becstelen, másoknak ártó, emberhez méltatlan jellemvonás!

A felelősséggel élő ember mindig tehát a saját lehetőségeit keresi – és ha csapatban dolgozik, akkor is ugyanígy viselkedik. Vagyis nem a másokra, a többiekre vár, hanem azt keresi, mi az, amit ő megtehetne, ami az ő lehetősége arra, hogy a csapat előbbre lépessen.

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Olyan ember vagy, akire lehet számítani akkor is, amikor nő a nyomás és nehezednek a terhek? Kérdezd meg csapattársaidat, hogyan látnak téged!
- Hány százalékosan szoktál teljesíteni, ha a munkádat ellenőrzi valaki? És milyenre, ha már az elején tudod, hogy senki nem fogja ellenőrizni? Ha van különbség a kettő között, miből fakadhat?
- Tíz feladtból, amivel „megkínálnak” – és amit lehetőséged lenne elvégezni, mert alkalmas vagy rá, mert valakinek el kell végeznie, és mert belefér a lehetőségeidbe és idődbe – de nem köteleznek rá – mennyi vállalsz el önként?
- Mennyire szoktál elégedett lenni a saját teljesítményeddel? Hogyan tudnád ösztönözni magad a kiválóbb eredményekre?
- Van-e olyan területe az életednek, amiben áldozatnak tartod magad? Hogyan tudnál az áldozat-szerepből kikerülni – mit tudnál tenni *te magad* ezért?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

Mi jellemző a felelősséget vállaló emberekre? Ha ilyenné tudsz válni, akkor azzal sokat teszel hozzá a saját jellemed építéséhez is, és a csapatod győzelméhez is:

1. ELVÉGZIK A FELADATUKAT!

Minden olyan ember, aki becsületesen vitte valamire, akik méltók az emlékezetünkre, és példáink lehetnek, akár a missziómunkában, akár a művészetben vagy a gazdasági életben, mindannyian hasonlítottak egymásra abban, hogy tudtak keményen dolgozni! Azok az igehirdetők lesznek nagy eszközzé Isten kezében, akik 25-30-40 órát „képesek” imádkozni, igét tanulmányozni egy-egy üzenet előtt. Akik képesek több száz kilométert is utazni, napi pár óra alvással, hogy minél több helyre eljussanak. Akik *mindent* megtesznek a „sikerért” – ami rajtuk múlik! Ez a felelősségvállalás pozitív oldala! Úgy dolgoznak, mintha kizárólag rajtuk múlna a győzelem – mert így mindenki más hozzáadott többlete csak tovább erősíti a győztes pozíciójukat.

2. A FELADATOK ELÉ MENNEK – ÉS NEM MENEKÜLNEK ELŐLÜK!

Minden egyes feladatot lehetőségként látnak és fogadnak, ami által növekedhetnek, tapasztaltabbak lehetnek, amivel hozzájárulhatnak a céljaik eléréséhez, vagy amivel gazdagíthatnak másokat. Rengeteg ember menekül a feladatok elől, azt keresi, hogyan úszhatná meg, hogyan bújhatna ki alóluk – de a felelősséget vállaló ember tudja örömmel fogadni azt, amit megtehet.

3. A KIVÁLÓSÁGRA VALÓ TÖREKVÉS HAJTJA ŐKET!

Vagyis nem az a céljuk, hogy *valahogyan* elvégezzék azt, amit tenniük kell – hanem a maximumra törekednek! A lehető legtöbbet akarják nyújtani, amire képesek – maguk miatt, a közösségük miatt, és keresztény emberként azt is hozzá kell tennünk: Isten miatt is. A felelősségvállalás és

a magas minőség, mint önkéntes célkitűzés és a magunk felé való őszinte elvárás mindig együtt jár!

4. A RÉSZLETEKBEN IS PRECÍZEK!

A felelősségvállalás igazi mércéje a részletekben, a sokszor nem látható, nem nyilvános dolgokban való lelkiismeretes helytállás. Vagyis a felelősségteljes ember nem csak azért vállal felelősséget, ami kiderülhet, amit leellenőriznek vagy számonkérnek, hanem azért is, amit talán rajta kívül soha senki nem fog ellenőrizni. És itt derül ki, hogy a felelősség csak egy ránk kényszerített külső megfelelési kényszer eredménye, vagy a lényünk belső alapértéke, a személyiségünk jellemvonása. Nézd meg, mennyire felelős módon végzed azt, aminek az eredményét rajtad kívül senki nem látja, és kiderül, melyik az igaz! Ha akkor is megteszel minden tőled telhetőt, és kihozod magadból a maximumot, amikor ezt senki emberfia nem fogja elismerni, megköszönni, talán még csak észre sem venni – akkor felelősségteljes ember vagy!

5. A PRODUKTIVITÁSUK NEM A KÖRÜLMÉNYEIKTŐL FÜGG!

Az utolsó gyakorlati szempont, amit itt megemlítek, hogy a felelősség nem körülményfüggő. Pont ez a lényege: hogy minden körülmények között van, amit tehetek – ez az én felelősségem. Lehet, hogy esős időben nem lehet ugyanannyi munkát elvégezni egy építkezésen, mint napos időben, de *valamennyit* lehet. A felelőtlen ember azt mondja, a rossz körülmények miatt ma nem dolgozunk. A felelősségteljes ember pedig azt, hogy keressük meg azt, amit a rossz körülmények ellenére is meg tudunk csinálni – a többit pedig majd akkor, ha elállt az eső. Ez is hozzáállás és jellem kérdése.

10. Lelkesedés és szenvedély

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Nagyon sajnálom azokat, akik nem tudnak őszintén lelkesedni a munkájukért. Nem elég, hogy örökös elégedetlenségben élnek, de a tetejében nem is lesznek képesek arra, hogy valami maradandót és igazán értékeset alkossanak.”

Walter Chrisler

„Lelkesedés nélkül még soha semmilyen nagy dolgot nem értek el emberek!”

Ralph Waldo Emerson

„Az emberek jóformán mindenben sikeresek lesznek, amiért szívükből lelkesednek!”

Charles Schwab

„A pozitív lelki beállítottságú emberek azért pozitívak, mert így döntöttek!”

John C. Maxwell

„A lelkesedés járványszerűen terjed. Nem könnyű közönyösnek vagy semlegesnek maradni egy igazán lelkes ember társaságában.”

Denis Waitley

„Ha egy vezető szenvedéllyel kezdeményez, rendszerint hasonló szenvedélyes elkötelezettséget kap válaszul.”

John C. Maxwell

„Szenvedély - mindannyiunkban megbújik. Alszik. Vár. És bár nem akarjuk, nem kérjük, végül felkavar. Kinyitja száját és üvölt, beszél hozzánk. Irányít. A szenvedély uralkodik rajtunk, mi pedig engedelmessé válunk. Mi más lehetőségünk lenne? A szenvedélyből merítünk legjobb pillanatainkban: a szerelem örömeiben, az utálat tisztaságában és a fájdalom extázisában...”

Néha elviselhetetlenül fáj. Ha tudnánk szenvedély nélkül élni, talán békességet találnánk, de akkor üresek lennénk. Üres szobák: lefüggönyözve, nyirkosan. Szervedély nélkül - igazán holtak lennénk.”
Részlet a Buffy, a vámpírok réme című filmből

„A legszomorúbb emberek, akikkel életemben eddig találkoztam, azok voltak, akik semmi iránt nem érdeklődtek igazán komolyan. A szenvedély és az elégedettség kéz a kézben járnak, és nélkülük minden boldogság csak átmeneti, mert semmi sincs, ami igazán tartóssá tenné.”
Nicholas Sparks

„Szenvedély nélkül az ember csak lappangó erő, csak lehetőség, akárcsak a kavics, amely kalapácsütésre vár ahhoz, hogy szikrát hányjon.”
Henri-Frederic Amiel

„Lelkesedés nélkül nem lehetsz energikus; energia nélkül pedig, semmire sem viszed.”
Donald Trump

„A lelkesedés igazi varázslat, mert ez adja a különbséget a közepszerűség és a kiváló teljesítmény között.”
Norman Vincent Peale

MIT TANÍT A BIBLIA?

Amikor meghallotta Szanballat, hogy építjük a várfalat, méregbe jött, és nagy bosszúságában gúnyolni kezdte a júdaiakat. Ezt mondta honfitársainak, Samária seregének: Mit csinálnak ezek a nyomorult júdaiak? Hát megengedik ezt nekik? Talán már áldozni is akarnak, mert még ma befejezik? Életre kelthetik-e ezt a halom követ, amely porrá égett? Mellette állt az ammóni Tóbijjá, és ezt mondta: Bármit építsenek is, ha ráugrik egy róka, az is ledönti a kőfalukat! Halld meg, Istenünk, hogyan csúfolnak minket! Fordítsd vissza fejükre gyalázkodásukat! Legyenek prédává rabtartóik földjén! Ne nézd el bűnüket, és ne töröld el vétküket, mert téged bosszantottak, amikor az építőket gúnyolták. Mi azonban

építettük a várfalat, és már az egész várfal elkészült félmagasságban, mert a nép nagy kedvvel dolgozott.

Nehémiás 3:33-38

Amikor valaki nagy kedvvel, lelkesedéssel, szenvedéllyel dolgozik, akkor nemigen lehet eltántorítani a győzelemtől! Jöhetnek kedvezőtlen körülmények, ellenségek, gúnyolódás, a hit abban, hogy amit csinálunk, az helyes, magasztos, szükséges, hasznos – átsegít minden ilyen próbán és akadályon. Mindig lesz olyan, amikor szinte minden „elvétezik” tőlünk, vagy minden oldalról tűz alá kerülünk, és semmi nem marad nekünk, csak a lelkesedésünk, a munkánk értelmébe és céljába vetett hitünk belső öröme. De ez is elég, és győztesse tud tenni bennünket!

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Mi az, ami igazán lázba hoz? Amit akkor is csinálnál, ha neked kellene fizetned érte?
- Gondold végig a csapatod tagjait: ki az, aki a leginkább motiváló, inspiráló a számodra? Mit tehetnél, hogy hasonlóvá válj hozzá?
- Hogyan kezeled azt, amikor valaki megpróbálja letörni a lelkesedésed? Mennyire tudnak megrabolni téged a pesszimista, borúlátó, közömbös vagy kifejezetten rosszakaratú emberek? Hogyan tudnál ellenállóbb lenni feléjük?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. TÉRJ VISSZA AZ „ELSŐ SZERELMEDHEZ”!

Sok ember hagyja, hogy az élet körülményei, a megélhetésért való hajsza, a környezetében élő emberek véleménye eltántorítsa az álmaitól, és eltérítsék őt azoktól a dolgoktól, amikért eredetileg szenvedélyesen rajongott. Sajnos az embereknek nagyon könnyen megy mások lelkesedésének letörése, elég hozzá egy-egy becsmérítő, gúnyos szó, egy félmosoly, a rideg haszonelvűség. De ha megfosztunk valakit az álmaitól,

akkor az életéből veszünk el valami nagyon fontosat, ami hajtóanyaga lehet a mindennapjainak. Soha ne engedd ezt meg másoknak – és te se tedd senkivel!

2. KERESD A LELKES EMBEREK KÖZÖSSÉGÉT!

Vannak, akik lehangolnak, és vannak, akik fel. Keresd az utóbbiak társaságát! Ha szükséges, akár fizessd meg az árát is annak, hogy lelkes, szenvedélyes emberek közösségébe kerülhess, mert a többiek pozitív gondolkodásmódja, elkötelezettsége, szenvedélye olyan erőforrásokat szabadítanak fel benned is, amire talán most még nem is gondolsz. A szenvedélyes emberek mindig inspirálnak – ne hagyd ki ezt a lehetőséget!

3. OSZD MEG AZ ÁLMODAT A CSAPATTÁRSAIDDAL IS!

A lelkesedés ragályos. Nehéz lelkes emberek között közömbösnek maradni – de a közömbös emberek között a leglelkesebb ember is előbb-utóbb letörik. Kezdd el a szenvedélyedet tudatosan átragasztani másokra, akikkel együtt dolgozol! Beszélj az álmodról, álmodatok közöset, majd találjátok meg együtt az álmok felé elvezető lépések sorát – és aztán tessék elindulni!

11. Felkészültség

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Amíg éretlen vagy, addig fejlődsz. Amint megértél, elkezdesz rohadni!”

Ray Kroc

„Jobb felkészülni, mint javítani!”

John C. Maxwell

„A látványos eredményeket mindig a láthatatlan felkészülés előzi meg!”

Roger Staubach

„Az ember, aki felkészült a csatára, a csata felét már meg is harcolta!

Miguel De Cervantes

„A bátorságnak nincs nagyobb szövetségese, és a félelemnek nincs nagyobb ellensége, mint a felkészültség!”

John C. Maxwell

„A siker minden másnál fontosabb titka az, hogy készen állj rá!”

Henry Ford

„Jogod van rá, hogy egyszer meglepett légy. Ha azonban ez másodszor fordul elő veled, ez azt jelenti, hogy felkészületlen maradtál!”

Ismeretlen szerző

„Az igazán fontos dolgokat akkor tanulod meg, amikor már mindent tudsz!”

John Wooden

„Ha nem tetszik a termés, amit learatsz, ellenőrizd a magot, amit elvetsz!”

Ismeretlen szerző

BIBLIAI TÖRTÉNET

Ne hagyj abba ennek a törvénykönyvnek az olvasását, hanem tanulmányozd éjjel-nappal, őrizd meg, és tartsd meg mindazt, ami ebben meg van írva. Akkor sikerrel jársz utadon, és boldogulsz.

Józsué 1:8

A gonosz emberek és ámitók pedig még tovább mennek a rosszban, tévelyegve és másokat is megtévesztve. De te maradj meg abban, amit tanultál, és amiről megbizonyosodtál, tudván, kiktől tanultad, mivel gyermekeségedtől ismered a szent írásokat, amelyek bölccsé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által.

2Timóteus 3:13-15

A keresztény ember élete folyamatos felkészülés és fejlődés. Gondold meg: a legtöbb ember az iskolai tanulmányai végeztével befejezi a tanulást és a felkészülést. Úgy érzi, ennyi elég volt, már „kész van” – és elveszíti az érzékenységét, a belső igényét a folyamatos felkészülésre. A „kereszténységen” kívül talán nincs is még egy olyan „hely”, ahol folyamatosan naprakésznek kell lennünk, életünk utolsó pillanatáig. Ez azonban nem elrémisztő, hanem sokkal inkább egy csodálatos lehetőséget kínál: életünk utolsó pillanatáig lehetőségek sokasága áll előttünk a gondolkodásunk, a szívünk, a jellemünk, a tetteink, az életünk, a kapcsolataink megjobbítására. Isten Igéje, a Biblia kiapadhatatlan és megújuló erőforrásunk, a Szentlélek egyenesen azért küldetett el, hogy tanítson és vezessen bennünket – tehát az Istennel való kapcsolatunk voltaképpen az egyetlen valóban „élethosszig tartó tanulás”. A missziómunka, a gyülekezeti élet, a szolgálat folyamatosan újabb és újabb kihívásokat ad, amikre készülhetünk – lehetőségek, amelyek formálnak bennünket, gazdagítanak és amelyek által mi is hozzájárulhatunk mások gazdagodásához. Kevés ilyen lehetősége van az embernek arra, hogy folyamatosan fejlődjön – éppen ezért érthetetlen, amikor keresztények hónapokig elő sem veszik a Bibliájukat, és nem kutatják a növekedés személyes és közösségi útjait életükben.

KIFEJTÉS

Nem csak a jó pap tanul holtig!

Teljesítmény-centrikus világunkban nagy veszélyt jelent az, hogy amint elértünk egy bizonyos célt, szintet vagy eredményt, amelyhez megkövetelték tőlünk a fejlődést és a tanulást, abba is hagyjuk azt. Ha lediplomáztunk, ha letettük a nyelvvizsgát, nem tanulunk többet. Minek. Nem a valóságos tudás számít, hanem a papír. Ez azonban csak rövid távú és felszínes eredményeket fog produkálni az életünkben. Miért? Mert – és ez egy nagyon lényeges aranyszabály, amit be kellene vésnünk mélyen a gondolkodásunkba! – a fejlődésed határozza meg, hogy ki vagy, a kiléted határozza meg, hogy kiket vonzol és kikre tudsz hatást gyakorolni, és a vonzásköröd, a számodra elérhető kapcsolatok határozzák meg a céljaid elérésének sikerét. És a sor elején a fejlődésed áll, amelyért egyedül te vagy a felelős! Ez igényességet jelent önmagunkkal szemben! Ha fejlődni akarsz, be kell fektetned a legfontosabba és a legértékesebbe: önmagadba!

Néhány egyszerű tanács, hogy el tudd fogadni ezt az igazságot:

1. Soha ne a végcélt tűzd ki végcélodul, hanem a folyamatos fejlődést és előrelépést!

Mit jelent ez? Az előző példánál maradva: nem az a lényeg, hogy lediplomázz, hanem hogy olyan valódi szaktudásra tegyél szert, amelyet talán nem is az osztályzataid fognak kifejezni, mert esetleg pár ZH-t rosszabbul írsz meg amiatt, mert a sulis mellett a szakterületeden dolgoztál, hogy gyakorlatod legyen. És a diploma megszerzése után is tanulj és képezd magad, mert a világ folyamatosan fejlődik, és ha nem tartasz lépést, előbb-utóbb lemaradsz és behozhatatlan hátrányod lesz. Egyre több szakmában írják elő a folyamatos tanulást, és például az

orvosoknál vissza is vonhatják a működési engedélyét annak, aki nem teljesít meghatározott időnként bizonyos számú továbbképzési kreditet.

2. Ne vakítson el a sikered!

A siker és a jó eredmény az önképzés másik nagy akadályja. Azt fogja megkísérteni, hogy ne tanuljon nyelvórára, akinek jó nyelvérzéke van, és az fogja kihagyni az áldozatokkal járó tanulási folyamatot, aki jól csinálja, amit csinál. Mert azt képzei, hogy az eredményei azt jelentik, hogy nincs is szüksége a további tanulásra. De tudnod kell, hogy az eredmények a múltbeli tetteid jelenbeli következményei – a tanulás és a képzés viszont a jelen feladatai és lehetőségei közé tartozik, amelyektől a jövő sikerei függenek!

3. Legyél becsületes önmagadhoz!

Manapság a legtöbb ember úgy gondolkozik, hogy két pont között a legrövidebb út már nem az egyenes, hanem amelyik a kikapun át vezet. De ez nem igaz! Ha az ember tanulás helyett csal, ha áldozatok és befektetések nélkül akar tudáshoz jutni, önmagát csapja be. Aki nem tanul, csak papírt szerez valahogy, soha nem az iskolát vagy a tanárt szegényíti meg, hanem önmagát! Minden el nem végzett házi feladat hosszútávon öngól!

4. Legyél alázatos!

Az alázat ebben az értelemben azt jelenti, hogy mindig kész vagy tanulni. Nem gondolod magadról, hogy te mindent tudsz, és nem gondolod másokról, hogy a másik ember semmit nem tud tanítani neked. Az igazi tudásra való szomjúság az önmagunk tudásával való „szent” elégedetlenségből és a mások tudása iránti tiszteletből áll.

5. Ne félj, hogy hibázol!

Aki tanul, azért tanul, mert valamit nem tud, vagy nem tud elég jól. És amíg nem tanulja meg, addig ez így is marad. És ez érvényes a tanulás folyamatára is, nem kell ettől megijedni. Aki soha nem hibázik, nem is fejlődik, nincs miért, nincsenek ismeretlen területek a számára, nincs kihívás, semmi, amihez kevés a tudása, ereje, és ami a további növekedés és fejlődés szükségével szembesíti őt. Azonban soha ne kövesd el ugyanazt a hibát kétszer! Tanulj a hibáidból, és tanulj, hogy többé ne kövesd el őket!

6. Arra a területre fókuszálj, amiben amúgy is jó vagy!

Talán azt gondolod, éppen arra kellene összpontosítani, ami nem megy. De ez nem így van – legalábbis ha túljutottunk a kötelező iskolai tanulmányainkon, és már a szakmai sikereinkről vagy a készségeinkről van szó. Ahhoz, hogy eredményes, sőt kiemelkedő légy, nem elég középszerűnek vagy átlagosnak lenned! Sok időt, pénzt, munkát kell befektetned, hogy a saját területeden kiemelkedő eredményeket érhess el, és egy ember általában csak egy-két területen képes ezt megtenni élete során! Ezért abba fektess be, amiben amúgy is jó vagy, hiszen a gyengeségeidet legfeljebb szintre tudod hozni, de úgysem arra fogsz építeni! Építs az erősségeidre és folyamatosan képezd magad azokon a területeken!

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Mennyi időt töltesz felkészüléssel, önképzéssel, tanulással, olvasással? Elegendőnek tartod ezt? Mik azok a dolgok, amik elveszik az idődet és lehetőségedet ettől, holott valójában közel sem ennyire fontosak, még saját magad számára sem?
- Milyen területeken vagy igazán jó? Mit tudsz tenni azért, hogy ezeket a területeket tovább erősítsd?

- Milyen gyakran fordul elő veled az, hogy többször is elköveted ugyanazt a hibát? Próbáld meg kielemezni, hogyan fordulhat ez elő, hiszen értelmes ember lévén ugyanabba a csapdába csak nem lépnél bele tudatosan!
- Melyik jellemző rád: a gyakori, kényszerű improvizáció, vagy az alapos felkészülés? Hosszútávon helyettesítheti az első a másodikat?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

---

1. A LEGFONTOSABB TANÁCS: FOLYAMATOSAN KÉPEZD MAGAD AZON A TERÜLETEN, AMIN A LEGERŐSEBB VAGY!

Nem a gyengeségeidre kell fókuszálnod, hanem az erősségeidre! Olvass el évente legalább tíz olyan könyvet, amely azt a területet fejleszti, amiben a legerősebb vagy! Ha folyamatosan képezd magad azon a területen amiről már úgy is sokat tudsz, egyrészt óriási potenciált halmozol fel, előbb-utóbb elismert szakértővé válhatsz, és megőrzöd magad attól, hogy eltompulj és lemaradj csak azért, mert azt hiszed, hogy már mindent tudsz!

2. LEGYÉL ALAPOS!

Készülj fel minden szempontból, minden kérdésből, minden oldalról! Végezz kutatómunkát, és készülj fel minden eshetőségre. A megoldások teljes arzenáljával indulj útnak, hogy bármivel is találkozz útközben, rögtön több, akár több tíz megoldási minta is kéznél legyen számodra!

3. TANULJ A HIBÁIDBÓL!

Őszintén és alaposan elemezd ki azt, amit elrontottál! A legtöbbet mindig a saját tapasztalatainkból, és sajnos a saját hibáinkból tanulunk. Csak az igazán bölcsek képesek mások hibáiból is tanulni. Folyamatosan ellenőrizd, hogy ugyanazokat a hibákat nem követed-e el többször is.

4. KÍSÉRLETEZZ!

Próbálj ki új módszereket, új megoldási utakat! Ne félj kockáztatni, mert ha alaposan felkészültél rá, akkor ha hibázol is, előbbre jutsz a kísérletezés által! Edison több ezer eredménytelenkísérlet után is azt mondta, hogy íme egy újabb út, amin biztosan nem lehet izzószálat készíteni. Több mint 10.000 kísérlet után jutott el a mai lámpaizzó megalkotásáig. Ha fejlődni akarsz, soha ne ijedj meg a kihívásoktól, hanem tekintsd azokat legjobb szövetségeseidként!

12. Önzetlenség: a mások győzelmének munkálása

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„A gyertyád soha nem lesz halványabb attól, hogy a másokét is meggyújtod!

John C. Maxwell

„Soha egyetlen embert nem tiszteltek azért, amit kapott. A tisztelet annak a jutalma, amit az ember másoknak ad!”

Calvin Coolidge

„Adni annyi, mint a legmagasabb szinten élni!”

John C. Maxwell

„Az igazán gazdag ember soha nem panaszkodik azon, hogy amit ő vetett, azt más aratja le. Az embernek csak akkor van oka sajnálkozni, ha ő vetett, de senki nem arat.”

Charles Goodyear

„Amikor felhagysz azzal, hogy adj másoknak és valamit felajánlj a világnak, akkor érkezett el az idő arra, hogy a fények kialudjanak.”

George Burns

„Azért vagyunk itt e földön, hogy jót tegyünk másokkal. De hogy mások miért vannak itt, azt nem tudom... :-)”

W. H. Auden

„Minden szerzés és birtoklás elválaszt a többiektől. Minden adás egyesít velük.

Assisi Szent Ferenc

„Az ember akkor kezd el igazán élni, amikor elkezd végre másokért élni!”

Albert Einstein

„Képtelen boldogan élni az, aki mindenben a saját hasznát keresi, és mindent a saját előnyére fordít. Másokért kell élned ahhoz, hogy önmagadért élhess, és a boldogságot is megtaláld!”

Seneca

„Az igazi boldogság az önzetlen szeretet gyümölcse, azé a szereteté, amely a szétosztás arányában növekszik.”

Thomas Morton

„Minek élünk, ha nem azért, hogy egymás számára könnyebbé tegyük az életet?”

George Elliot

„Időt kell szakítanod embertársaidra, tégy valamit másokért, ha még oly apróságot is — valamit, amiért fizetséget nem kapsz, csupán a kitüntető érzést, hogy megtehetted.”

Albert Schweitzer

„Önmagunk megtalálásának a legjobb módja, ha elveszünk mások szolgálatában.”

Mahatma Ghandi

„Mi az hogy adni? Egyszerűnek látszik a felelet erre a kérdésre, pedig valójában tele van kétértelműséggel és bonyolultsággal. A legelterjedtebb félreértés szerint, aki ad, az “felad” valamit, megfosztja magát valamitől, áldozatot hoz. Az olyan ember, akinek jelleme megrekedt a befogadó, kihasználó, felhalmozó beállítottság szintjén, az csakugyan ezt érzi, amikor ad.”

Erich Fromm

„A boldogság egy olyan valami, ami megsokszorozódik, amikor osztoznak rajta.”

Paulo Coelho

„Csak akkor tudunk kitartóan szeretni, ha úgy döntünk, hogy jobban szeretjük az embereket, mint megérdemlik.”

Gary Chapman

„Bármit megkaphatsz az életben, amit csak akarsz, ha eleget segítesz másoknak megkapni azt, amit akarnak.”

Zig Ziglar

MIT TANÍT A BIBLIA?

Az önzetlenségre sok szép bibliai példát lehet felhozni, most egy kifejezetten közösségi megnyilvánulását szeretném bemutatni az első gyülekezet életéből:

Mindazok pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. Vagyonukat és javaikat eladták, szétszították mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá. (...) Örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.

Apostolok Cselekedetei 2:44-47

Donald Hay, az oxfordi Jesus College tantestületének tagja és a gazdaságtan tanszékvezetője ezt írja: „Azt hiszem, az egyházi hibák közül az egyik legnagyobb ma az, hogy a keresztyén fogyasztói magatartás látszólag alig különbözik a körülöttünk lévő hitetlenekétől. Semmi sem jelzi jobban anyagias szemléletű szomszédainknak, hogy milyen keveset jelent számukra a hitünk, mint az, hogy mennyire nincs különbség épp azon a területen, amelyre anyagias szemléletű társadalmunk odaszentelte magát és amire a legérzékenyebb – ez pedig az anyagi javak gyűjtése.”

Mi keresztyének, sokat beszélünk a szeretetről. Az önzetlenség ennek a szeretetnek a megnyilvánulása. És mint ilyen, vagy van, vagy nincs – vagy része az életünknek, a jellemünknek, vagy nem.

Pál Apostol a 2Korintus 8:8-ban ezt írja:

„Nem parancsként mondom, hanem azért, hogy mások buzgósága által a bennetek levő szeretet valóságát is kipróbáljam.”

A szeretet az a dolog, amit az ember leginkább hajlamos elszellemiesíteni, és ebből kifolyólag – a legtöbb ember szerint – a legnehezebben bizonyítható. Azonban a Bibliában lévő szeretet nem egy szentimentális vagy egy vallásos érzület, nem egy megfoghatatlan vagy elméleti pozitív viszonyulás a másikhoz, hanem mindezeknek a látható megnyilvánulása. Ahogyan nem igaz az, hogy jellemző lehet az öröm egy olyan emberre, aki mindig savanyúan néz ki és negatívan áll hozzá mindenhez, így a szeretet sem igaz, ha azt nem bizonyítja a szeretés, amely mindig kézzel fogható, látható tettekben nyilvánul meg. Nem a cselekvés maga a szeretet, hanem az, ami cselekvésre motivál – és éppen ez a belső motiváció az, ami megkülönbözteti a szeretetből fakadó alapvetően pozitív tetteket az érdektől, a kötelességtől vagy a racionálisan helyes döntésektől.

Szóval a szeretet egyik legjellemzőbb megnyilvánulása az, hogy áldozatot hozok, felajánlást teszek, adok annak, akit szeretek. Az időmből, a figyelmemből, a lehetőségeimből éppúgy, mint a tulajdonomból. A szeretet mindannak a megosztása, ami az enyém. Az, amit és ahogy adok valakinek, minden esetben minősíti a hozzá kötődő kapcsolatomat. És ahogyan az élet bármely területén, úgy a tulajdonunk kezelésében is a legmagasabb rendű viszonyulás a szeretetből fakadó önkéntes felajánlás és áldozat, amelynek semmilyen más motivációja nincsen, mint az örömszerzés. Ez sokkal több és alapvetően más, mint a kötelességből, a felelősségből, az elvárásból, vagy az érdekből származó adás és gondoskodás.

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Mikor adtál vagy tettél valamit utoljára teljesen (!) önzetlenül? Milyen érzés volt? Mi az, ami meggátolja azt, hogy ez szokásoddá váljon?
- Írj fel egy lapra tíz embert a környezetedből, majd mindegyikhez írd legalább három olyan tulajdonságot, amit csodálsz bennük. Tartsd

magadnál a lapot, és amikor találkozol velük, fejezd ki nagyrabecsülésed és hálád értük, és dicsérd meg őket!

- Atdál már valakinek valamit titokban?
- Tudod, hogy mi az, aminek a csapattársaid igazán örülnének, és te meg tudod adni nekik?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

Most az elméleti kifejtés helyett inkább egy bővebb gyakorlati tanács-csokrot szeretnék adni, mert a nagylelkűség és az önzetlenség aprópénzre váltása bizony nagyon ránk fér! Kilenc olyan konkrét és megvalósítható dolgot szeretnék mutatni, amellyel „kitágíthatod a lelked”, fejlesztheted az önzetlenséget – mert ez az önző, bűnös emberi természetünk miatt bizony nagyon tudatos és folyamatos feladatunk, és amely segíthet abban, hogy az egymásra figyelő csapattársak nagylelkűsége egy összetartó, nagyszerű közösséggé formáljon benneteket!

1. LEGYÉL HÁLÁS MINDENÉRT ÉS MINDENKIÉRT!

Senki nem tud nagylelkű lenni, ha közben tele van elégedetlenséggel. A nagylelkűség a megelégedésből fakad, amit viszont az önző harácsolás soha nem hoz el az ember számára. Hány multimilliomos embert láttunk már kiegészve, elégedetlenül akár az öngyilkosság küszöbén vagy azon túl, miközben anyagi mércével mérten nincstelenek boldogan és elégedetten élik az életüket. A megelégedés soha nem a GDP-vel mérhető, hanem a szívünk állapotával. A hálaadás egy pozitív, örömteli, elfogadó viszonyulás afelé, amiért hálát adunk – így minél több dologért vagyunk hálásak, annál több öröm költözik az életünkbe!

2. EMBEREKBE GONDOLKOZZ!

Néha hajlamosak vagyunk összetéveszteni az ügyeket az emberekkel, a célokat az eszközökkel. Nekünk nem ügykért kell élnünk, hanem emberekért, akiknek ügyeik vannak. A nagylelkűség mindig emberekre

fókuszál: az emberek válnak fontossá számodra, fontosabbá az ügyeknél, a nyereségnél, néha még saját magunknál is.

3. NE BIRTOKOLNI AKARJ, HANEM GAZDAGÍTANI!

Minden kincs, amit megszereztünk, és a trezorunkba kerül, amit elrejtve őrizgetünk – értékét veszíti. Lehet, hogy anyagi értékét nem, de a hasznosságát és így a rendeltetését mindenképpen! Ez a legfontosabb tanulsága a tálentumok példázatának a Bibliában. Az a harmadik szolga, aki elásta a neki adott kincset, nem veszítette el a kincs értékét, számszerűen azon hűséges maradt – de a lényegét elrontotta. A kincs rendeltetése ugyanis az, hogy másokat gazdagítson, és megsokszorozza önmagát. Ami erre nem alkalmas, az nem méltó arra sem, hogy őrizgessük! Ne akarj birtokolni – hanem használd és sokasítsd azt, amid van. És ha már több, mint amire neked szükséged van (és valljuk be, ezt minden téren nagyon gyorsan teljesíteni lehet!) akkor engedd, hogy abból mások is gazdagodjanak!

4. AJÁNDÉKOZZ EL VALAMIT – MOST RÖGTÖN!

Alkalmazd, amit eddig tanultál! Tisztázd le magadban, milyen viszonyban vagy azzal, amit birtokolsz! Keress valamit, amit értékesnek tartasz, és gondold valakire, akit szeretsz, és akit értékesnek tartasz – és ha jó hasznát venné annak, ajándékozd oda neki! A nagylelkűség és az önzetlenség nem egy elméleti fogalom, tettekben nyilvánul meg. Azok nélkül nem több önámításnál!

5. NE POLITIZÁLJ!

Ez kifejezetten a csapat szempontjából fontos, politizálni ugyanis csak közösségben lehet illetve érdemes.

Az önzés egyik legvisszataszítóbb formája, amikor egy csapatban valaki elkezd politikai játszmákat játszani. Vagyis a saját érdekeit és céljait elkezdi pozícionálni, és a csapatot a saját érdekében használja fel a saját céljai elérésére. Ez mindig megrongálja és megrontja a közösségen belüli

kapcsolatrendszereket. Aláássa a bizalmat, és gyakran a csapat klikkesedéséhez, széteséséhez vezet. Az igazán jó csapatjátékosok viszont nagylelkűek és önzetlenek, ami azt jelenti, hogy jobban törődnek a többiek és a csapat érdekeivel, mint a sajátjukéval, sőt, azt akár fel is tudják áldozni a közös győzelemért.

6. TANUSÍTS LOJALITÁST!

A lojalitás azt jelenti, hogy kiállsz a csapatért, a csapattársaidért. Vállalod a közös szenvedést és áldozatot, talán a megaláztatást és a vereséget akkor is, amikor megtehetnéd, hogy kiszállsz, és mented magadat. De a lojális ember nem száll ki a nehézségek idején! Mert az igazi csapat nem olyan, hogy abba csak jó időkből érdemes beletartozni – mert a csapat értékét nem pusztán a közös teljesítmény vagy a körülmények határozzák meg, hanem a csapat tagjai, azok a hús-vér emberek, akiket szeretünk, akik mellett elköteleztük magunkat, akikkel együtt küzdünk, együtt örülünk és együtt sírunk. Ahogyan a test tagjai Pál apostol bibliai példájában: együtt részesülnek dicsőségben és együtt szenvednek – mert összetartoznak. És az összetartozásuk alapja nem az egyéni siker vagy érdek, hanem a „test”, a „fej”, a csapat és az egymás iránti elkötelezettség.

7. DICSEKEDÉS HELYETT DÍCSÉRJ!

Ha szokásod, hogy a közösségben szívesen beszélsz a saját eredményeidről, ha szereted reklámozni magadat mások előtt (és hogy így van-e, azt hamar megmondják neked a társaid, ha megkérdezed őket), akkor határozd el, hogy két hétig nem dicsekszel semmivel, hanem minden dicsekedési roham alkalmával magad helyett elkezded valaki más érdemeiről beszélni, és dicsérsz másokat! Keress magad körül olyan embereket, akik méltók a dicséretre, akiknek elismerheted a tudását, szorgalmát, eredményeit, akiről érdemes beszélni, akiket szívesen állítasz mások elé is példának, mert téged magadat is inspirálnak és motiválnak.

8. VÁLLALJ VALAMILYEN ALÁRENDELTE SZEREPET!

Minden ember olyan, mint a víz alá nyomott parafadugó: önkéntelenül is mindig egyre feljebb törekszik. Különösen bizonyos pozíciókban, bizonyos életkor vagy tapasztalat után egyre nehezebbé válik alárendeltnek maradni. Vannak, akik megszokták, hogy irányítanak, vezetnek, feladatokat osztanak ki és számonkérnek, és már elfelejtették, hogy ők hogyan kezdték. Ezért ha ez jellemző rád, keress legalább egy olyan helyet, funkciót, pozíciót, feladatot, ahol biztosan lesz valaki fölötted, akinek alárendelheted magad – nehogy elszokj ettől az érzéstől, a felelősségre vonhatóságtól, a megfeleléstől, mert ezek nélkül könnyen „elszáll” az ember. Ez pedig nem tesz jót sem a jellemének, sem a kapcsolatainak, sem a csapat egészének!

9. ADJ TITOKBAN!

John Bunyan, a Zarándok útja szerzője mondta ezt: „nem volt maradandóan sikeres a mai napod, hacsak nem adtál valamit olyasvalakinek, aki soha nem tudja azt visszafizetni neked!” – Jézus is erről beszélt: ne olyanokkal tegyünk jót, akiktől számíthatunk a viszonzásra, hanem azokkal, akiktől biztosan nem számíthatunk semmire sem, talán még egy köszönömrre sem. Hogyan lehet ezt kivitelezni? Úgy, hogy titokban adsz! Ha nem tudnak róla, hogy tőled kapták, nincs az elkötelezettség érzése, nincs semmi kényelmetlenség az elfogadásban – ez az adakozás, az önzetlenség és a nagylelkűség igazi szintje. Sajnos erre nagyon kevesen képesek, mert ha már adunk, szeretnénk legalább elismerést kapni érte – de már ez sem önzetlenség, csupán a cserekereskedelem egy módja.

13. Kitartás és elszántság

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Távolba nézni egy dolog. Oda el is jutni pedig egy másik”

Constantin Brancusi

„Aki egy nap alatt akar meggazdagodni, azt rendszerint egy éven belül felakasztják!”

Leonardo Da Vinci

„Döntéseink mutatják meg, kik vagyunk. Amennyiben ez a mutató csalóka lenne, döntéseinkhez való viszonyunk árulkodik rólunk. Aki saját döntései mellett képtelen kiállni, életét vesztegeti el, álmait szórja a szélbe.”

Raana Raas

„Az igazi erő, egy akaratot sokáig akarni.”

Nietzsche

„Kellő idő alatt még a közönséges erőfeszítés is hozhat különleges eredményt.”

Keith Ellis

„Minden tűz kialszik egyszer, de az ember megmarad, hogy újra és újra tüzet rakjon, és meglássa benne a saját örömét vagy bánatát.”

Fekete István

„Nincs jobb, mint túl nagy fába vágni a fejszét, aztán mégis felaprítani a fát.”

Mark Burnett

„Az élet sokféleképpen próbára tudja tenni az ember kitartását: vagy azzal, hogy nem történik semmi, vagy azzal, hogy minden egyszerre történik.”

Paulo Coelho

„Minden lehetséges. Csak ami lehetetlen, az tovább tart.”

Dan Brown

„Táncolni kell, uram, a zene majd csak megjön valahonnan!”

Nikosz Kazantzakis

„A kudarcot vallottak kilencven százaléka valójában nem bukik el... egyszerűen csak feladják.”

Paul J. Meyer

„Legyél olyan, mint egy postabélyeg! Addig tapadj rá valamire, míg célba nem érsz!”

Josh Billings

„Amikor az emberek elhatározzák, hogy szembenéznek egy problémával, olyankor valójában rádöbbennek, hogy sokkal többre képesek, mint hitték.”

Paulo Coelho

„A forráshoz csak az árral szemben lehet eljutni.”

André Gilde

„Vagy találunk ott utat, vagy építünk egyet.”

Hannibal

„A folyó és a szikla összecsapásából mindig a folyó kerül ki győztesen – de nem az erejének, hanem a kitartásának köszönhetően!”

H. Jackson Brown

MIT TANÍT A BIBLIA?

Aki pedig versenyben vesz részt, mindenben önmegtartóztató: azok azért, hogy elhervadó koszorút nyerjenek, mi pedig azért, hogy hervadhatatlant. Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözök, mint aki nem a levegőbe vág, hanem megsanyargatom és szolgálóvá teszem a testemet, hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre.

1Korintus 9:25-27

„Megsanyargatom és szolgálóvá teszem a testemet...” – olyan kifejezések ezek, amelyek a mai ember számára elég idegenül hangzanak. Hozzá vagyunk szokva, hogy mindent gyorsan és könnyen akarjunk: az instant levesek, a két hónap alatt elsajátítható nyelvtudás, a piruláktól várt könnyű fogyókúrák és a pár könyv elolvasásából álló szaktudás kora ez. Ráadásul nem hiszünk a becsületes kemény munka és a szorgalom erejében, inkább bízunk a kapcsolatok, a pénz és az érdekek hatalmában.

A gepárdot az egyik leggyorsabb szárazföldi állatként tartjuk számon. Akár 120 km/h-s sebességre is képes, ami nem kis teljesítmény egy négy lábbal a földön járó (szárguldo) élőlénytől. Azonban van valami, amit ritkán gondolunk végig, amikor a gepárdok kimagasló teljesítményét emlegetjük. Hogy mindössze néhány tíz másodpercig képesek erre a csúcsteljesítményre! A gepárd tipikusan rövidtávfutó: és ha elvesíti a zsákmányt, akkor gyakran egész napra éhen marad, mert nincs ereje még egy ekkora teljesítményre.

Amikor zoológusok vizsgálták ezt a tényt, hamar rájöttek ennek az okára: a gepárdnak a testméretéhez, és főleg a szükséges igénybevételhez képest túl kicsi a szíve! Ezért képes csak rövid távon erre a csúcsebességre. De talán igazságtalan is lenne a „természettől” egy hosszútávon is rakétasebességű ragadozó.

Mindenesetre mai világunkban túl sok ember hasonlít a gepárdokhoz: csak pillanatnyi kimagasló teljesítményekre képes, mert túl kicsi a szíve! És

egyik sikeres pillanattól a másikig él, a közben lévő hullámvölgyeket pedig igyekszik nem tudomásul venni.

Kicsi a szíve, mert nem fér bele a nagy elkötelezettség egy erős és időtálló értékrend mellett, a társai mellett, a szerettei mellett, a munkája vagy a munkatársai mellett, a céljai mellett. Kicsi a szíve, mert nem fér bele Isten sem. Kicsi és erőtlen, nincs benne kitartás, ragaszkodás, elkötelezettség. Nem tudja, milyen az, amikor „meg kell sanyargatni” a testünket, a lelkünket, a szellemünket, amikor küzdeni kell az utolsó erőnkkel is – mert már régen feladja valahol az első és a harmadik akadály között.

Pál apostol arról beszél, hogy a győzelemnek ára van! És ezt az árat csak az fizetni meg, akinek mindennél fontosabb a győzelem. Az igazság az, hogy vannak néhányan, akik ott állnak az olimpiai dobogókon, és akiket sokan ünnepelnek. Vannak néhányan, akiknek az alkotásait sokan csodálják, néhányan, akiknek a gondolatait sokan idézik, néhányan, akiknek a példáját sokan emlegetik, akiknek a sikereit sokan irigyelik. A néhányak és a sokak közötti leggyakoribb különbség pedig nem a páratlan tehetség, a kivételes adottságok vagy körülmények, hanem bizony a kitartás, az elszántság, a céljuk melletti állhatatos elkötelezettség.

KIFEJTÉS

Szeretnék elmondani egy történetet – egy igaz történetet!

A hegyekben élt egy ács a feleségével. Született egy fiúk, aki 21 éves koráig nem járt iskolába, mert otthon kellett segíteni öreg szüleinek. Gyertyafénynél tanult olvasni. 21 évesen ment el iskolába, és hat év alatt lediplomázott jogászként. Közben dolgozott malomban, eladóként, postásként, katonaként. Nyitott egy ügyvédi irodát, és egy év alatt tönkre is ment. 16 évbe telt, hogy minden adósságát visszafizesse.

Beleszeretett egy lányba, eljegyezte, de a lány felbontotta az eljegyzést és lelépett. Jelöltette magát a megyei közgyűlésbe, de nem jutott be. Elvett egy nehéz természetű nőt, akivel nem volt túl boldog a házassága. Négy

fiúk született, ebből három meghalt a felnőttkor elérése előtt. Újra indult a megyei választáson, de megint veszített. Újraindította ügyvédi praxisát, majd 47 évesen újra indult pártja jelöltlistáján, és megint veszített.

Íme egy ember: 22 éves koráig összesen 1 évet járhatott iskolába, óriási adósságai voltak, elvesztette a szerelmét, a gyermekei sorra meghaltak, akárhányszor indult választásokon, mindig veszített. Kudarcot kudarcra halmozott.

DE NEM ADTA FEL!

51 éves korában a republikánusok elnökjelöltje lett, és nyert.

És a következő két ciklusban is nyert.

12 éven át volt az USA elnöke.

A neve: Abraham Lincoln.

Az ő nevéhez fűződik a rabszolgaság eltörlése.

Hogyan sikerülhetett neki? Talán szerencsés volt?!

Szó sincs róla! Amikor elbukott felállt, és újra kezdte. Ha kellett, századszor is! És nem adta fel!

Olvastam egy erőt adó gondolatot – sajnos a forrása ismeretlenként volt megjelölve:

Ha küzdesz, veszíthetsz, benne van a pakliban. De ha nem küzdesz, már biztosan veszítettél!

A kitartással kapcsolatos legfontosabb lecke ez: **a sikeres és a sikertelen ember között nem a kudarcok száma a különbség – hanem mindig a kudarcokhoz való hozzáállás!** Ez pedig mindig az identitásunkból fakad! Tanulj a hibáidból és a bukásaidból, és kezdj újra, ezúttal igazabb, bölcsebb, hatékonyabb módon!

Tehát akárhogy is állsz vagy áll a csapatod – soha ne add fel!

INKÁBB:

1. ADD BELE A MAXIMUMOT!

Sokan vannak, akik azért nem adják bele a maximumot egy közös munkába, mert úgy gondolják, hogy a „maximum” több, mint amire képesek. Pedig nem több, hanem annyi, amennyire képesek! Mások azt gondolják, hogy ha a *többiek* beleadják a maximumot, akkor nekik nem kell, így erőt spórolhatnak a csapaton kívüli feladataikra. Ezzel két probléma van. Az egyik, hogy valószínűleg mások is gondolkodnak ugyanígy, tehát a csapat teljesítménye alul fogja múlni a várakozásokat. Másrészt ha valaki félszívvel, a lehetőségei és képességei alatt teljesít a közös munkában, az a többieket is demoralizálja, ami megint csak folyamatos teljesítményromláshoz fog vezetni. És végül aki a csapatmunka alatt is már a csapaton kívüli egyéni céljaira fókuszál, az eleve nem alkalmas a csapatjátékra. Egyszerűen nem becsületes a többiekkel szemben.

2. LEGYÉL MINDIG AZ ELSŐ, AKI LÉP!

Minden csapatban, minden közös tevékenységben valaki van legelől is. Valaki kimondja az első ötletet, valaki elsőként vállal el egy feladatot vagy vállalja a felelősséget, valaki diktálja a tempót, és valakihez mindig viszonyítják a többieket. Nem könnyű és sokszor nem is hálás feladat elől lenni – de ez a vezetés lényege. Hosszú távon és becsületesen mindig azok vannak elől, akik szorgalmasak, kitartóak, és készek küzdeni a célért. És hosszú távon azok lesznek a csapatot meghatározó, jó értelemben irigyelt példaképek is a többiek előtt, akikhez szívesen hasonlítanánk. Miért? Mert célba értek, győztek és/vagy másokat is győzelemre segítettek. Elsőnek lenni tehát nem könnyű – de megéri!

3. NE VÁRJ MÁSRÁ!

Az előzőből fakad ez is: az igazi csapatjátékos nem vár, amikor cselekedni is lehet – hanem teszi a dolgát! Nem várja a jó lehetőséget, hanem kitartóan dolgozik a megteremtésén. Nem várja a szerencséjét, hanem

kiváltja azt szorgalommal, kitartással, önképzéssel, munkával! Érdekes megfigyelni, hogy a lottómilliomosok 80-90%-a egy éven belül elveszíti, elkölti, feléli, elszórja a megnyert vagyonát. Nem alkalmas arra, hogy jól gazdálkodjon a sok pénzzel és az abból fakadó jó lehetőségekkel, mert sosem dolgozott meg annyi pénzért és azokért a lehetőségekért, és a jelleme nem növekedett fel az ezzel járó felelősséghez sem.

És még egy gondolat: a jó csapatjátékos nem várja, hogy játékba hozzák, hanem folyamatosan azon dolgozik, hogy ő maga játékba hozza a csapattársait is. Mert akkor a csapat győzni fog, és így ő mindenképpen nyertes lesz.

4. NEM AKKOR KELL ABBAHAGYNI, AMIKOR MÁR BIZTOSNAK LÁTSZIK A GYŐZELEM – HANEM AMIKOR KÉSZEN VAGYUNK!

Ez szemlélet kérdése. Természetesen nem arról van szó, hogy nem pihenhetünk meg, hanem a cél eléréséért tett erőfeszítéseink abbahagyásáról beszélek! Vagyis nem lazíthat egy focicsapat csak azért, mert rúgott már két gólt az első félidő közepéig – nem egyszer láttunk ilyen elbizakodott csapatokat kikapni a végére. Végig kell játszsanunk a meccset, míg azt le nem fújják – és meg kell nyernünk a bajnokságot, míg tart az utolsó forduló! Csak ezzel a hozzáállással lehet győztes egy csapat!

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Mennyire vagy kitartó? Mennyire függ a saját elkötelezettséged a többiekétől? Ha azt látod, hogy a másik csak félgőzzel teszi a dolgát, te is lazítasz, vagy inkább behúzol helyette is?
- Ki a legkitartóbb a csapatodban? Mit gondolsz, mi a különbség közte és teközötted? Mi az, amit ő jobban csinál a többieknél, és amit érdemes lenne megtanulni tőle, mert így az egész csapat sokkal sikeresebb lehetne a közös feladataiban is?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

Ha úgy érzed, tanácsra, segítségre van szükséged, hogy kitartóbb lehess, fogadd meg ezeket:

1. DOLGOZZ TÖBBET!

Nem az ésszerűtlen workaholic-ról beszélek, hanem egy józan döntésről. Ha úgy érzed, hogy le vagy maradva, akár a tanulóidban, az önképzésben, akár a rád bízott vagy elvállalt munkáidban, határozz meg egy konkrét időintervallumot, és dolgozz napi 30-60-90 perccel többet! Kelj korábban, vagy maradj benn tovább, és hozd be a lemaradásod! Ha ezt becsületesen csinálod, meglátod, hogy egyrészt sokkal hatékonyabbá tudod tenni a saját munkádat, és ennek következtében később egyre több időt tudsz felszabadítani – míg végül ráeszmélsz, hogy sokkal kevesebb idő alatt is el tudod végezni a feladataidat, mint korábban!

2. DOLGOZZ OKOSABBAN!

Sokszor azért haladunk lassabban, mert a munkánk valós végzéséhez szükséges készségeket nem birtokoljuk. Nagyon egyszerű példát mondok erre: én most írom ezt az ebook-ot, van egy vázlatom hozzá, rengeteg tapasztalatom, néhány már kidolgozott szakaszom, de a munkám alapvetően abban áll, hogy a gondolataimat be kell gépelnem a laptopomba. Namármost nagyon nem mindegy, hogy a gépelési sebességem, amivel a gondolataimat valóságos ebook-ká alakítom, mekkora! Ha csak egy-egy ujjal gépelnék, bizony ennek a munkának az elvégzése napokkal, talán hetekkel több időbe telne, mint így, hogy viszonylag komoly sebességgel tudom beírni a számítógépbe a gondolataimat. Mit akarok ezzel mondani? Hogy ha például sokat gépelsz klaviatúrán, akkor valószínűleg meg kellene tanulnod a 8-10 ujjas gépelési technikát, amit néhány tízezer forintos tanfolyamokon megtanítanak neked egy életre, és az az idő, anyagi ráfordítás talán egy-két hónap alatt vissza fog jönni számodra abból, hogy ugyanazt a munkát negyed- vagy tizedannyi idő alatt tudod elvégezni. Vagyis ugyanannyi idő alatt 4-6-10-

szer többet tudsz elvégezni. EZ IS szemlélet és hozzáállás kérdése: vagy-e eléggé elkötelezett és kitartó ahhoz, hogy a munkád sikeréhez szükséges készségeket, háttértudást IS elsajátítsd?!

3. LEGYÉL SZÁMONKÉRHETŐ!

A kitartás és a szorgalom leggyakrabban akkor sikkad el, amikor azt nem várják el és nem kérik számon! Tipikus példája ennek az egyetemi tanulmányokhoz való hozzáállás: elméletileg mindenki tudja, hogy ha évközben bejár az órákra, folyamatosan tanul, akkor különösebb izgalom nélkül lazán veszi a vizsgákat is. Ennek ellenére évközben a többség nem tanul szorgalmasan, szisztematikusan és kitartóan, és amikor jön a vizsgaidőszak, akkor egyben jön a stressz és a kétségbeesés is. És a lényeg: mindkét társaság nagyjából ugyanúgy teljesíthet a vizsgákon, azonban van egy óriási különbség köztük! Aki egy fél év anyagát két hét alatt magolja be, az rendszerint a vizsga után két héttel már el is felejt. Nem épül be a gondolkodásmódjába, nem mélyül el az ismeret és nem válik alkalmazható tudássá és készséggé – így hosszútávon MINDIG azok lesznek sikeresek, akik az egész tanévben állhatatosan, kitartóan, becsületesen tanultak és dolgoztak!

Tehát ha baj van a kitartásoddal, tedd számonkérhetővé magadat! Készíts feladatlistát, és add oda másnak, hogy a határidőket vasalja be rajtad! Voltaképpen egy csapat objektív ellenőrzési és viszonyítási pontok nélkül nem is képes előre haladni, de ha ez belső igénnyé és személyes üggyé válik, akkor a jellemünk is változik és fejlődik majd!

14. Probléma-központúság helyett megoldás-orientáltság

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Ha az élet megkínál egy citrommal – facsard ki, és csinálj belőle limonádét!”

William Clement Stone

„Az akadályokat attól függően látod nagynak vagy kicsinek, hogy te magad milyen vagy: nagy vagy kicsi!”

Orison Sweet Marden

„Az életben a legtöbb boldogtalanság annak a ténynek köszönhető, hogy az ember inkább hallgat önmagára, mintsem beszélne önmagához.”

Martin Lloyd-Jones

Az önsajnálát egyfajta bénító érzelmi betegség, amely súlyosan eltorzítja a valóság helyes értelmezését. Olyan kábítószer, amely a tőle függőket tönkrement ronccsá silányítja.

Eugene H. Peterson

BIBLIAI TÖRTÉNET

Ez az egyik kedvenc bibliai példám, amely nagyszerűen tudja illusztrálni, mennyire másképpen lehet hozzáállni ugyanahhoz a dologhoz – és mennyire más lesz így a végeredmény! Nézzük meg a Dávid-Góliát történetet:

A filiszteusok összevonták seregeiket a harcra. A júdabeli Szókónál gyűltek össze, és tábort ütöttek Szókó és Azéká között Efesz-Dammímnál. Saul és az izráeliek is összegyűltek, tábort ütöttek az Élá völgyében, és csatarendbe álltak a filiszteusok ellen. Az innenső hegyen álltak a

filiszteusok, a túlsó hegyen pedig az izráeliek. Közöttük völgy volt. Ekkor kilépett a filiszteusok seregéből egy kiváló harcos, név szerint Góliát, aki Gát városából való volt. Magassága hat könyök és egy arasz volt. Fején rézsisak volt, öltözete pikkelyes páncél, páncélja ötezer sekel súlyú rézből volt. Lábán rézvért és vállán rézdárda volt. Lándzsájának a nyele olyan vastag volt, mint a szövőszék tartófája, lándzsájának a hegye pedig hatszáz sekel súlyú vasból volt, és egy pajzshordozó ment előtte. Így állt ki, és odakiáltott Izráel csatasorainak: Miért vonultatok ki, és készültetek fel a harcra? Nézzétek, én filiszteus vagyok, ti pedig Saul szolgálói! Válasszatok ki magatok közül egy embert, hogy síkra szálljon velem! Ha le tud győzni, és megöl engem, akkor mi leszünk a ti szolgálítok; de ha én győzöm le, és én ölöm meg őt, akkor ti lesztek a mi szolgálóink, és ti szolgáltok nekünk. Ezt is mondta a filiszteus: Én itt most kigúnyolom Izráel csatasorait. Állítsatok szembe velem valakit, hogy megvívjunk egymással! Amikor meghallotta Saul és egész Izráel a filiszteusnak ezt a beszédét, megrettentek, és igen féltek. Dávid annak az efráta embernek volt a fia a júdai Betlehemből, akinek Isai volt a neve, és nyolc fia volt. Ez az ember Saul idejében már öreg volt ahhoz, hogy bevonuljon a férfiakkal. De Isai három nagyobbik fia hadba vonult Saullal. Annak a három fiának, akik hadba vonultak, ez volt a neve: az elsőszülötté Eliáb, a másodiké Abinádáb, a harmadiké pedig Sammá. Dávid volt a legkisebb. A három nagyobb elment Saullal. Dávid elment Saulhoz, de visszatért, hogy apjának juhait legeltesse Betlehemben. A filiszteus pedig megjelent reggelenként és esténként, és kiállt negyven napon át. Egyszer ezt mondta Isai a fiának, Dávidnak: Vidd el testvéreidnek ezt a véka pörkölt gabonát meg ezt a tíz kenyeret, és szaladj el a táborba testvéreidhez. Ezt a tíz sajtot pedig vidd el az ezredesnek, és tudd meg, hogy jól vannak-e a testvéreid, és hozz tőlük valami jelet. Az Élá-völgyben vannak ők, ahol Saul és az izráeli férfiak harcban állnak a filiszteusokkal. Felkelt tehát Dávid korán reggel, rábízta a nyáját egy bojtárra, felszedelőzködött, és elment, ahogyan Isai parancsolta neki. Amikor eljutott a szekértáborig, éppen akkor fejlődött csatarendbe a sereg harci zaj közepette. Csatarendbe állt Izráel is, meg a filiszteusok is: egyik csatasor a másikkal szemben. Dávid rábízta holmiját arra, aki a folszerelést őrizte, és a csatasor felé futott. Odaérve megkérdezte bátyjait, hogy jól vannak-e. És miközben beszélgetett velük,

előállt a filiszteusok csatasorából a Gátból való harcos, a Góliát nevű filiszteus, és most is ugyanúgy beszélt, Dávid pedig meghallotta. Amikor az izráeli férfiak meglátták azt az embert, mindnyájan elfutottak előle, mert nagyon félték. Ezt mondták az izráeliek: Láttátok ezt az embert, aki előállt? Azért állt elő, hogy csúfolja Izráelt. Ha akadna olyan ember, aki megölné, gazdagon megajándékozná a király, még a leányát is hozzáadná, és fölmentené apjának a házát Izráelben minden szolgálat alól. Akkor ezt mondta Dávid a mellette álló embereknek: Mi történik majd azzal az emberrel, aki megöli ezt a filiszteust, és megmenti Izráelt a gyalázattól? Mert ki ez a körülméletlen filiszteus, hogy gyalázni meri az élő Isten seregét? A nép pedig elmondta neki szóról szóra, hogy mi történik azzal, aki ezt levágja. Amikor a legidősebb bátyja, Eliáb hallotta, hogy Dávid az emberekkel beszélget, haragra gerjedt Eliáb, és ezt mondta: Minek jöttél ide, és kire bízad azt a néhány juhott a pusztában? Tudom, hogy vakmerő vagy, és rosszban töröd a fejed. Csátát akarsz te látni, azért jöttél ide. Dávid ezt felelte: Ugyan mit követtem el? Hiszen ez csak beszéd volt! És elfordult tőle egy másikhoz, és az is ugyanazt mondta, meg a hadinép is ugyanúgy válaszolt neki, mint az előbb. Amikor meghallották, mit beszélt Dávid, jelentették Saulnak, ő pedig magához rendelte. Dávid ezt mondta Saulnak: Senki se csüggedjen el emiatt, elmegy a te szolgád, és megvív ezzel a filiszteussal. De Saul ezt mondta Dávidnak: Nem mehetsz el, hogy megvívj ezzel a filiszteussal, mert még fiatal vagy, ő pedig harcedzett férfi fiatal kora óta. Dávid azonban így felelt Saulnak: Pásztor volt a te szolgád apja juhok mellett, és ha jött egy oroszlán vagy medve, és elragadott egy bárányt a nyájából, utánamentem, leterítettem, és kiragadtam a szájából. Ha pedig ellenem támadt, megragadtam a szakállánál fogva, leterítettem, és megöltem. Leterítette a te szolgád az oroszlánt is, a medvét is: így jár majd ez a körülméletlen filiszteus is, mint azok közül bármelyik, mivel csúfolta az élő Isten seregét. Azután ezt mondta Dávid: Az ÚR, aki megmentett engem az oroszlán és a medve karmától, meg fog menteni ennek a filiszteusnak a kezéből is. Saul így felelt Dávidnak: Menj el, az ÚR legyen veled! És felöltöztette Saul Dávidot a saját ruhájába, a fejére rézsisakot tett, és páncélba öltöztette. Felkötötte Dávid Saul kardját is a ruhája fölé, és járnit akart, mert még nem próbálta. Ekkor azonban Dávid ezt mondta Saulnak: Nem tudok én ezekben járni,

mert nem próbáltam. Le is vetette Dávid ezeket. Kezébe vette a botját, és kiválasztott a patakból öt sima kövecskét; beletette azokat a pásztortáskájába, a tarisznyájába, és parittyával a kezében közeledett a filiszteushoz. A filiszteus is elindult, és egyre közelebb jött Dávidhoz, és előtte ment a fegyverhordozója. Amikor a filiszteus rátekintett, megvetően nézett Dávidra, mert fiatal volt, pirosposzgás és jó megjelenésű. És ezt kérdezte a filiszteus Dávidtól: Hát kutya vagyok én, hogy bottal jössz ellenem? És szidni kezdte a filiszteus Dávidot Istenével együtt. Ezt mondta a filiszteus Dávidnak: Gyere csak ide, hadd adjam testedet az égi madaraknak és a mezei vadaknak! Dávid így felelt a filiszteusnak: Te karddal, lándzsával és dárdával jössz ellenem, de én a seregek URának, Izráel csapatai Istenének a nevében megyek ellened, akit te kicsúfoltál. Még ma kezembe ad az ÚR, leváglak és a fejedet veszem, a filiszteusok seregének a hulláit pedig még ma az égi madaraknak és a mezei vadaknak adom. És megtudja mindenki a földön, hogy van Isten Izráelben. És megtudja az egész egybegyűlt sokaság, hogy nem karddal és lándzsával szabadít meg az ÚR. Mert az ÚR kezében van a háború, és ő ad a kezünkbe benneteket. Amikor a filiszteus nekikészült, és egyre közeledett Dávidhoz, Dávid is kifutott gyorsan a csatasorból a filiszteus elé. Belenyúlt Dávid a tarisznyájába, kivett belőle egy követ, a parittyájával elröpítette, és úgy homlokra találta a filiszteust, hogy a kő belefúródott a homlokába, és arccal a földre zuhant. Dávid tehát erősebb volt a filiszteusnál, bár csak parittyája és köve volt. Legyőzte a filiszteust, és megölte, pedig nem volt kard Dávid kezében. Azután odafutott Dávid, rálépett a filiszteusra, fogta annak a kardját, kihúzta a hüvelyéből, megölte vele, és levágta a fejét. Amikor látták a filiszteusok, hogy meghalt a vitézük, megfutamodtak. Ekkor elindultak az izráeliek és júdaiak, és csatakiáltással üldözték a filiszteusokat a völgy irányában egészen Ekrón kapujáig. Ott feküdtek a filiszteusok halottai a Saaraim felé vivő úton egészen Gátig és Ekrónig. Azután visszatértek Izráel fiai a filiszteusok üldözéséből, és kifosztották a táborukat. Dávid pedig fogta a filiszteus fejét, és Jeruzsálemba vitte, fegyvereit pedig otthon helyezte el. Amikor látta Saul, hogy kiment Dávid a filiszteus ellen, ezt kérdezte a hadseregszereplőtől, Abnértól: Abnér, kinek a fia ez az ifjú? Abnér így felelt: Az életedre mondom, ó király, hogy nem tudom. Akkor ezt mondta a király: Kérdezd akkor meg, hogy kinek a

fia ez az ifjú. És amikor visszajött Dávid azután, hogy levágta a filiszteust, fogta őt Abnér és Saul elé vezette. A filiszteus feje még a kezében volt. Saul megkérdezte tőle: Kinek a fia vagy, te ifjú? Dávid így felelt: Szolgádnak, a betlehem-i Isainak a fia vagyok.

1Sámuel 17. rész

Rengeteget tudnék beszélni erről a történetről, most csak egyetlen nagyon lényeges gondolatot szeretnék itt megértetni (a többit majd az online bibliaiskolában):

Góliát „csak” egy óriásira nőtt filiszteus!

Tudom, hogy ez egy nagyon magától értetődő megállapítás, mégis, “ennyi” a megoldás!

Góliát az Isten népét fenyegető kihívás. Góliát a fenyegetés, a győzelem akadályja, az Isten gyalázásának a forrása, a félelmek és az abból fakadó harcképtelenség okozója. És a mi életünkben is időnként megjelennek az ilyen Góliátok, az ellenség hatalmas és félelmetes vitézei, erősségei, kísértései, fenyegetései, hogy bennünket is harcképtelenné tegyenek, megfosszanak az ígéreteinktől, a győzelmeinktől, az örökségünktől.

De Góliát nem több, csak egy óriásira nőtt filiszteus. És ebben a történetben nagyon világosan látható a kétféle hozzáállás elkülönülése és következménye. Izráel hadserege Góliátra mint problémára tekintett. Ráadásul saját magához mérte a problémát. Ennek pedig az lett az eredménye, hogy Izráel hadserege nyűszítve, vesztes helyzetben, megalázottan várta a végső megsemmisülést.

Ekkor jön Dávid, és UGYANAZT a Góliátot egészen másképpen látja: lehetőségként, akinek a legyőzésén keresztül Isten még nagyobb dicsőséget fog szerezni. És Góliátot nem magához hasonlítja, hanem Istenhez. És amint megváltozik a nézőpont, amint bejön a képbe egy olyan

perspektíva, egy olyan lehetőség, amivel korábban nem számoltak, az egész szituáció teljesen új megvilágításba kerül!

KIFEJTÉS

A legtöbb ember képes arra, hogy meglássa az akadályokat és a problémákat – de csak kevesen látnak túl rajtuk! Kevés olyan ember van, akiknek a tekintetét nem vonják magukra túlságosan hosszú ideig a gátló tényezők. És általában az ilyen emberek érik el a céljukat, mert nem tévesztették szem elől a legfontosabbat: amiért útnak indultak.

Alapvetően kétféle ember van ebből a szempontból: a probléma-központú és a megoldás-orientált. Az egyik negatív-, míg a másik pozitív gondolkodási sémát jelent. Egy csapat győzelmének esélye nagymértékben függ ezek arányától! Minél több pozitív szemléletű ember van a csapatban, annál több időt fog tölteni a csapat a megoldások keresésével és felépítésével, mint a kritizálással, panaszkodásokkal és a kifogások keresésével.

Valószínűleg van jelentősége a neveltetésnek, talán még a genetikai örökségünknek is abban, hogy alapvetően mennyire vagyunk pesszimisták vagy optimisták, de az biztos, hogy bárhonnán is indultunk, ezen a beállítottságon lehet változtatni! Ez egy gondolkodási szokás, ami formálható!

Nézzünk meg nagyon fontos tényt ezzel a kérdéssel kapcsolatban:

AZ ELSŐ TÉNY: AZ ADOTT SZITUÁCIÓ ÉRTÉKE MINDIG NÉZŐPONT KÉRDÉSE!

Kedvenc idézeteim egyike az első, amit felsoroltam a cím alatt:

„Ha az élet megkínál egy citrommal – facsard ki, és csinálj belőle limonádét!”

A problémákat, nehézségeket, akadályokat nem tudjuk kikerülni életünk során – jó, ha ezt az igazságot minél hamarabb elfogadjuk és megemésztjük. Ez van! Azonban nagyon nem mindegy, hogyan nézünk rájuk! Ez ugyanis már a mi döntésünktől függ. A legtöbb ember minden őt érő nehézséget automatikusan valamiféle ijesztő ellenségként értelmez, és el sem gondolkodik azon, hogy egy másfajta hozzáállással ebből a kikerülhetetlen helyzetből mennyi értéket tudna kovácsolni.

A MÁSODIK TÉNY: MINDEN PROBLÉMA MEGOLDHATÓ!

Mielőtt keresztényként most felhorkannánk, gyorsan hadd szögezzem le: nem a bűnről van szó, hanem az életünk során felmerülő helyzetekről, amely látszólag (!) meggátolják, hogy betöltsük a küldetésünket és elérjük a célunkat! Vagyis minden akadályt ki lehet kerülni vagy hatástalanítani lehet. Lehet, hogy nem azonnal, nem rövid távon, nem olcsón, nem könnyen – de nincs megoldhatatlan probléma és kikerülhetetlen akadály – ha a célunk helyes és reális!

AZ ÖNSAJNÁLATRÓL

Már a felelősségről szóló résznél is be akartam vágni ezt a részt a 365 napos lelki diétából, de amiről ott végül lemondtam, azt itt megteszem – a hozzáállásunk hangsúlyozása miatt! Az önsajnálata a probléma-központúságnak ugyanis nagyon gyakran egyszerre a forrása és a következménye. De mindkét esetben nagyon káros!

Van egy nagyon káros hozzáállás, amely úgy érzem, ma korjelenség, és főképpen ránk, magyarokra nagyon jellemző. Ez az önsajnálata. És a magunk sajnáltatása másokkal. Ha az őszinte sajnálata, a száanalom, amely önzetlen tettekre sarkall, az egyik legnemesebb érzés vagy hozzáállás, akkor az önsajnálata az egyik „legnemtelenebb” (ha egyáltalán van ilyen szó). Ahogy Eugene H. Peterson megfogalmazza: **„az önsajnálata egyfajta bénító érzelmi betegség, amely súlyosan eltorzítja a valóság helyes**

értelmezését. Olyan kábítószer, amely a tőle függőket tönkrement ronccsá silányítja.”

Az önsajnálát a változásra, a cselekvésre való motiváció tudatos megtagadását jelenti – és mivel MINDEN hozzáállásunk rajtunk múlik, tulajdonképpen ez is a mi szabad választásunk. Sokszor azért sajnáljuk magunkat, mert ez könnyebb, mert így a változások miatti áldozatok felvállalása nélkül próbáljuk meg manipulálni önmagunkat és a környezetünket egyaránt. És tényleg rá lehet szokni, mert voltaképpen a magunk sajnálása is óriási energiát vesz el tőlünk, ami miatt nem marad elég ahhoz, hogy változzunk és változtassunk.

Egy szívsebészből lett híres angol prédikátor, Martin Lloyd-Jones ezt mondja: ***„Az életben a legtöbb boldogtalanság annak a ténynek köszönhető, hogy az ember inkább hallgat önmagára, mintsem beszélne önmagához.”*** Ámulatos gondolat – és nagy igazság! A pozitív hozzáállás nem „terem” önmagától a lelkünkben. Meg kell győznünk magunkat, főképpen akkor, amikor a kedvezőtlen körülmények, a problémák, a kudarcok és csalódások amúgy is hangosan beszélnek hozzánk. A helyes hozzáállás voltaképpen az önmagunk belső meggyőzése és motiválása a jóra, néha úgy, hogy túl kell kiabálnunk a negatív üzeneteket, a bántó kritikákat, vagy a saját félelmeinket.

És csak még egy fontos gondolat: olyan embereket vonzol, amilyen te magad is vagy! Figyeld meg, hogy az önmagukat sajnáló, a negatív hozzáállású emberek a hozzájuk hasonlókat vonzzák – pontosan így alakulnak ki az elégedetlenkedő klikkek egy-egy közösségben. A pozitív szemléletű emberek pedig a pozitív szemléletűekkel szeretnek együtt lenni. Ez így természetes.

Mit lehet tenni az önsajnálát ellen és a pozitív hozzáállás begyakorlásáért?

Négy egyszerű tanács:

1. Csatlakozz rá a pozitív forrásokra! Keresd azoknak a barátságát, akiknek pozitív hozzáállásuk van, és tőlük kérj tanácsot! Olvass ilyen könyveket, hallgass bátorító, megoldás-központú tanításokat!

Példabeszédek 13,20

„Aki bölccsekkel jár, bölccsé lesz, az ostobák barátja pedig romlottá lesz.”

Filippi 4:8-9

„Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami jóhírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe! Amit tanultatok és átvettetek, hallottatok és láttatok is tőlem, azt tegyétek, és veletek lesz a békeesség Istene!”

2. Kapcsold ki az életedben a negatív csatornákat! Ne hallgasd a romboló, kritizáló, negatív beszédeket! Légy udvarias, és kérj elnézést azért, mert nem hallgatod végig a pletykákat és a rossz híreket!

5Mózes 13,7-9 – az alapelv a fontos, és nem csupán a bálványimádásra, hanem minden olyan dologra érvényes, amely szembefordítana téged a saját értékrendeddel, hiteddel:

„Ha testvéred, anyádnak a fia, vagy a saját fiad, leányod, kedvelt feleséged vagy testi-lelki jó barátod titokban így csábítgat: Menjünk és tiszteljünk más isteneket, akiket nem ismertél te sem, atyáid sem, azoknak a népeknek az istenei közül, akik körülötted vannak, akár közel, akár távol, a föld egyik végétől a föld másik végéig, ne engedj neki, és ne hallgass rá, ne szánd meg, ne kíméld és ne mentegesd azt...”

(Az ezután lévő rész az újszövetséggel már nem érvényes – olyan mózesi törvény, amelyet Jézus, mint törvényadó, „felülírt”!)

3. Minden nap tűzz ki egy megvalósítható „kicsi” célt – és érd is el! A naponkénti kis győzelmek sikerélményei a belső meggyőződésünk forrásaivá válhatnak!

Lukács 16,10

„Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.”

4. Legyenek a szemed előtt bátorító, motiváló idézetek, célkitűzések, gondolatok! Tűzd ki a faladra, a hűtőszekrényre, tegyél ilyenekből a pénztárcádba, egyszerűen gondoskodj arról, hogy pozitív üzenetek legyenek a szemed előtt.

5Mózes 6,6-9

„Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked. Ismételd meg azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelsz! Kösd azokat jelként a kezedre, és legyenek fejdíszként a homlokodon. Írd azokat házad ajtófélfáira és kapuidra!”

NÉHÁNY KÉRDÉS – ELLENŐRIZD MAGAD!

- Amikor szembekerülsz egy problémával, hogyan reagálsz? Figyelmen kívül hagyod, megijedsz tőle, vagy felveszed a kesztyűt, és nekigyürkőzöl az elhárításának?
- Honnan tudsz erőt meríteni a megoldáshoz? Mennyire tud együttműködni a közösséged a közös problémák elhárításában és megoldásában?
- Kik vannak többen a csapatodban: a kritizálók vagy a problémamegoldók?
- Mennyire optimista vagy pesszimista a közösség légköre?

CSELEKEDJ! GYAKORLATI TANÁCSOK

SOHA NE HAGYD, HOGY A PROBLÉMÁID PROBLÉMÁKKÁ VÁLJANAK!

Azt mondják, hogy minden ember érettsége azokkal a problémákkal és kihívásokkal mérhető le, amelyeknek nekigyürkőzik. Mert mindenki a saját formátumának megfelelő kihívást fogadja csak el. És optimális esetben ahogy telnek az évek, egyre komolyabb problémákkal merünk és akarunk szembenézni, mert egyre erősebbek és érettebbek leszünk.

Nagyon sok a helytelen hozzáállás a problémákhoz. Ezzel külön fejezet foglalkozik a személyiség-tréningünkben. A félelem, a hárítás, a menekülés, a racionalizálás mind-mind a rossz hozzáállások közül való, s aki ezek közül választ, arra egészen biztosan vereség vár. És természetesen a tréningünk nagyon részletesen bemutatja a problémákhoz való győztes hozzáállást, egy rövid betekintés erejéig szeretnénk itt is pár tanácsot adni:

1. Számíts a problémákra!

Naivítás azt gondolni, hogy az életben soha nem lesznek problémáink! Egyszerűen nem életszerű, nem emberi, ha nem veszünk tudomást arról, hogy igenis várnak ránk próbák és nehézségek, amelyeket kötelességünk legyőzni ahhoz, hogy fejlődni tudjunk, a személyiségünk fejlődhessen és a céljainkhoz, a küldetésünkhöz egyre közelebb kerülhessünk. Nagyon tömören összefoglalva: a problémák soha nem ellenségek, hanem mindig lehetőségek a változásra és a fejlődésre!

2. Akard a győzelmet!

Olyan világban élünk, amelyben mindenki ösztönösen a legkisebb ellenállás felé húz. Ahol nehézségek vannak, oda nem megyünk. Ahol áldozatokat kell hozni, onnan pedig egyenesen menekülünk.

Dr. Livingstone Afrika egyik híres misszionáriusa volt, és egy alkalommal egy európai szervezet vezetője írt neki egy levelet, amelyben azt kérdezte, van-e már jó és biztonságos út oda, ahol épp tartózkodik, mert ha igen, akkor küldene segítőket a munkájához. Livingstone azt válaszolta vissza, hogy olyan emberekre nincs szüksége, akik csak akkor jönnének, ha jó és biztonságos az út, hanem olyanok kellene neki, akik akkor is eljönnek, ha egyáltalán nincs út. Mert csak ez a hozzáállás az, amely átsegít bennünket a problémákon!

3. Soha ne túlozd el a problémát, hanem a valóságot lásd!

Mivel a problémákat általában fenyegetésként éljük meg, hajlamosak vagyunk eltúlozni, mert a valós súlyukhoz hozzáadjuk a saját félelmeinket is. A problémákkal való küzdelemben óriási szükség van a realitás-érzésekre! Ha erre valamilyen okból nem vagyunk képesek, feltétlenül kérjünk segítséget, és vonjunk be másokat is a probléma megoldásába, akik objektívek tudnak maradni.

4. Soha ne a problémára fókuszálj!

Ne engedd, hogy a problémád eltakarja előled a „kilátást”, mert akkor a legfontosabbat veszíted szem elől: a célodat!

A legtöbb ember probléma-centrikus. Amikor szembetalálkozik a problémával, akkor leveszi a tekintetét a céljáról, és a problémára fókuszál. Ez azonban ahhoz hasonlít, mint amikor a tanulóvezetőnek a forgalomban előznie kell, és mivel az előtte lévő autót problémának látja, a kocsira fókuszál és automatikusan a fékre lép ahelyett, hogy az utat nézné és az indexet, a kormányt használná, és a gázba taposna.

5. Egyszerre mindig csak egy dologgal foglalkozz!

Soha ne próbáld meg az összes problémát egyszerre megoldani – csak egymás után leszel képes rá! Sorakoztasd fel őket egyesével, készíts fontossági sorrendet, és fegyelmezetten kezd el leküzdeni őket!

6. Űzd el a feladásnak még csak az árnyékát is!

Nincs az a probléma, ami ellen tudna állni a kitartó megoldáskeresésnek, gondolkodásnak vagy imádkozásnak! Soha ne add fel, utasítsd vissza még csak a gondolatát is a kudarcnak! Tudd, hogy nem minden megoldás jön azonnal! Az ötletbörze (brainstorming) egyik alapszabálya, hogy legalább húsz megoldást keress a problémára! Az első öt jön azonnal, a következő ötön kicsit gondolkodni kell, de a második tíz alternatíva megtalálása már bizony kemény feladat! De gyakran épp azok fogják elhozni a végleges megoldást! A lényeg: soha ne add fel!

APCSEL29

Szolgálat a szolgálók mögött

www.apcsel29.hu

Az **APCSEL29** célkitűzése a lelkészek, gyülekezeti és szolgálati vezetők és a misszióért elkötelezett aktív gyülekezeti tagok, valamint a helyi gyülekezetek támogatása **a saját missziós munkáikban**, elsősorban szemléletformálás és szakmai háttér- és eszköztár felépítésével illetve biztosításával.

Miben hiszünk, és mi motivál bennünket?

Hiszünk abban, hogy Jézus Krisztus üzenetének ma, a 21. század posztkeresztény információs társadalmában is ugyanúgy megvan a hatalma és lehetősége arra, hogy az élő Istennel, önmagunkkal és embertársainkkal bennünket kapcsolatba és harmóniába hozzon. Hiszünk abban is, hogy ennek eszköze a mai kereszténység, a helyi gyülekezetek és a benne élő hívő emberek.

Azonban látjuk azt a távolságot és szakadékot, amely az egyházat elválasztja a mai kortól, és a mai emberektől. Szeretnénk azon munkálkodni, abban segíteni és azért dolgozni, hogy ennek a szakadéknak az áthidalásában, a lemaradás behozásában mi is – sok más hívő ember és szervezet mellett – eszközökké válhassunk. Abban hiszünk, hogy a Bibliában, a Krisztus megváltásában való hit, és annak megélése nem maradi, nem elavult, nem hiteltelen, nem erőtlen – és nem is kell, hogy annak látszódjon. Célunk, hogy olyan “kereszténységet” építsünk, amely a ma embere számára érdekes, vonzó, hiteles, aktuális, autentikus, valós

megoldásokat közvetítő, otthonos életközösséggé válhasson, amely ténylegesen hozzájárulhat nem csak az üdvösség elnyeréséhez is, de a földi élet minőségének javításához, tartalmasságához, értelmességéhez és értékéhez.

Hiszünk abban, hogy használhatjuk, sőt, használnunk kell a “világi” tudományokat misszió munkánk és gyülekezetépítésünk mindennapjaiban! Keressük az értéket bennük, és amit lehet, amit tudunk, igyekszünk alkalmazni, beépíteni, megszentelni és a gyülekezeteink hatékonyabbá tételére, illetve az emberek testi-lelki-szellemi növekedésének szolgálatába állítani.

Olyan gyülekezetekről álmodunk, amelyek a társadalom, a kultúra, a gazdaság motorjai és építőkövei, ahol emberek élete változhat meg, épülhet fel, nyerhet értelmet és teljesedhet be boldogságban, prosperitásban, hasznosságban.

Ezekben szeretnénk szolgálni a gyülekezetek vezetőit és aktív, szolgáló tagjait tudásunk, tehetségünk és lehetőségeink szerint.

Legfontosabb jellemzői tevékenységünknek:

- a posztkeresztény, multikulturális szemlélet,
- a biblikus, alkalmazás- és megoldásorientált hozzáállás,
- és a magas technológiai és szakmai színvonal.

Alapvető céljaink:

- a professzionális vezetéstudomány,
- az internetes és technológiai ismeretek, módszerek, eszközök,
- valamint a PR és a marketing tudatos alkalmazása és beépítése anyagainkba és szolgálatainkba,
- illetve mindezek továbbadása és beépítése a keresztény vezetők, gyülekezetek szemléletébe és életébe.

Tevékenységeink:

- keresztény adatbázisok és szakmai háttérforrások felépítése és biztosítása
- külföldi kiadók, magazinok, portálok és missziós szervezetek hazai képvisellete, anyagaik publikálása
- vezetőképző tréningek és anyagok létrehozása és működtetése
- online képzések működtetése
- coaching, tanácsadás
- keresztény szakmai- és közösségi háló felépítése
- honlapkészítés
- gyülekezetek, keresztény szervezetek online arculatának és PR-tevékenységének kialakítása
- online és offline marketing tréningek és eszközök biztosítása
- szakmai konferenciák szervezése
- kiadói tevékenység

Az APCSEL29 szervezetileg nem tartozik egyetlen felekezethez sem. Munkatársai többféle gyülekezeti háttérből való, "tökéletlen", de elkötelezett hívő emberek.

Ha bármiben segíthetünk, dolgozhatunk érted, a gyülekezedért – állunk rendelkezésedre!